

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
UWAGI OGÓLNE					
1.	Artur Matiaszczyk – Przewodniczący Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Łódzkiego	brak	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi W naszej opinii niepokój budzą także źródła finansowania a w szczególności ich pewność i przewidywalność, mamy jednak świadomość iż obszar ten nie jest w pełni zależny od Władz województwa łódzkiego, dlatego deklarujemy pełne wsparcie w aplikowaniu i zabieganiu o finansowanie TPSTWŁ.		Uwaga o charakterze opinii
2.	Gmina Galewice	brak	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi (...) powinno pozostać bezspornym rozwijanie energetyki opartej na OZE, zwłaszcza mam tu na myśli wykorzystanie energii słonecznej, czy poprawę efektywności energetycznej budynków, oraz zmniejszenie emisji z niskich źródeł. Jednakże te działania i możliwości pozyskania środków powinny dotyczyć całego województwa, tak jak i możliwości pozyskania środków na rozwój przedsiębiorstw w ramach nowoczesnych technologii, a co za tym idzie, także inwestycje w szkolnictwo zwłaszcza w doposażenie w niezbędne pomoce dydaktyczne, oraz stworzenie najlepszej bazy edukacyjnej dla uczniów, którzy w najbliższej przyszłości będą pracownikami w nowoczesnych przedsiębiorstwach.	Możliwości pozyskania środków w ramach sprawiedliwej transformacji dla innych samorządów, a niżeli tylko tych wymienionych w OT może skutkować tym, iż będziemy się równomiernie i racjonalnie rozwijać jako całe województwo i będziemy w stanie konkurować z innymi, przyciągając nie tylko nowych mieszkańców, ale i także nowych inwestorów spoza województwa. Nie miał bym tu obaw o wewnętrzną migrację społeczną, gdyż takowa już na tą chwilę następuje, ale co może być niepokojące i na co należy zwrócić uwagę to migracja następuje innego typu, mianowicie poza nasze województwo. Nie otrzymując szansy rozwoju może dojść do sytuacji, gdzie być może uda się zatrzymać mieszkańców w strefie OT, spowoduje to jednak odpływ mieszkańców z innych samorządów, czyli w gruncie rzeczy nie utrzymamy zamierzonego efektu. Dlatego tak ważne jest danie równych szans dla pozostałych samorządów, poprzez możliwość rozwoju infrastruktury, choćby tak ważnej gałęzi jakim są wodociągi, stacje uzdatniania wody, czy magazynowanie wody, gdyż poprzez kolejne lata coraz bardziej zaczynamy odczuwać skutki suszy a brak wody na danym terenie niestety będzie przemawiał niekorzystanie dla nowych inwestorów i mieszkańców. Być może także na to mogła mieć wpływ działalność kopalni. Dlatego tak ważne są inwestycje w retencjonowanie wody, aby w przyszłość zapobiec pustynnieniu województwa.	Uwaga o charakterze opinii Dla gmin poza OT będą również dedykowane środki z poziomu regionalnego i krajowego na rozwijanie OZE, przedsiębiorstw, szkolnictwa.
3.	Fundacja ClientEarth Prawnicy dla Ziemi	brak	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Brak całościowej oceny skutków planowanych inwestycji na rozwój gospodarki oraz rynku pracy. Plan powinien skupiać się nie tylko na negatywnych aspektach transformacji, które mają być łagodzone dzięki	Plan sprawiedliwej transformacji skupia się na potencjalnych problemach związanych z transformacją energetyczną województwa łódzkiego i w niedostatecznym stopniu identyfikuje inwestycje, które mają być finansowane z otrzymanych środków, a także nie zawiera właściwej oceny (i) liczby miejsc pracy, które powstaną dzięki nowym inwestycjom, (ii) wzrostu gospodarczego zapewnionego dzięki środkom FST w perspektywie do roku 2030, oraz (iii)	Uwaga uwzględniona częściowo Zapisy zostaną uzupełnione w zakresie pozytywnego wpływu inwestycji z FST, w miarę dostępności danych. Pozytywne efekty zostały szczegółowo rozpisane w rozdziale 2.2.

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			pozyskanym środkiem, ale powinien także zawierać analizę pozytywnego wpływu inwestycji, które mają nastąpić dzięki pozyskanym funduszom.	długoterminowej perspektywy rozwoju gospodarki i rynku pracy dzięki pozyskaniu środków z FST i odejściu od paliw kopalnych.	
4.	Forum Związków Zawodowych	brak	Treść uwagi W przestrzeni formalnej zarządzania i monitorowania TPST, zwracamy się o uwzględnienie udziału JST (powiaty, gminy górnicze), jak i reprezentatywnych organizacji związków zawodowych z obszarów objętych transformacją w sposób zbliżony w podpisanej w maju 2021 r. Umowy Społecznej dotyczącej transformacji sektora górnictwa węgla kamiennego oraz wybranych procesów transformacji województwa śląskiego.		Uwaga uwzględniona częściowo w zakresie uzupełnienia grona interesariuszy we wdrażaniu, monitorowaniu i ewaluacji TPST. TPST nie odnosi się do umowy społecznej, która powinna zostać zawarta na poziomie rządowym.
5.	Forum Związków Zawodowych	brak	Treść uwagi Zwracamy się o wskazanie wstępnych, szacunkowych i dedykowanych źródeł finansowania celów operacyjnych 1-3 (określonych na stronach 20-21 projektu TPST).		Uwaga nieuwzględniona ze względu na brak rozstrzygnięć co do alokacji środków z polityki spójności, w tym FST.
6.	Forum Związków Zawodowych	brak	Treść uwagi Oczekujemy na wielowymiarowe i enumeratywne określenie celów w zakresie osiągnięcia zamierzeń Europejskiego Zielonego Ładu i neutralności klimatycznej 2050 w ramach województwa łódzkiego.		Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach TPST Logika formułowania celów TPST Wł jest ściśle powiązana z celami Europejskiego Zielonego Ładu i pozwala na ich skuteczne osiągnięcie.
1. OPIS PROCESU TRANSFORMACJI I WSKAZANIE TERYTORIÓW W OBRĘBIE PAŃSTWA CZŁONKOWSKIEGO, KTÓRE BĘDĄ NAJBARDZIEJ DOTKNIĘTE JEJ NEGATYWNYMI SKUTKAMI					
7.	Forum Związków Zawodowych	3	Treść uwagi Naszym zdaniem Forum Związków Zawodowych i według formalnej wiedzy, powyższe dane MAP są całkowicie odmienne (zaniżone) od danych przedstawionych stronie społecznej przez GK PGE. Dla przykładu: => tzw. wariant pesymistyczny GK PGE przygotowany dla KEB przewiduje wydobycie węgla brunatnego w 2030 roku na poziomie 16 mln ton, a 8,7 mln ton w roku 2014, => wg danych MAP poziom wydobycia węgla 2030 roku na osiągnąć 8,4 mln ton, => poziom zatrudnienia metodą wskaźnikową (wydobycie/ zatrudnienie) np. w 2020 r. wg GK PGE: 34,9/4332, wg zawartych porozumień ze stroną społeczną zatrudnienie 4700,		Uwaga o charakterze opinii W TPST przedstawiono dane otrzymane z MAP w dniu 1 czerwca 2021, znak DPE:II.510.76.2021.

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			=> poziom zatrudnienia w KWBB metodą wskaźnikowa (wydobycie/ zatrudnienie) np. w 2021 r. wg GK PGE: 30,7/3810, wg zawartych porozumień ze stroną społeczną zatrudnienie 4250,		
8.	Forum Związków Zawodowych	3	<p>Treść uwagi</p> <p>W projekcie dokumentu Ministerstwa Aktywów Państwowych pod tytułem: „Transformacja sektora elektroenergetycznego w Polsce - Wydzielenie aktywów węglowych ze spółek z udziałem Skarbu Państwa”, planowane jest wprowadzenie mechanizmu funkcjonującego po 1 lipca 2025 r., który umożliwi stopniowe odstawianie jednostek węglowych, z uwzględnieniem konieczności utrzymania niezbędnych rezerw mocy do czasu wprowadzenia do Krajowego Systemu Energetycznego nowych nisko- i zeroemisyjnych źródeł wytwórczych zdolnych do jego zbilansowania, oraz zapobieżenie szokowi podażowemu związanego z odstawianiem dużej liczby jednostek węglowych w krótkim czasie. Szczegółowe rozwiązania dotyczące mechanizmu będą przedmiotem oddzielnych regulacji. Ze względu na ograniczenia wynikające z europejskich przepisów dotyczących funkcjonowania rynku wewnętrznego Unii Europejskiej będą musiały zostać zatwierdzone przez Komisję Europejską.</p> <p>Stwierdzenia zawarte w cytowanym dokumencie mają ścisły związek z projektem TPST Województwa Łódzkiego z uwagi na fakt odmiennych dat użytkowania podstawowych jednostek wytwórczych Elektrowni Bełchatów, co jednoznacznie wpłynie na zmianę harmonogramu czasowego i środków finansowych, o których mowa w TPST Województwa Łódzkiego.</p>		<p>Uwaga o charakterze opinii</p> <p>W TPST przedstawiono dane otrzymane z MAP w dniu 1 czerwca 2021, znak DPE:II.510.76.2021</p>
9.	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Spółka z o.o. w Bełchatowie	3	<p>Obecny zapis</p> <p>W tytule rozdziału 1.1.:... lub wytwarzanie energii elektrycznej w instalacjach węglowych.</p> <p>Treść uwagi</p> <p>... lub wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła w instalacjach węglowych.</p>	<p>Obecnie podstawę przemysłu energetycznego Polski stanowią konwencjonalne źródła energii. Tak więc transformacja systemu energetycznego ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia przez Polskę celów klimatycznych. Aktualnie system energetyczny jest zbudowany na łańcuchach wartości, które łączą ze sobą zasoby energii z określonymi sektorami ich wykorzystania. W przypadku regionu bełchatowskiego jest to węgiel brunatny wykorzystywany do produkcji energii elektrycznej i ciepła.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Tytuł rozdziału wynika z zał. 2 Rozporządzenia w sprawie FST.</p>

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				<p>Ciepło użytkowane do ogrzewania budynków wytwarzane jest w różnych źródłach. Według danych URE, produkcja energii cieplnej w 2019 roku w województwie łódzkim wynosiła 21 028 337,3 GJ. W naszym województwie nadal dominują paliwa węglowe, których udział w 2019 r. stanowił 87% paliw zużywanych w źródłach ciepła (średnia w Polsce - 71%). Najwięcej ciepła wytworzono z węgla kamiennego 15 542 343,4 GJ, węgla brunatnego 2 777 124,6 GJ oraz biomasy 2 171 603,9 GJ. Inne paliwa (olej opałowy lekki, gaz ziemny oraz inne odnawialne źródła energii) stanowiły niewielki procentowy udział w produkcji energii cieplnej w naszym województwie, a np. biogaz, odpady komunalne stałe, odpady przemysłowe praktycznie nie są wykorzystywane w ciepłownictwie. Średnia cena jednoskładnikowa ciepła w województwie łódzkim w 2019 roku wynosiła 54,33 zł/GJ (średnia w Polsce 51,93 zł/GJ). Z uwagi na wysoką efektywność produkcji energii w Kompleksie Górniczo – Energetycznym Bełchatów, średnia cena jednoskładnikowa ciepła w 2019 roku dla odbiorców w Bełchatowie była niższa i wynosiła 48,25 zł/GJ. Aktualnie podstawowym producentem ciepła w regionie bełchatowskim jest Elektrownia Bełchatów, która wytwarza je w kogeneracji z produkcją energii elektrycznej. Moc cieplna osiągalna elektrowni wynosi obecnie około 373 MWt. Wyprodukowana w elektrowni energia cieplna w postaci gorącej wody dostarczana jest do okolicznych odbiorców, w tym blisko 60-tysięcznego Bełchatowa, w którym około 90% gospodarstw domowych ogrzewanych jest ciepłem systemowym. Dla zabezpieczenia jedynie potrzeb miasta Bełchatowa należy wyprodukować ponad 1 000 tys. GJ ciepła rocznie a zapotrzebowana aktualnie moc cieplna wynosi od około 14MWt w okresie letnim do ponad 120 MWt zimą. Deklarowana obecnie przez Elektrownię Bełchatów moc wytwórcza dla miasta na poziomie 140 MWt przy uwzględnieniu mocy zamówionej przez odbiorców Bełchatowa oraz niejednoczesność poboru ciepła zabezpiecza potrzeby miasta w 100%. W związku z planowanym zakończeniem eksploatacji złóż węgla brunatnego w polach Bełchatów i Szczerców wyłączane będą kolejne źródła wytwórcze energii elektrycznej i cieplnej w Elektrowni Bełchatów. W wyniku transformacji Kompleksu Górniczo-Energetycznego Bełchatów udział węgla brunatnego w produkcji energii cieplnej spadnie do zera. Wolumen niezbędny do zabezpieczenia potrzeb ciepłowniczych miasta Bełchatowa będą musiały zastąpić źródła oparte o inne paliwa.</p>	

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				<p>Aktualnie Grupa PGE przygotowuje projekt: „Budowa Instalacji Termicznego Przetwarzania z Odzyskiem Energii - ITPOE Bełchatów”, który zlokalizowany będzie w sąsiedztwie Elektrowni Bełchatów. Budowa ITPOE Bełchatów ma zapewnić produkcję w skojarzeniu energii elektrycznej i ciepła poprzez odzysk energii z procesu termicznego przetwarzania odpadów komunalnych. Zakres projektu ITPOE obejmuje: budowę dwóch linii spalania odpadów o łącznej wydajności 180 tys. Mg/rok oraz instalacji wytwarzania energii elektrycznej i ciepła o mocy około 23MWe przy pracy w 100% kondensacji oraz o mocy około 40MWt/17MWe przy pracy w kogeneracji. W przypadku zakończenia realizacji projektu powodzeniem, możliwe będzie jedynie częściowe utrzymanie ciągłości dostaw ciepła do miasta Bełchatowa. Należy zwrócić uwagę, że ta inwestycja nie zabezpiecza w pełni dostaw ciepła dla odbiorców w otoczeniu elektrowni jak i dla potrzeb Bełchatowa. W związku z powyższym oraz rezygnacją z wydobycia węgla w złożu Złoczew konieczne będą analizy i przygotowanie projektu docelowego zabezpieczenia dostaw ciepła. Projekt ten powinien być skoordynowany czasowo z terminami wyłączeń jednostek ciepłowniczych w Elektrowni Bełchatów. Powodzenie tego projektu powinno zagwarantować dotychczasową pewność dostaw ciepła do miasta Bełchatowa oraz na terenie przemysłowym wokół KWB Bełchatów i Elektrowni Bełchatów. Aby dokonać tak istotnych zmian w przebudowie źródeł energii cieplnej dla potrzeb miasta Bełchatowa niezbędne będą znaczne środki finansowe, w tym również na nieodzwrotne dostosowanie systemu dystrybucji ciepła. Sukces tego elementu procesu transformacji pozwoli na osiągnięcie zadowalających efektów w zakresie komfortu życia mieszkańców i poprawy jakości powietrza, w tym również niskiej emisji w regionie bełchatowskim. Biorąc pod uwagę powyższe, projektowanie i realizację budowy nowego źródła ciepła należy skoordynować z planami wygaszania źródeł ciepła w Elektrowni Bełchatów.</p>	
10.	Fundacja ClientEarth Prawnicy dla Ziemi	3	<p>Obecny zapis Brak cytowania</p> <p>Treść uwagi Za mało ambitne cele w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych; mogą one skutkować mniejszą pulą środków dla Polski z FST.</p>	<p>Należy zaznaczyć, że ustalając odpowiednie wskaźniki i cele w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych województwo łódzkie może mieć istotny, jeśli nie decydujący wpływ na zwiększenie dodatkowych zasobów z FST, przydzielonych Polsce w przyszłości. Wynika to z faktu, iż zaprojektowany (art. 5 projektu Rozporządzenia o FST) „mechanizm zielonego nagradzania” przewiduje możliwość premiowania dodatkowymi środkami państw członkowskich za szybką i efektywną redukcję emisji gazów cieplarnianych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Biorąc pod uwagę działania na terenie województwa podmiotu, w którym skala wydobycia, produkcja energii i emisji CO₂ jest tak znacząca, zakładaną blisko 80% redukcję należy określić jako bardzo ambitną.</p>

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				Województwo łódzkie, która ma na swoim obszarze największego jednostkowego emitenta gazów cieplarnianych w Unii Europejskiej, odpowiedzialnego nawet za 10% krajowych emisji CO ₂ , ponosi nie tylko dużą odpowiedzialność za przeciwdziałanie zmianom klimatu, ale ma też szansę na zwiększenie puli środków dostępnych Polsce na sprawiedliwą transformację. „Mechanizm zielonego nagradzania” daje podstawy by twierdzić, że im szybsze wygaszenie Elektrowni Bełchatów, tym większe szanse na dodatkowe środki na sprawiedliwą transformację w Polsce.	
11.	Krzysztof T. Borkowski - Łoża łódzka BCC	3	Obecny zapis Według obecnych założeń wygaszanie bloków energetycznych w Elektrowni Bełchatów będzie następować od 2030 r. do 2036 r. Treść uwagi Urealnienie terminów z uwzględnieniem realnych możliwości funkcjonowania istniejących bloków (uruchomianych w latach osiemdziesiątych XX wieku).	Po 1 lipca 2025 roku znacznie obowiązywać istotnie niższy limit emisyjny 550 g CO ₂ /kWh dla źródeł dostaw mocy. Limit ten w praktyce wyeliminuje z systemu jednostki węglowe. Może to spowodować istotne przyspieszenie wygaszania bloków energetycznych, a tym samym gorsze przygotowanie regionu do tego procesu.	Uwaga nieuwzględniona W TPST przedstawiono dane otrzymane z MAP w dniu 1 czerwca 2021, znak DPE:II.510.76.2021
12.	Polska 2050 łódzkie	3	Obecny zapis Prognozy zakładają dla Kompleksu Energetycznego Bełchatów... Treść uwagi Pismo MAP z dnia 1 czerwca 2021 r., znak DPE: II.510.76.2021 - winno stanowić załącznik do projektu TPST Wł.	Powołanie się na prognozy MAP przesłane pismem, które jest niemożliwe do odnalezienia na stronach MAP, budzi poważne wątpliwości co do ich jakości i źródeł tego opracowania.	Uwaga nieuwzględniona Dane przedstawione w dokumencie nie różnią się od danych przedstawionych w piśmie MAP z dnia 1 czerwca 2021, znak DPE:II.510.76.2021
13.	Polska 2050 łódzkie	3	Obecny zapis Efektywna transformacja regionu, w tym odchodzenie od konwencjonalnej energetyki węglowej będzie możliwa przy założeniu, że województwo łódzkie zostanie objęte przez KE wsparciem ze środków FST. Treść uwagi Zapis powinien zostać uzupełniony o deklarację zaangażowania w działania wszystkich podmiotów zaproszonych do współpracy nad konsultowanym dokumentem (wymieniono na str. 26) , ze szczególnym uwzględnieniem strony rządowej.	Zaprezentowane zdanie sugeruje, że jedynie KE ma obowiązek wsparcia, a tym samym bycia odpowiedzialnym za transformację obszaru Bełchatowa. Niedopuszczalnym jest, by sprawiedliwa transformacja opierała się tylko o jeden fundusz z unijnego budżetu, którego połowa wartości trafi do Polski pod warunkiem zobowiązania się rządu do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. Brak deklaracji zaangażowania strategicznego i finansowego strony rządowej jest skandaliczny. Przeprowadzenie sprawiedliwej transformacji jest konieczne niezależnie od planów KE, a jej zaplanowanie jest zadaniem Rządu.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione.
14.	Polska 2050 łódzkie	3	Obecny zapis Dla zlokalizowanego na OT złoża węgla brunatnego Złoczew, uznawanego w Polityce Energetycznej Polski do 2040 r. (PEP 2040) za perspektywiczny zasób ze względu	Kolejne zapisy w tym samym akapicie determinują fakt, że Złoczew nie jest i nie może być aktywnym strategicznym. Cytat : „...przy czym kluczową rolę odegrają ceny uprawnień do emisji CO ₂ , warunki środowiskowe i rozwój nowych technologii. W dzisiejszych warunkach ekonomicznych i w świetle dostępnych technologii,	Uwaga nieuwzględniona Zapis wynika z PEP 2040, konieczne jest jego wskazanie w celu zapewnienia komplementarności TPST Wł z dokumentami z poziomu krajowego.

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			na strategiczny charakter, przewiduje się zabezpieczenie i uzależnienie eksploatacji od decyzji inwestorów. Treść uwagi Usunięcie zapisu o strategicznym charakterze złoża Złoczew - przy pozostawieniu rejonu Złoczewa jako objętego TPST.	eksploatacja węgla z tego złoża byłaby trwale nierentowna, wobec czego PGE GiEK S.A., nie planuje wydobywać węgla brunatnego ze złoża Złoczew."	Dodatkowo potwierdzone przez MAP.
15.	Starostwo Powiatowe w Bełchatowie	3	Obecny zapis Dla zlokalizowanego na OT złoża węgla brunatnego Złoczew, uznawanego w Polityce Energetycznej Polski do 2040r. (PEP 2040) za perspektywiczny zasób ze względu na strategiczny charakter, przewiduje się zabezpieczenie i uzależnienie eksploatacji od decyzji inwestorów, przy czym kluczową rolę odegrają ceny uprawnień do emisji CO2, warunki środowiskowe i rozwój nowych technologii. W dzisiejszych warunkach ekonomicznych i w świetle dostępnych technologii, eksploatacja węgla z tego złoża byłaby trwale nierentowna, wobec czego PGE GiEKS.A., nie planuje wydobywać węgla brunatnego ze złoża w Złoczewie, dlatego uwzględniono ten obszar w zasięgu OT. Treść uwagi Największy niepokój wzbudza fakt, iż woj. łódzkie nie znalazło się na wstępnej liście regionów wskazanych do pozyskania pomocy technicznej, która ma służyć przygotowaniu wniosku (czyli Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji) o przyznanie środków finansowych w ramach ustanowionej przez UE perspektywy finansowej. W dokumencie wskazano zbyt duży obszar OT potencjalnych beneficjentów, pomoc powinna być skierowana przede wszystkim do obszarów, na których znajduje się wydobywanie węgla - łagodzenie skutków transformacji. Wieloletnia eksploatacja węgla brunatnego spowodowała wielkoskalową degradację powierzchni ziemi, gleb, zasobów wodnych (lej depresji) i krajobrazu. Jest to największe wyrobisko w Polsce i jedno z największych w Europie. Zmiana polityki energetycznej w regionie znacząco wpłynie na społeczność lokalną. Wiele pracowników kompleksu jest jedynym „żywicielem” rodziny. Będą to zmiany nieodwracalne.	Ze względu na ograniczone środki na łagodzenie procesu transformacji (pomoc doraźna) wsparcie dla całego OT oraz „rozdrabnianie” pomocy na rejon, niebędące faktycznym adresatem środków, przyczyni się w znacznej części do niezaspokojenia w pełni potrzeb w ramach otrzymanej pomocy finansowej. Należy pamiętać, iż woj. łódzkie przoduje jeśli chodzi o zachorowalność na choroby nowotworowe oraz psychiczne. Zjawisko to z całą pewnością pogłębi się w czasie redukcji zatrudnienia.	Uwaga o charakterze opinii Pomimo braku środków z pomocy technicznej na przygotowanie TPST dokument ten został opracowany przy wsparciu z poziomu krajowego i regionalnego. Zakres obszaru został opracowany w szerokim dialogu społecznym z uwzględnieniem wielu kryteriów środowiskowych i społeczno-gospodarczych.

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
16.	Fundacja ClientEarth Prawnicy dla Ziemi	3	<p>Obecny zapis „Dla zlokalizowanego na OT złoża węgla brunatnego Żłoczew, uznawanego w Polityce Energetycznej Polski do 2040 r. (PEP 2040) za perspektywiczny zasób ze względu na strategiczny charakter, przewiduje się zabezpieczenie i uzależnienie eksploatacji od decyzji inwestorów, przy czym kluczową rolę odegrają ceny uprawnień do emisji CO₂, warunki środowiskowe i rozwój nowych technologii. W dzisiejszych warunkach ekonomicznych i w świetle dostępnych technologii, eksploatacja węgla z tego złoża byłaby trwale nierentowna, wobec czego PGE GiEK S.A., nie planuje wydobywać węgla brunatnego ze złoża Żłoczew i dlatego uwzględniono ten obszar w zasięgu OT.”</p> <p>Treść uwagi Zdaniem Fundacji stwierdzenie, że PGE GiEK S.A. nie planuje wydobywać węgla brunatnego ze złoża Żłoczew nie odpowiada rzeczywistości i jest przedwczesne. Mogłoby ono być zasadne w sytuacji, w której w planie zostałyby stwierdzone, że (i) inwestycja w nową kopalnię węgla w Żłoczewie nie będzie realizowana, oraz (ii) wnioski o uzyskanie koncesji dla złoża zostaną wycofane.</p>	<p>Dopóki trwają postępowania administracyjne mające na celu przygotowanie do wydobycia węgla brunatnego ze złoża Żłoczew przez okres 31 lat, dopóty nie można mówić o braku planów wydobycia węgla, ani o transformacji w kierunku neutralności klimatycznej. Uchwalenie planu sprawiedliwej transformacji dla województwa łódzkiego oraz ubieganie się o środki z FST powinno zostać poprzedzone wycofaniem przez PGE GiEK S.A. wniosku o wydanie koncesji na wydobycie węgla brunatnego ze złoża Żłoczew. Bez wycofania tego wniosku, uzależnienie kluczowego elementu planu od „decyzji inwestorów” oznacza tyle, że plan jest jedynie zarysem koncepcji, a przez to zachodzi ryzyko, że nie będzie on stanowił podstawy do wypłaty środków przez Unię Europejską. Uzależnienie od decyzji inwestorów realizacji inwestycji w postaci kopalni odkrywkowej w Żłoczewie, a przez to dopuszczenie, że może dojść do realizacji tej inwestycji, przeczy istocie planu, w szczególności temu, że ma on przyczynić się do osiągnięcia celu redukcji emisji 55% do 1990 r. w Unii Europejskiej do roku 2030 oraz neutralności klimatycznej Unii do 2050 r., oraz celu PEP do roku 2040 (redukcja emisji o 29%). Realizacja inwestycji w Żłoczewie oznaczać będzie: (i) naruszenie prawa unijnego, (ii) brak możliwości uzyskania funduszy z FST. Co za tym idzie, nawet hipotetyczna możliwość realizacji inwestycji w kopalnię Żłoczew stworzy realne ryzyko odrzucenia planu przez instytucje unijne.</p>	<p>Uwaga o charakterze opinii W TPST przedstawiono dane otrzymane z MAP w dniu 1 czerwca 2021, pismo znak DPE:II.510.76.2021</p>
17.	Fundacja ClientEarth Prawnicy dla Ziemi	3	<p>Obecny zapis „Ze względu na skalę wydobycia węgla i potencjał produkcji energii elektrycznej, największym emitentem CO₂ (w wartościach bezwzględnych) w województwie łódzkim, Obszarze Transformacji (OT) i zarazem w UE jest Elektrownia Bełchatów (ELB), która w 2020 r. emitowała 30,1 mln Mg i dysponuje mocą osiągalną 5102 MW”</p> <p>Treść uwagi Ze względu na skalę wydobycia węgla i potencjał produkcji energii elektrycznej, największym emitentem CO₂ (w wartościach bezwzględnych) w województwie łódzkim, Obszarze Transformacji (OT) i zarazem w UE jest Elektrownia Bełchatów (ELB), która w 2020 r. emitowała 30,1 mln Mg CO₂ i dysponuje mocą osiągalną 5102 MW</p>	<p>W tekście podając poziom emisji ELB w 2020 r. pominięto rodzaj emitowanego gazu.</p>	<p>Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione.</p>

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
18.	Alina Pogoda Polska Zielona Sieć	3	Obecny zapis "Elektrownia Bełchatów (ELB), która w 2020 r. emitowała 30,1 mln Mg"	Należy napisać czego Elektrownia Bełchatów emitowała 30,1 mln Mg.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione.
19.	Alina Pogoda Polska Zielona Sieć	3	Obecny zapis "Prognozy zakładają dla Kompleksu Energetycznego Bełchatów (KEB) znacząca, blisko 80% redukcję emisji CO ₂ , do poziomu 6,9 mln Mg w 2030 r."	Należy dopisać, w stosunku do którego roku Elektrownia planuje redukcję CO ₂	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach TPST W opisie spodziewanego procesu transformacji (1.1) na infografice.
20.	Alina Pogoda Polska Zielona Sieć Marta Anczewska, WWF Polska	3	Obecny zapis "Efektywna transformacja regionu, w tym odchodzenie od konwencjonalnej energetyki węglowej będzie możliwa przy założeniu, że województwo łódzkie zostanie objęte przez KE wsparciem ze środków FST." Treść uwagi zmiana na: Efektywna transformacja regionu, w tym odchodzenie od konwencjonalnej energetyki węglowej będzie możliwa, dzięki zaangażowaniu wszystkich możliwych środków publicznych i prywatnych.	Region powinien przechodzić transformację bez względu na to czy dostanie środki z FST, ponieważ one są i tak niewystarczające. Transformacja energetyczna rozumiana jako odchodzenie od konwencjonalnej energetyki na opartą o źródła odnawialne jest niezwykle kosztowna i w sektorze energetycznym jest wyceniona wg PEP 2040 na prawie 900 mld zł. Dokument ten również szacuje, że po 2020 r. ciężar finansowania inwestycji rozwojowych będzie przenoszony w większym stopniu na środki krajowe – publiczne i prywatne. Natomiast według analiz Centrum Analiz Klimatyczno-Energetycznych (Climate CAKE), koszt transformacji sektora elektroenergetycznego to potrzeba wydania ok. nawet do 206 mld złotych do 2050 roku na samą budowę nowych mocy wytwórczych i to dopiero wstęp do kosztów budowy nowych sieci energetycznych, modernizacji istniejących jednostek, czy programów rekultywacji terenów górniczych lub odpraw pracowniczych. Zwiększone środki z budżetu krajowego na finansowanie transformacji są możliwe do pozyskania przez rozszerzenie systemu ETS na kolejne sektory gospodarki. Ponadto nie można zapominać o unijnych funduszach strukturalnych, których 30% ma zostać wydane na działania związane z klimatem, oraz o Funduszu Odbudowy, który również powinien być wydawany zgodnie z zasadą 'do not significant harm'. Ponadto prywatny kapitał również ma ogromną rolę do odegrania w transformacji, między innymi pod postacią zielonych obligacji. Przykład: Jest kasa na klimat. Finansowe środki sprawiedliwej transformacji - Pospolita.eu Również należy pamiętać o drugim i trzecim filarze Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione.
21.	Marta Anczewska, WWF Polska	3	Obecny zapis "Według danych Ministerstwa Aktywów Państwowych na OT zakłada się zakończenie trwającej obecnie eksploatacji złóż węgla brunatnego w polach Bełchatów i Szczerców odpowiednio w 2026 r. i 2038 r."	Należy wyjaśnić korelację pomiędzy terminem wygaszenia ostatniego bloku w roku 2036, a zakończeniem eksploatacji na złożu Szczerców w roku 2038. Niejasne jest w jaki sposób będzie wykorzystany surowiec (węgiel brunatny) pozyskany w latach 2036-2038, skoro na terenie OT nie będzie funkcjonować już żaden blok węglowy. W związku z tym, że węgiel brunatny nie może być	Uwaga uwzględniona Zapis zostanie doprecyzowany

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				<p>transportowany do innych elektrowni, ze względu na wilgotność i utratę wartości w trakcie transportu, rozbieżność dat wymaga pilnego wyjaśnienia, oraz skrócenia harmonogramu eksploatacji złóż, tak by był spójny z harmonogramem wygaszania elektrowni, na potrzeby tego dokumentu.</p> <p>Co do zasady Fundacja WWF Polska stoi także na stanowisku, że w celu zminimalizowania skutków katastrofy klimatycznej konieczne jest zaprzestanie spalania węgla w celach energetycznych w Polsce do 2030 roku. Konieczność ta wynika z konkluzji Międzyrządowego Panelu ds. Zmiany Klimatu (IPCC) opublikowanych w specjalnym raporcie „1.5, stopnia” w październiku 2018 roku.</p>	
22.	Monika Sadkowska WWF Polska	3	<p>Obecny zapis Przypis jako źródło danych w TPST: “Pismo MAP z dnia 1 czerwca 2021 r., znak DPE: II.510.76.2021.”</p>	<p>Dokument, na który w wielu miejscach powołują się autorzy/rki TPST jest niedostępny publicznie. Dla transparentności wymaganej przy procesach konsultacji społecznej w myśl zasady partnerstwa UE dokumenty dostarczające podstawowych danych dla diagnozy i podejmowania decyzji powinny być dostępne dla społeczeństwa obywatelskiego. Rekomenduje się opublikowanie wskazanego dokumentu w postaci załącznika do TPST bądź na stronie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Zapisy TPST, w miejscach, gdzie jest odwołanie do pisma z MAP z dnia 1 czerwca 2021, pismo znak DPE:II.510.762021 są zgodne z oryginałem.</p>
23.	Fundacja ClientEarth Prawnicy dla Ziemi	3/4	<p>Obecny zapis Proces transformacji przyczyni się do osiągnięcia celów określonych przez UE w Europejskim Zielonym Ładzie (European Green Deal) oraz Europejskim Pakcie na rzecz Klimatu (redukcja emisji gazów cieplarnianych w 2030 r. o co najmniej 55% w stosunku do 1990 r. oraz neutralność klimatyczna na poziomie UE w 2050 r.), a także celów PEP 2040 (redukcja emisji CO₂ do 2030 r. o 29% w stosunku do 1990 r.), uwzględnionych w Krajowym Planie na Rzecz Energii i Klimatu na lata 2021-2030, przekazany przez Polskę do KE. Cel osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. zakłada też Strategia GK PGE, m.in. poprzez koncentrację na rozwoju energetyki odnawialnej, transformację ciepłownictwa w kierunku zeroemisyjnym i brak nowych inwestycji węglowych.</p> <p>Treść uwagi We wskazanym fragmencie lub w innym miejscu TPST Wł należy doprecyzować, czy na OT przewiduje się osiągnięcie stanu neutralności klimatycznej do roku 2050.</p>	<p>Obecne sformułowanie oraz treść całego TPST Wł nie pozwala odpowiedzieć na pytanie, czy województwo łódzkie planuje przy wykorzystaniu środków z FST osiągnięcie celu neutralności do 2050 r. na swoim obszarze. Wraz z ubieganiem się o zasoby służące odpowiedzialnemu społecznie osiągnięciu gospodarki neutralnej dla klimatu do roku 2050, powinno iść stanowcze zobowiązanie do osiągnięcia tego celu albo przyznanie, że nie zakłada się osiągnięcia tego celu. Liczne odniesienia w tekście TPST Wł mówiące o: „przybliżeniu OT do osiągnięcia neutralności klimatycznej w 2050 r.” (str. 4); „przejściu na gospodarkę neutralną dla klimatu” (str.8); „budowaniu gospodarki neutralnej dla klimatu”, bez odniesienia do roku, w którym to nastąpi, nasuwają wątpliwość czy województwo łódzkie zamierza osiągnąć neutralność klimatyczną do roku 2050. Zdecydowane opowiedzenie się w zakresie celu neutralności klimatycznej do roku 2050 jest istotne z perspektywy możliwości korzystania z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji w myśl najbardziej aktualnej wersji projektu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady 2020/0006 (COD), ustanawiającego Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, dalej „Rozporządzenie FST”. Dookreślenie zamierzeń pozwoli też ocenić, w jakim stopniu</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Zakładany w OT proces transformacji związany z odejściem od produkcji energii z wykorzystaniem węgla brunatnego, a w konsekwencji ambitny poziom redukcji CO₂ jednoznacznie wskazują na realizację celu osiągnięcia neutralności klimatycznej.</p>

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				<p>województwo łódzkie będzie kontrybuować do osiągnięcia unijnego lub krajowego celu osiągnięcia neutralności klimatycznej. Czy będzie ono obszarem ułatwiającym czy utrudniającym osiągnięcie celu neutralności klimatycznej do roku 2050. Choć trzeba wyraźnie zaznaczyć, że Rozporządzenie FST wciąż nie weszło jeszcze w życie (jest projektem), to jednak w oparciu o ten akt prawodawczy będą przyznawane środki z FST i to właśnie on uzależnia wypłatę środków od sporządzenia planów sprawiedliwej transformacji oraz zobowiązania się do celu osiągnięcia neutralności klimatycznej do roku 2050. Zdaniem Fundacji należy dostosować TPST WŁ do najbardziej aktualnej wersji, przyjętej na danym etapie procedury legislacyjnej. W ostatniej wersji przyjętej przez Parlament Europejski oraz Radę Unii Europejskiej Rozporządzenie FST w art. 7 ust. 1 przewiduje, że „w przypadku gdy państwo członkowskie nie zobowiązało się do realizacji celu zakładającego osiągnięcie przez Unię neutralności klimatycznej do roku 2050, udostępnia się na programowanie i włącza do priorytetów tylko 50 % rocznych alokacji dla tego państwa członkowskiego określonych zgodnie z art. 3 ust. 4 i art. 4 ust. 3(...)”</p>	
24.	Fundacja ClientEarth Prawnicy dla Ziemi	3/4	<p>Obecny zapis „Według obecnych założeń wygaszanie bloków energetycznych w Elektrowni Bełchatów będzie następowało od 2030 r. do 2036 r. Efektywna transformacja regionu, w tym odchodzenie od konwencjonalnej energetyki węglowej będzie możliwa przy założeniu, że województwo łódzkie zostanie objęte przez KE wsparciem ze środków FST.” „Ponadto w związku z dostosowywaniem gospodarki do unijnych regulacji związanych z celami klimatyczno-energetycznymi na 2030 r., Europejskim Zielonym Ładem, Rząd RP przygotował koncepcję wydzielenia z grup kapitałowych spółek energetycznych z udziałem Skarbu Państwa aktywów związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej w konwencjonalnych jednostkach węglowych i ich integrację w jednym podmiocie pod nazwą - NABE. Będzie ona prowadziła jedynie inwestycje utrzymaniowe i modernizacyjne niezbędne do podtrzymania optymalnej dyspozycyjności eksploatowanych bloków węglowych. Wraz z podłączeniem do KSE nowych nisko- lub zeroemisyjnych źródeł wytwórczych, NABE będzie</p>	<p>Biorąc pod uwagę ogromny wpływ Elektrowni Bełchatów i Kopalni Węgla Brunatnego „Bełchatów” na stan środowiska (w tym klimatu) oraz gospodarkę w województwie łódzkim, wydaje się, że możliwość realizacji Planu Sprawiedliwej Transformacji uzależniona jest od zaprzestania działalności przez Elektrownię Bełchatów w oparciu o węgiel brunatny. Bez tego plan nie jest możliwy do spełnienia. Tymczasem, plan jest niejasny, jeśli chodzi o przyszłość Elektrowni Bełchatów. Z jednej strony jest napisane, do kiedy bloki Elektrowni Bełchatów mają zostać wygaszone, pod warunkiem, że województwo łódzkie zostanie objęte przez KE wsparciem ze środków FST. Z kolei z drugiej strony podane jest, że wygaszanie Elektrowni Bełchatów uzależnione jest także od podłączenia do KSE nowych nisko- lub zeroemisyjnych źródeł wytwórczych, ponieważ dopiero wraz z tym działaniem NABE – które ma w przyszłości skupiać w sobie aktywa związane z wytwarzaniem energii elektrycznej w konwencjonalnych jednostkach węglowych - będzie wycofywać z użytkowania eksploatowane bloki węglowe. Według planu, „W chwili obecnej nie ma podjętych decyzji dotyczących zastąpienia bloków węglowych blokami energetycznymi zasilanymi innym paliwem.”</p>	<p>Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach TPST TPST określa harmonogram wygaszania bloków energetycznych nie odnosząc go do podmiotu zarządzającego, zgodnie z pismem MAP.</p>

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			wycofywać z użytkowania eksploatowane bloki węglowe. W chwili obecnej nie ma podjętych decyzji dotyczących zastąpienia bloków węglowych blokami energetycznymi zasilanymi innym paliwem.” Treść uwagi Plan powinien wyraźnie określić datę wygaszania Elektrowni Bełchatów, nawet w sytuacji, gdy aktywa tej elektrowni zostaną przeniesione na rzecz innego podmiotu niż PGE.	Z uwagi na powyższe zdaniem Fundacji zachodzi wątpliwość, czy pomimo przyjęcia planu sprawiedliwej transformacji dla województwa łódzkiego i przyznania temu województwu środków z FST, wygaszanie Elektrowni Bełchatów nastąpi później niż w latach 2030-2036. W szczególności zachodzi wątpliwość, czy wydzielenie aktywów Elektrowni Bełchatów do NABE może spowodować wydłużenie działalności Elektrowni oraz Kopalni Węgla Brunatnego „Bełchatów”, czy też niezależnie od tego zachowane zostaną daty wygaszania Elektrowni, które zostały podane w planie. Jednoznaczne określenie daty zamknięcia Elektrowni Bełchatów oraz usunięcie niespójności w cytowanych fragmentach planu jest kluczowe dla jego losów, również w kontekście innych uwag zgłoszonych przez Fundację w niniejszym formularzu, tj. w szczególności: (i) Spójności planu z celami UE w zakresie ochrony klimatu; (ii) Neutralności klimatycznej województwa łódzkiego oraz OT do 2050 r.; (iii) Uzyskanie dodatkowych środków na transformację w Polsce dzięki „mechanizmowi zielonego nagradzania”	
25.	Anna Meres Greenpeace Polska	4	Obecny zapis W PGE GiEK S.A. trwają prace nad przygotowaniem wielowymiarowych analiz techniczno-ekonomicznych w zakresie budowy alternatywnej dla elektrowni atomowej - elektrowni gazowo parowej (hydrogen-ready), dla której paliwem byłby gaz ziemny z możliwością zastąpienia go zielonym wodorem. Inwestycja ta mogłaby zostać zrealizowana również jednak dopiero po 2030 r.	Gaz ziemny nie jest niskoemisyjnym źródłem energii i wiąże się z emisją gazów cieplarnianych a zatem nie może być uznawany za paliwo przejściowe, pozwalające na uniknięcie katastrofy klimatycznej. W dyskusji na temat gazu trzeba brać pod uwagę emisję z całego procesu produkcji energii: wydobywania gazu, transportu, spalania. Każdy rozwój polskiej infrastruktury energetycznej powinien zostać poddany ocenie pod kątem zgodności z celami i politykami UE oraz umowami międzynarodowymi (np. porozumieniem paryskim) w zakresie ochrony klimatu. Dla wszelkiej budowanej infrastruktury gazowej powinien istnieć plan wycofania ze spalania oraz transportowania gazu ziemnego najpóźniej do 2035 roku.	Uwaga nieuwzględniona W opisie spodziewanego procesu transformacji wskazano rozpatrywane obecnie rozwiązania będące na etapie analiz. Ponadto w projekcie dokumentu Ministerstwa Aktywów Państwowych pod tytułem: „Transformacja sektora elektroenergetycznego w Polsce - Wydzielenie aktywów węglowych ze spółek z udziałem Skarbu Państwa”, wskazano, że w kolejnych latach, wraz z oddawaniem do użytkowania nowych inwestycji, w bilansie elektroenergetycznym coraz większe znaczenie zaczną odgrywać jednostki wytwórcze zasilane gazem ziemnym.
26.	Starostwo Powiatowe w Bełchatowie	4	Obecny zapis w zasięgu OT. W PGE GiEK S.A. trwają prace nad przygotowaniem wielowymiarowych analiz techniczno-ekonomicznych w zakresie budowy alternatywnej dla elektrowni atomowej - elektrowni gazowo-parowej (hydrogen-ready), dla której paliwem byłby gaz ziemny z	Wskazanie inwestycji w okresie po 2030 r. - to nowa perspektywa finansowa, nowe negocjacje. Proces ten, to bardzo odległy czas. Pomoc na obszarze OT - to bardzo trudny oraz żmudny proces, który powinien być kompleksowy oraz dopasowany do potrzeb oraz potraktowany priorytetowo.	Uwaga o charakterze opinii

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			<p>możliwością zastąpienia go zielonym wodorem. Inwestycja ta mogłaby zostać zrealizowana również jednak dopiero po 2030 r.</p> <p>Treść uwagi W PEP 2040 zagłębie bełchatowskie wskazywane jest jako potencjalna lokalizacja dla elektrowni jądrowej. Planuje się zastąpić budowę elektrowni jądrowej alternatywną elektrownią gazowo-parową, dla której paliwem byłby gaz. Jednak należy pamiętać, iż Inwestycja ta mogłaby zostać zrealizowana dopiero po 2030 r. Istnieje bowiem ryzyko, iż w planowanej perspektywie finansowej 2021-2027 nie zostałaby ona ujęta.</p>		
27.	Starostwo Powiatowe w Bełchatowie	4	<p>Obecny zapis W OT nastąpi także znaczny rozwój energetyki odnawialnej, bazującej głównie na wytwarzaniu energii elektrycznej z wykorzystaniem fotowoltaiki (zarówno wielkoskalowej, jak i prosumenckiej).</p> <p>Treść uwagi Proponowane zmiany na rynku OZE mogą być dla inwestorów nieopłacalne. Projektowane przepisy przewidują m.in., że z początkiem 2022 roku zakończy się obowiązujący obecnie dla prosumentów system rozliczeń oparty na opustach. Za przełożonymi wcześniej projektami (FST), zaproponowano konkretne cele i potrzeby złożone przez jst. Na takie działania powinno być wsparcie połączone z dopasowanymi do niego projektami. Przy czym należy pamiętać, iż nie wszystkie zamierzenia odnośnie pozyskiwania środków zewnętrznych mogą być realizowane przez jst. Musimy stworzyć szansę dla nowych biznesów poprzez możliwość powstawania nowych podmiotów gospodarczych na terenie, na którym do tego czasu funkcjonować będzie kompleks kopalni i elektrowni. Do takich działań powinny być zaplanowane programy, przeznaczone właśnie na ten cel.</p>	W obecnym czasie na rynku OZE (fotowoltaika) sytuacja na rynku jest dość niestabilna. Zgodnie z projektem nowelizacji ustawy o OZE Prosumenci, którzy podłączą do sieci mikroinstalację fotowoltaiczną od 1 stycznia 2022 r. będą rozliczani na nowych zasadach. Według proponowanych zmian, Prosument stanie się sprzedawcą energii. Proponowane zmiany mogą znacznie wyhamować prężnie działającą branżę OZE. Inwestycje będą wówczas mało opłacalne dla potencjalnych inwestorów.	Uwaga uwzględniona częściowo Zapisy zostaną uzupełnione w odniesieniu do stworzenia szansy dla rozwoju nowych podmiotów związanych z OZE. W zakresie przepisów prawnych, ostateczny kształt ustawy o OZE nie jest przesądzony.
28.	Klub Radnych Wojewódzkich Koalicja Obywatelska	4	<p>Obecny zapis W chwili obecnej szacuje się, że w 2030 r. w KEB całkowita moc zainstalowana w źródłach OZE może wynieść 700 MW, z czego 600 MW to moc planowanych farm fotowoltaicznych, a 100 MW to moc farm wiatrowych.</p>	Dotychczasowy zapis nie pozwala na zobrazowanie skutków energetycznych planowanych zmian w stosunku do obecnych mocy wytwórczych	Uwaga nieuwzględniona W bilansie energetycznym kraju przewidziane jest zastępowanie energetyki konwencjonalnej innymi rodzajami energii

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Treść uwagi Po przedmiotowym stwierdzeniu należy dodać zdanie: Dzisiaj osiągalna jest w KEB moc dyspozycyjna 5100 MW. 700 MW to dalece za mało, aby zapobiec powstaniu ogromnej luki w produkcji energii.		
29.	Region Łódzki Platformy Obywatelskiej	4	Obecny zapis W chwili obecnej szacuje się, że w 2030 r. w KEB całkowita moc zainstalowana w źródłach OZE może wynieść 700 MW, z czego 600 MW to moc planowanych farm fotowoltaicznych, a 100 MW to moc farm wiatrowych. Treść uwagi Po przedmiotowym stwierdzeniu należy dodać zdanie: Dzisiaj osiągalna jest w KEB moc dyspozycyjna 5100 MW. 700 MW to dalece za mało, aby zapobiec powstaniu ogromnej luki w produkcji energii.	Dotychczasowy zapis nie pozwala na zobrazowanie skutków energetycznych planowanych zmian w stosunku do obecnych mocy wytwórczych	Uwaga nieuwzględniona W bilansie energetycznym kraju przewidziane jest zastępowanie energetyki konwencjonalnej innymi rodzajami energii.
30.	Klub Radnych Wojewódzkich Koalicja Obywatelska	4	Obecny zapis W OT nastąpi także znaczny rozwój energetyki odnawialnej, bazującej głównie na wytwarzaniu energii elektrycznej z wykorzystaniem fotowoltaiki (zarówno wielkoskalowej jak i prosumenckiej). Treść uwagi Powinno nastąpić rozszerzenie rozdziału 1 o opis konkretnych działań zaradczych, które mają zapobiec negatywnym skutkom transformacji	Dotychczasowe zapisy są niezbyt konkretne, mają charakter ogólny i nie pozwalają na ocenę planów pomocy obszarowi transformacji.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach TPST w rozdziale 2.2. i 2.4.
31.	Region Łódzki Platformy Obywatelskiej	4	Obecny zapis W OT nastąpi także znaczny rozwój energetyki odnawialnej, bazującej głównie na wytwarzaniu energii elektrycznej z wykorzystaniem fotowoltaiki (zarówno wielkoskalowej jak i prosumenckiej). Treść uwagi Powinno nastąpić rozszerzenie rozdziału 1 o opis konkretnych działań zaradczych, które mają zapobiec negatywnym skutkom transformacji	Dotychczasowe zapisy są niezbyt konkretne, mają charakter ogólny i nie pozwalają na ocenę planów pomocy obszarowi transformacji.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach TPST w rozdziale 2.2. i 2.4.
32.	Klub Radnych Wojewódzkich Koalicja Obywatelska	4	Obecny zapis W Programie Polskiej Energetyki Jądrowej Bełchatów został wskazany jako potencjalna lokalizacja w centralnej części kraju dla budowy drugiej polskiej elektrowni jądrowej.	Przedmiotowa zmiana jest niezbędna dla doprecyzowania Planu.	Uwaga nieuwzględniona Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie szczegółowych zapisów.

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			<p>Treść uwagi Po przedmiotowym stwierdzeniu należy dodać zdanie: Do chwili obecnej nie przeprowadzono analiz umożliwiających podjęcie decyzji co do umiejscowienia w okolicach Bełchatowa elektrowni jądrowej, w szczególności w zakresie budowy geologicznej terenu oraz dostępu do niezbędnych ilości wody.</p>		
33.	Region Łódzki Platformy Obywatelskiej	4	<p>Obecny zapis W Programie Polskiej Energetyki Jądrowej Bełchatów został wskazany jako potencjalna lokalizacja w centralnej części kraju dla budowy drugiej polskiej elektrowni jądrowej.</p> <p>Treść uwagi Po przedmiotowym stwierdzeniu należy dodać zdanie: Do chwili obecnej nie przeprowadzono analiz umożliwiających podjęcie decyzji co do umiejscowienia w okolicach Bełchatowa elektrowni jądrowej, w szczególności w zakresie budowy geologicznej terenu oraz dostępu do niezbędnych ilości wody.</p>	Przedmiotowa zmiana jest niezbędna dla doprecyzowania Planu.	Uwaga nieuwzględniona Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie szczegółowych zapisów.
34.	Polska Łódzkie 2050	4	<p>Obecny zapis Jednym z możliwych rozwiązań jest wykorzystanie energii jądrowej po 2030 r.</p> <p>Treść uwagi Usunięcie zapisu.</p>	Mamienie społeczeństwa województwa łódzkiego ze szczególnym uwzględnieniem rejonu Bełchatowa możliwościami w zakresie energii jądrowej od roku 2030 (choć celowo użyto zwrotu „po”!) jest niczym innym niż obiecywaniem od wielu lat mieszkańcom Złoczewa i rodzinom z Bełchatowa - eksploatacji złoża Złoczew. Cel zbudowania elektrowni atomowej (w tym przewidziane w Polityce Energetycznej Polski uruchomienie pierwszego bloku do 2033 r.) musi zostać; skonfrontowany z realiami. Stawiając taki cel władze muszą wytłumaczyć, dlaczego przez minione 11 lat (w tym w ciągu ponad pięciu lat rządów PiS) projekt ten nie ruszył do przodu. Rząd musi też wskazać, jaki podmiot gospodarczy po stronie polskiej posiada stosowne zasoby i kompetencje, by realizować; ten projekt. Wobec ewidentnej porażki dotychczasowych starań rządzący muszą dowieść, że mają zdolność; przeprowadzenia tej ogromnej inwestycji w ramach wskazywanych kosztów i w planowanym czasie. Bez tych informacji deklaracja budowy elektrowni może być odbierana jako cel polityczny, który nie ma szans na realizację. (więcej w raporcie Instytutu Strategii 2050 “Polska na Zielonym Szlaku”: https://strategie2050.pl/wp-content/uploads/2021/03/Polska-na-zielonym-szlaku-Final-2.pdf)	Uwaga nieuwzględniona Zapis wynika z PEP 2040, konieczne jest jego wskazanie w celu zapewnienia komplementarności TPST Wł z dokumentami z poziomu krajowego.

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
35.	Polska 2050 Łódzkie	4	<p>Obecny zapis że w 2030 r. w KEB całkowita moc zainstalowana w źródłach OZE może wynieść 700 MW, z czego 600 MW to moc planowanych farm fotowoltaicznych, a 100 MW to moc farm wiatrowych.</p> <p>Treść uwagi Zwiększenie planowanej mocy farm wiatrowych do minimum 200-300 MW</p>	<p>Wiatraki na łądzie stanowią najtańszą formę energii z OZE, natomiast okolice złóż Szczerców i Bełchatów nie są terenami zamieszkałymi a olbrzymim terenem do zagospodarowania, co bardzo ułatwi proces inwestycyjny. Należy też odejść; od funkcjonujących obecnie nadmiernych restrykcji na inwestycje tego rodzaju. Pozwolenia na farmy wiatrowe powinny być; jednak obwarowane racjonalnymi warunkami: 1) inwestycje muszą być; zgodne z planami zagospodarowania przestrzennego i 2) na inwestycję musi zgodzić; się lokalny samorząd po przeprowadzeniu przejrzystych konsultacji społecznych. Należy też wydzielić; strefy o szczególnych walorach krajobrazowych, na których farmy wiatrowe w ogóle nie będą mogły powstawać;.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Wskazane informacje są zgodne z danymi przekazanymi przez PGE i dotyczą jedynie ich zamierzeń rozwojowych. Farmy wiatrowe mogą być również rozwijane przez inne podmioty, nie można jednak oszacować ich planowanej mocy.</p>
36.	Alina Pogoda Polska Zielona Sieć	4	<p>Obecny zapis "Proces transformacji w dalszym horyzoncie czasowym może podążać w kierunku: produkcji wodoru, spalania biomasy..."</p> <p>Treść uwagi - należy wykreślić biomasę</p>	<p>Wg. aktualnej wiedzy naukowej paliwo to pod względem emisji gazów cieplarnianych jest zbliżone do węgla, a ponadto jego stosowanie niesie za sobą poważne skutki dla środowiska przyrodniczego i zasobów wodnych. Biomasa może wydawać się atrakcyjna opcja, bo pozwala szybko tworzyć moce "OZE", jest sterowalna i dobrze łączy się z systemami energetycznymi starego typu. Neutralność klimatyczna wymaga jednak innego podejścia: przede wszystkim postawienia na efektywność energetyczną i ograniczenie zapotrzebowania na energię, tak by łatwiej było je zaspokoić źródłami OZE, przy jednoczesnym uelastycznianiu systemu (DSR, dynamiczne taryfy, magazyny energii (w tym wodorowe)). Bloki na biomasę drzewną nie są ani zeroemisyjne, ani zasobooszczędne. Energia w nich wytwarzana ma największy ślad wodny spośród wszystkich istniejących rodzajów energii - większy nawet od energii z węgla. A spalanie to uwalnianie w godzinę węgla, który gromadził się w drewnie przez kilkadziesiąt lat. Uprawy roślin energetycznych są wodochłonne, a energia z tej biomasy nie jest neutralna dla klimatu ani dla środowiska. Należałoby w pierwszej kolejności zagospodarować odpadową biomasę rolniczą, i w pierwszej kolejności dążyć do tworzenia biogazowni a dopiero w dalszej dopuścić produkcję energii z spalania biomasy. Również Polska Izba Gospodarcza Przemysłu Drzewnego sprzeciwia się wykorzystaniu biomasy leśnej jako źródła energii odnawialnej i w tym celu wysłała pismo do Janusza Woiciechowskiego, Komisarza Unijnego ds. Rolnictwa i Rozwoju Wsi. więcej na ten temat: https://pigpd.pl/pismo-dot-nieuznawania-biomasy-lesnej-jako-zrodla-energii-zaliczanego-do-europejskich-celow-w-dziedzinie-energii-odnawialnej/</p>	<p>Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną skorygowane.</p>

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
37.	Magdalena Bartecka, Polska Zielona Sieć	4	Obecny zapis "Cel osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. zakłada też Strategia GK PGE, m.in. poprzez koncentrację na rozwoju energetyki odnawialnej, transformację ciepłownictwa w kierunku zeroemisyjnym i brak nowych inwestycji węglowych"	W jaki sposób strategia PGE, mająca na celu osiągnięcie neutralności klimatycznej w 2050 r., odnosi się do planów wydobywania węgla brunatnego ze złoża Turów do 2044 r.? Należy dodać, na jaki okres została przygotowana strategia GK PGE oraz umieścić przypis do niej odsyłający	Uwaga uwzględniona częściowo Zostanie dodany przypis w zakresie odesłania do Strategii GK PGE. TPST nie odnosi się do Turowa położonego poza granicami województwa łódzkiego.
38.	Magdalena Bartecka, Polska Zielona Sieć	4	Obecny zapis "Proces transformacji w dalszym horyzoncie czasowym może podążać w kierunku: produkcji wodoru, spalania biomasy, jak również technologii utylizacji CO ₂ z wykorzystaniem wodoru"	Należy wykluczyć wodór, do którego produkcji są wykorzystywane paliwa kopalne	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną skorygowane.
39.	Marta Anczewska, WWF Polska	4	Obecny zapis Ad. używanego w dokumencie sformułowania "przybliżenie OT do osiągnięcia neutralności klimatycznej w 2050 r."	Fundacja WWF Polska postuluje wyznaczenie daty dościa do neutralności klimatycznej dla regionu przez władze województwa, co zapewni rzeczywistą zmianę w kierunku gospodarki zeroemisyjnej i będzie impulsem inwestycyjnym. Pozytywny wpływ wyznaczenia takiego celu można obserwować na przykładzie regionu Wielkopolski Wschodniej, dla którego władze województwa Wielkopolskiego przyjęły cel neutralności w roku 2040. Tylko wyznaczenie daty może odpowiednio zmobilizować aktorów regionalnych oraz krajowych do wdrożenia odpowiednich działań, wymagających redukcji emisji nie tylko w energetyce, ale też w transporcie, rolnictwie oraz sektorze budynków.	Uwaga nieuwzględniona Zakładany w OT proces transformacji związany z odejściem od produkcji energii z wykorzystaniem węgla brunatnego, a w konsekwencji ambitny poziom redukcji CO ₂ jednoznacznie wskazują na realizację celu osiągnięcia neutralności klimatycznej.
40.	Marta Anczewska, WWF Polska	4	Obecny zapis "W chwili obecnej szacuje się, że w 2030 r. w KEB całkowita moc zainstalowana w źródłach OZE może wynieść 700 MW, z czego 600 MW to moc planowanych farm fotowoltaicznych, a 100 MW to moc farm wiatrowych. Ponadto, w ambitnej koncepcji transformacji regionu planuje się budowę w woj. magazynów energii o mocy do 300 MW."	Należy wyjaśnić sformułowanie "ambitna koncepcja transformacji" i podać warunki jej wdrożenia - wyjaśnić od czego PGE uzależnia te inwestycje.	Uwaga uwzględniona częściowo Zapisy zostaną uzupełnione na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
41.	Marta Anczewska, WWF Polska	4	Obecny zapis "Proces transformacji w dalszym horyzoncie czasowym może podążać w kierunku: produkcji wodoru, spalania biomasy, jak również technologii utylizacji CO ₂ z wykorzystaniem wodoru" Treść uwagi zamienić na: "Proces transformacji w dalszym horyzoncie czasowym może podążać w kierunku: produkcji wodoru oraz spalania biomasy w minimalnych ilościach, pod	Zwracamy uwagę, że proces łączenia CO ₂ pochodzącego z komina elektrowni z wodorem (w obecnych warunkach raczej szarym niż zielonym, czyli też pochodzącym z paliw kopalnych) jest nieefektywny energetycznie i prowadzi do wyprodukowania metanu, który mimo wszystko jest gazem cieplarnianym. Nie jest mimo spójne z celem redukcji emisji oraz dościa do gospodarki neutralnej dla klimatu." Dodatkowo: Fundacja WWF Polska zauważa, że wykorzystanie biomasy na cele energetyczne dalekie jest od koncepcji zrównoważonego rozwoju. Dotyczy to szczególnie upraw dedykowanych do celów energetycznych, czy też wykorzystanie	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną skorygowane.

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			warunkiem, że została pozyskana w sposób zrównoważony.”	drewna, również niepełnowartościowego (jeśli istnieją inne możliwości jego wykorzystania, zgodnie z ideą kaskadyzacji). Biorąc pod uwagę ograniczony potencjał (zwłaszcza zrównoważonej) biomasy, nie można przyjąć założenia zakładającego znaczącą rolę bioenergii w transformacji energetycznej – ilość tego paliwa powinna być możliwie ograniczona i wykorzystywana w sektorach, w których zastąpienie go będzie szczególnie trudne.	
42.	Marta Anczewska, WWF Polska	4	Obecny zapis “GK PGE ma też w planach rozbudowę linii produkcyjnej kruszyw i kamienia wapiennego, co pozwoli na produkcję m.in. kruszyw i materiałów budowlanych oraz nawozów w oparciu o wydobywane minerały i zgromadzone uboczne produkty spalania (UPS), co wpisuje się w cele gospodarki obiegu zamkniętego.”	Wydaje się, że w perspektywie wygaszania bloków węglowych w perspektywie 2036 (lub wcześniej, zgodnie z postulatem Fundacji WWF Polska) rozwijanie nowej działalności gospodarczej, opartej m.in. USP nie ma perspektyw na zwrot w inwestycji. Postulujemy wykreślenie tej działalności lub podanie w jakim czasie następuje zwrot z inwestycji i przez ile lat działalność będzie dochodowa, zgodnie z założeniami biznesowymi.	Uwaga nieuwzględniona Działalność związana z zagospodarowaniem surowców pozyskiwanych z nadkładu nie jest nową działalnością i prowadzona jest równoległe z eksploatacją węgla i wpisuje się w założenia GOZ.
43.	Anna Meres Greenpeace Polska	4	Obecny zapis Proces transformacji w dalszym horyzoncie czasowym może podążać w kierunku: produkcji wodoru, spalania biomasy, jak również technologii utylizacji CO ₂ z wykorzystaniem wodoru.	Biorąc pod uwagę trwający kryzys klimatyczny, cele Porozumienia Paryskiego, którego Polska jest sygnatariuszem, a także nowy cel redukcji emisji gazów cieplarnianych, jedyną dopuszczalną technologią produkcji wodoru powinien być proces elektrolizy z wykorzystaniem energii pochodzącej odnawialnych źródeł energii (a więc tzw. “power to gas” z udziałem odnawialnych źródeł energii). Z uwagi na zużycie energii niezbędnej do produkcji wodoru, wodór jest mniej efektywnym źródłem energii niż bezpośrednie używanie energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii. Dlatego też wodór powinien mieć zastosowanie w miejscach, gdzie elektryfikacja nie jest możliwa. Do jego produkcji powinna być wykorzystywana nadwyżka energii produkowanej przez odnawialne źródła energii	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną skorygowane.
44.	Gmina Galewice	4	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Być może warto by było przy okazji omawiania tego dokumentu zastanowić się i rozważyć możliwość lokalizacji elektrowni jądrowej w miejsce obecnej elektrowni.	Uzasadnieniem może być fakt, iż mimo szczerych i wielkich chęci nie będziemy w stanie zapewnić odpowiednich mocy energetycznych tylko opierając się na źródłach OZE. Niestety dzisiejsze technologie nie są jeszcze w stanie zapewnić stałych dostaw energii, co gwarantuje technologia oparta na źródłach jądrowych. Dodatkowym atutem może być fakt, iż obecnie funkcjonuje cała infrastruktura do przesyłu, a jako możliwość chłodzenia reaktora można zaadoptować lej pokopalniany, który można wypełnić wodą.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach TPST W opisie spodziewanego procesu transformacji (1.1.) wskazano, że jednym z możliwych rozwiązań jest wykorzystanie energii jądrowej po 2030.
45.	Gmina Galewice	5	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Niewątpliwym jest, iż wygaszenie docelowe kopalni i elektrowni będzie znaczącą zmianą w działalności całego województwa łódzkiego. Należy jednak zwrócić uwagę, iż	Przez wiele lat działalności kopalni, a także elektrowni, dla wielu samorządów będących w zasięgu działania istniała realna pomoc i korzyść z tego tytułu. Powyższe samorzady nie tylko wyróżniają się dziś wysokością dochodów, ale także poprzez możliwości korzystania ze środków mogły rozwijać swoją infrastrukturę o wiele bardziej od innych. Dzięki temu także co się wspomina w dokumencie tworzyły z	Uwaga o charakterze opinii Dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju województwa w SRWł 2030 wyznaczono OSI dopasowane do specyfiki poszczególnych gmin, gmina Galewice znalazła się w Obszarze Zielonej Gospodarki.

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			powyższe działanie będzie miało nie tylko wpływ na obszar wyznaczony jako OT w projekcie planu, ale także na całe województwo. Warto przy tej okazji wyznaczyć szerszy krąg, w którym powinno nastąpić działanie, a przez to zrównoważenie dostępu do dodatkowych środków zewnętrznych.	myślą na przyszłość strefy do rozwoju także dla innych branż co niewątpliwie pomoże im w przejściu w transformacji i złagodzi jej skutki.	
46.	Gmina Rząśnia	5	<p>Obecny zapis Brak cytowania</p> <p>Treść uwagi Uważamy, że dokument powinien kierować główny strumień pomocy do gmin bezpośrednio dotkniętych negatywnymi skutkami transformacji tj. terenami ujętymi jako teren górniczy na mapie na stronie 5. Objęcie tą kategorią zarówno Gminy Rząśnia na której znajduje się całe zwałowisko zewnętrzne o powierzchni ponad tysiąc hektarów jak i duże złoża węgla a także gmin oddalonych kilkadziesiąt kilometrów od faktycznego terenu górniczego (nie kwestionując że te gminy odczuwają też skutki transformacji) jest krzywdzące dla gmin na których prowadzone jest wydobywanie węgla. Przecież to teren gminy Rząśnia jest dotknięty największą degradacją środowiska naturalnego i będzie najbardziej dotknięty skutkami transformacji.</p>		<p>Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z zakresem wsparcia wskazanym w rozporządzeniu dotyczącym Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w artykułe 8, z mechanizmu FST wspierane będą inwestycje w rewitalizację i dekontaminację terenów zdegradowanych, przywracanie funkcji obszarom oraz – w tym tam, gdzie jest to konieczne, w projekty w zakresie zielonej infrastruktury i zmiany przeznaczenia terenów – z uwzględnieniem zasady „zanieczyszczający płaci”. Na tej podstawie w TPST WŁ w celu operacyjnym 3 wskazano operacje dedykowane bezpośrednio obszarom pogórnym. W związku z tym gminy najbardziej dotknięte skutkami eksploatacji będą miały możliwość składania projektów w ramach FST.</p>
47.	Starostwo Powiatowe w Bełchatowie	5	<p>Obecny zapis Jako terytorium najbardziej dotknięte negatywnymi skutkami transformacji w woj. łódzkim wskazano 35 gmin, które zajmują powierzchnię 3667 km², co stanowi 20,1% obszaru województwa, i zamieszkuje w nich 416,6 tys. osób, tj. 17,0 % ogółu mieszkańców województwa. Teren ten został uznany za Obszar Strategicznej Interwencji w SRWŁ 2030. Podstawą delimitacji OT były uwarunkowania środowiskowe związane z lokalizacją złóż węgla brunatnego, zasięgiem obszaru i terenu górniczego, a także leja depresji oraz uwarunkowania gospodarcze i funkcjonalne związane z liczbą osób dojeżdżających do pracy do zlokalizowanej na OT kopalni i elektrowni, sieciami powiązań między przedsiębiorstwami, wpływami do budżetów JST związanymi z działalnością GK PGE</p>	Stagnacja odnośnie braku konkretnych pomysłów i decyzji jeśli chodzi o zagłębie bełchatowskie powoduje coraz większe frustracje wśród mieszkańców powiatu bełchatowskiego oraz pracowników kompleksu. Ponadto, należy mieć na uwadze, iż do jst nie będą wpływać dochody z tytułu podatków i opłat, w tym podatku od nieruchomości, opłat eksploatacyjnych, opłat za korzystanie ze środowiska, udziału we wpływach z podatków PIT i CIT. Nowy okres programowania funduszy europejskich wydaje się bardzo dużą szansą na zagospodarowania terenów pogórnym. Wiedza dotycząca znajomości lokalnych uwarunkowań przy tworzeniu poszczególnych programów operacyjnych umożliwia zawarcie konkretnych lokalnych mechanizmów przewidywanej interwencji, w tym w szczególności opracowania Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji. Takie podejście pozwoli na realny i korzystny a co najważniejsze efektywny podział środków wśród beneficjentów, zwłaszcza dla powiatu bełchatowskiego. W	<p>Uwaga o charakterze opinii</p>

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			<p>Treść uwagi Skutki procesu transformacji to zdecydowane pogorszenie się sytuacji na rynku pracy, wynikające z ograniczenia miejsc pracy w sektorze wydobywczym i energetycznym oraz w sektorach okołogórnicznych. Natomiast polityka ekologiczna Unii Europejskiej zmierza w kierunku wycofania z użytkowania bloków energetycznych zasilanych węglem, tymczasem kompleks górniczy Bełchatowa odpowiada za produkcję ok. 20% energii elektrycznej wykorzystywanej w całym kraju. Konsekwencją tych procesów będzie dynamiczne wyludnianie się tego obszaru, głównie miasta Bełchatowa ale i okolicznych miejscowości. Znacznie zwiększy się stopa bezrobocia i poziom ubóstwa, a słabo zdywersyfikowana gospodarka nie zapewni możliwości podjęcia jakiejkolwiek pracy. Na terenie zagłębia bełchatowskiego istnieje duży potencjał, bowiem Kompleks dysponuje zapleczem tj. (budynki, magazyny, hale, tabor osobowy i tabor towarowy, infrastruktura drogowa oraz kolejowa), który powinien być w pełni wykorzystany. Istnieje ryzyko, iż zastępcze źródła m.in. produkcji wodoru, spalanie biomasy, jak również technologii utylizacji CO2 z wykorzystaniem wodoru mogą być niewystarczające, aby w pełni zaspokoić potrzebę energetyczną kraju. Ponadto, w dokumentach strategicznych (SRWŁ2030 oraz PEP 2040) nadal jest mowa o odkrywce Złoczew.</p>	<p>przeciwnym wypadku region będzie czekać zapaść pod względem gospodarczym, społecznym, przestrzennym oraz zdrowotnym.</p>	
48.	Ośrodek Działań Ekologicznych "Źródła"	5	<p>Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Proponuje się uściślić wagi do poszczególnych gmin oraz powiatów wskazanych w dokumencie</p>	<p>Skala zagrożeń oraz operacji w ramach planowanych działań jest bardzo zróżnicowana w stosunku do tak szeroko zarysowanego terytorium. Zupełnie inne zagrożenia i wyzwania stoją przed miastem Bełchatów, które jako zaplecze dla regionu i największy ośrodek miejski jednocześnie nie czerpie bezpośrednich benefitów z lokalizacji kopalni oraz elektrowni (podatki, opłaty). Zupełnie inny problem ma miasto i gmina Złoczew tworząc zabezpieczenie pod inwestycję w swoich planach zagosp. przestrz. Gmina Kleszczów w pierwszej kolejności straci przychodu i radykalnie ograniczy to jej budżet. Wraz z gminami Sulmierzyce, Rząśnia, Szczerców jest gminą wiejską o bezpośrednim związku ekonomicznym z działalnością koncernu. Pozostały wymienione w dokumencie gminy mają relację na znacznie niższym i odmiennym poziomie oddziaływania w</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona TPST wskazuje jedynie zasięg obszaru transformacji zdelimitowany z uwzględnieniem wskazanych problemów. Kierowanie środków do danej gminy będzie elementem wdrożeniowym, TPST jest dokumentem strategicznym i nie rozstrzyga rozdysponowania środków z FST.</p>

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				aspekcie ekonomicznym, społecznym i środowiskowym, np. skali oddziaływania leja depresyjnego, zmian w krajobrazie, degradacji środowiska i niezbędnych rekultywacji (jak rozpisanych w czasie?),	
49.	Polska 2050 Łódzkie	6	Obecny zapis Ponadto kilka tysięcy osób znajduje zatrudnienie w firmach powiązanych lub pracujących na rzecz KEB. Treść uwagi Ponadto kilkadziesiąt tysięcy osób znajduje zatrudnienie w firmach powiązanych lub pracujących na rzecz KEB.	Wykazano to nawet w ostatnim zdaniu na tej samej stronie. Cyt: „...Z analiz wynika, że na każde miejsce pracy w kopalni przypadają 4 miejsca pracy w regionie”. Również w interpelacjach poselskich można znaleźć szacunki 40-60 tys.	Uwaga uwzględniona częściowo Zapisy zostaną skorygowane.
50.	Alina Pogoda Polska Zielona Sieć	6	Obecny zapis “Z analiz wynika, że na każde miejsce pracy w kopalni przypadają 4 miejsca pracy w regionie.”	Należy wpisać źródło tych analiz. Według raportu Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach liczba pracowników w przedsiębiorstwach istotnie powiązanych z górnictwem węgla kamiennego i brunatnego osiąga 110-130 tysięcy. Obie szacunkowe wartości są o wiele mniejsze niż popularne wśród branży górniczej, a trudne do udokumentowania założenie, że na jedno miejsce pracy w górnictwie przypadaia trzy (w tym wypadku 4) w branży okołogórniczej. artykuł na temat raportów podających inne liczby w branży okołogórniczej: http://sprawiedliwa-transformacja.pl/2021/01/20/130-tys-osob-z-branzy-okologorniczej-nie-jest-konsultowanych-w-sprawie-przyszlosci-wegla/	Uwaga uwzględniona Źródło danych zostanie uzupełnione.
51.	Magdalena Bartecka, Polska Zielona Sieć	6	Obecny zapis “Prognozy dla KEB przewidują, że spadek wydobywania węgla w kopalni oraz spadek produkcji w elektrowni spowodują obniżenie poziomu zatrudnienia w 2030 r. do około 4262 etatów (spadek o 3253 etatów, tj. ok. 43% w stosunku do roku 2020). Prognozowany stan zatrudnienia na koniec 2030 r. w Kopalni Węgla Brunatnego Bełchatów wyniesie 2661 pracowników, tj. zmniejszenie o 42,4% w stosunku do obecnego stanu (4616 osób).” redukcji zatrudnienia nie zostały oszacowane zbyt optymistycznie dla 2030 r.? Sugerujemy, aby oszacować poziom minimalny i maksymalny redukcji zatrudnienia w zależności od tempa wygaszania Kompleksu.	W przypisie 14 czytamy „Zatrudnienie w 2030 r. zostało oszacowane metodą wskaźnikową w oparciu o wydobywanie i zużycie węgla brunatnego adekwatnie do produkcji energii elektrycznej.” W jaki sposób doszli Państwo do zmniejszenia zatrudnienia na poziomie około 43% w przypadku elektrowni i kopalni, planując jednocześnie redukcję produkcji e.e. brutto oraz spadek zużycia węgla na poziomie oscylującym wokół 75% w 2030 r? Jakie wskaźniki były brane pod uwagę? Czy poziom redukcji zatrudnienia nie zostały oszacowane zbyt optymistycznie dla 2030 r.? Sugerujemy, aby oszacować poziom minimalny i maksymalny redukcji zatrudnienia w zależności od tempa wygaszania Kompleksu.	Uwaga nieuwzględniona Dane o redukcji zatrudnienia zostały przekazane przez MAP i nie są wariantowe
52.	Marta Anczewska, WWF Polska	6	Obecny zapis “Dodatkowo w Centrali Spółki w Bełchatowie pracowało ok. 0,4 tys. osób, a w spółkach zależnych od PGE 5,5 tys. osób.”	W dokumencie powinna zostać zaprezentowana struktura spółek zależnych od PGE (lista spółek wraz z poziomem zatrudnienia, najlepiej w formie tabeli), w celu uwiarygodnienia podanej w dokumencie liczby osób zatrudnionych w spółkach zależnych - 5,5 tys. osób.	Uwaga uwzględniona częściowo Zapisy zostaną uporządkowane. Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie szczegółowych zapisów w zakresie spółek zależnych od PGE.

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				Zwracamy także uwagę, że dane w dokumencie zaprezentowane są w sposób chaotyczny i utrudniający czytelnikowi przyswojenie danych, np. na stronie 8 spółki te są wymienione w zdaniu "Ograniczenie wydobycia węgla i produkcji energii elektrycznej z tego surowca wpłynie na ograniczenie zakresu działalności i zatrudnienia w spółkach zależnych od PGE: Energoserwis Kleszczów, Bestgum Polska, Elbest Security, Mega Serwis, PTS Betrants, Elmen, Elbis, Elbest, Ramb i Epore, w których w 2020 roku pracowało łącznie ok. 5,5 tys. osób".	
53.	Konstanty Ramotowski WWF Polska	6	Obecny zapis "Ponadto kilka tysięcy osób znajduje zatrudnienie w firmach powiązanych lub pracujących na rzecz KEB."	Należy doprecyzować liczbę, ponieważ 'kilka tysięcy' nie jest precyzyjne. W dokumencie powinna zostać zaprezentowana struktura spółek powiązanych lub pracujących na rzecz KEB -jw.	Uwaga uwzględniona częściowo Zapisy zostaną uzupełnione na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
54.	Konstanty Ramotowski WWF Polska	6	Obecny zapis "Prognozy dla KEB przewidują, że spadek wydobycia węgla w kopalni oraz spadek produkcji w elektrowni spowodują obniżenie poziomu zatrudnienia w 2030 r. do około 4262 etatów"	Należy precyzyjnie podać skalę redukcji zatrudnienia w kopalni oraz w elektrowni w perspektywie 2030 (ile etatów obejmie oraz jaka ich część związana jest z naturalnymi przejściami na emeryturę pracowników).	Uwaga uwzględniona częściowo Brak danych umożliwiających precyzyjne określenie jaka część redukcji będzie związana z naturalnymi przejściami na emeryturę.
55.	Marta Anczewska, WWF Polska	6	Obecny zapis "Na koniec 2019 roku w KWB Bełchatów pracowało ok. 4,8 tys. osób (...) i ok. 3 tys. osób w Elektrowni (...)".	Należy wyjaśnić jak podane liczby mają się do stanu zatrudnienia 7515 os. podanych na Rysunku na stronie 6. Czy oznacza to, że pomiędzy rokiem 2019 a 2020 zatrudnienie w KEB zmalało z 7,8 tys. os do 7,5 tys. zatrudnionych? Z czego wynika różnica? Rekomendowane jest też podawanie poziomów zatrudnionych z tego samego roku, w postaci tabeli, z podziałem na elektrownie, kopalnie, wyszczególnione spółki zależne od PGE oraz okołogórniczne miejsca pracy.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną skorygowane.
56.	Marta Anczewska, WWF Polska	6	Obecny zapis "Należy podkreślić, że ograniczenie pracy kopalni skutkuje zmniejszeniem zatrudnienia nie tylko w elektrowni, lecz także w spółkach powiązanych i lokalnych, świadczących usługi na rzecz KEB. Z analiz wynika, że na każde miejsce pracy w kopalni przypadają 4 miejsca pracy w regionie."	Należy podać o jakie analizy chodzi. Temat okołogórnicznych miejsc pracy i oszacowanie wpływu transformacji na ich działalność jest bardzo poważnym temat., który wymaga oparcia o faktyczne dane, w celu opracowania dobrze dopasowanej do potrzeb interwencji. Należy podać aktualną podstawę naukową do użytego mnożnika 1:4. Badania przeprowadzone na Śląsku dla górnictwa węgla kamiennego przez Instytut Badań Strukturalnych nie potwierdzają jego prawidłowości (więcej: https://www.wwf.pl/aktualnosci/jak-gornictwo-kształtuje-lokalny-rynek-pracy). Jeśli istnieją dedykowane, aktualne badania dla górnictwa węgla brunatnego powinny być cytowane w przypisie, w sposób umożliwiający dotarcie	Uwaga uwzględniona Źródło danych zostanie uzupełnione.

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				do źródła. W przeciwnym wypadku należy zdanie usunąć i wskazać, że wpływ na firmy ekologiczne i ich stan zatrudnienia jest nieznan.	
57.	Bełchatowsko Kleszczowski Park Przemysłowo Technologiczny Sp. z o.o.	7	<p>Obecny zapis Wśród pracujących w Zagłębiu Bełchatowskim zdecydowanie dominują mężczyźni, w kopalni i elektrowni stanowią oni około 88% załogi, a w niektórych spółkach zależnych ponad 90%. W znacznej mierze nieaktywnymi zawodowo członkami rodzin pracowników są kobiety, a stopa bezrobocia wśród kobiet jest znacząco wyższa, niż wśród mężczyzn, szczególnie w powiecie bełchatowskim.</p> <p>Treść uwagi Wśród pracujących w Zagłębiu Bełchatowskim zdecydowanie dominują mężczyźni, w kopalni i elektrowni stanowią oni około 88% załogi, a w niektórych spółkach zależnych ponad 90%. W znacznej mierze nieaktywnymi zawodowo członkami rodzin pracowników są kobiety, a stopa bezrobocia wśród kobiet jest znacząco wyższa, niż wśród mężczyzn, szczególnie w powiecie bełchatowskim (na koniec 2020 roku udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych stanowił 61%).</p>	Dysponując ogólnodostępnymi danymi z Powiatowego Urzędu Pracy, warto podać dane statystyczne z powiatu bełchatowskiego.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione.
58.	Ośrodek Działań Ekologicznych "Źródła"	7	<p>Obecny zapis Przewiduje się duży spadek wpływów do budżetów samorządów (gmin, powiatów, województwa) z tytułu podatków i opłat wnoszonych przez PGE</p> <p>Treść uwagi Należałoby dla uściślenia celowych strategii interwencji uściślić i przypisać poszczególnym gminom ujętym w opracowaniu symulację spadku przychodów – przynajmniej dla tych 5 kluczowych (Bełchatów, Kleszczów, Rząśnia, Sulmierzyce, Szczerców)</p>		Uwaga nieuwzględniona Charakter dokumentu nie pozwala na zbyt szczegółowe zapisy.
59.	Ośrodek Działań Ekologicznych "Źródła"	7	<p>Obecny zapis Sytuacja zawodowa kobiet oraz materialna rodzin to kolejne wyzwanie w kontekście transformacji energetycznej tego regionu.</p> <p>Treść uwagi Kobiety i ich aktywność zawodowa oraz społeczna to niewykorzystany kapitał w regionie. Wymaga to specjalnych programów dedykowanych ich aktywizacji.</p>		Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w rozdziale 1.2. i 2.4.

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
2. OCENA WYZWAŃ ZWIĄZANYCH Z TRANSFORMACJĄ W PRZYPADKU KAŻDEGO ZE WSKAZANYCH TERYTORIÓW					
60.	Ośrodek Działań Ekologicznych "Źródła"	8	Obecny zapis PGE GiEK S.A., poza tworzeniem miejsc pracy, wnosi również znaczące środki na rzecz jednostek samorządu terytorialnego OT z tytułu podatków i opłat, w tym podatku od nieruchomości, opłat eksploatacyjnych, opłat za korzystanie ze środowiska, udziału we wpływach z podatku PIT oraz udziału we wpływach z podatku CIT. Treść uwagi - brak	PGE GiEK oraz koncern PGE odgrywało ogromną ale malejącą rolę w nakładach na kulturę i sport w regionie. W same kluby sportowe zainwestowano miliony pln. Następca w formie NABE nie będzie mógł już prowadzić tego typu aktywności. Są to wymierne straty dla regionu.	Uwaga o charakterze opinii
61.	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Spółka z o. o. w Bełchatowie	8	Obecny zapis Wygaszanie wydobycia węgla brunatnego oraz produkcji energii elektrycznej opartej na tym paliwie,... Treść uwagi Wygaszanie wydobycia węgla brunatnego oraz produkcji energii elektrycznej i ciepła opartej na tym paliwie,....	Obecnie podstawę przemysłu energetycznego Polski stanowią konwencjonalne źródła energii. Tak więc transformacja systemu energetycznego ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia przez Polskę celów klimatycznych. Aktualnie system energetyczny jest zbudowany na łańcuchach wartości, które łączą ze sobą zasoby energii z określonymi sektorami ich wykorzystania. W przypadku regionu bełchatowskiego jest to węgiel brunatny wykorzystywany do produkcji energii elektrycznej i ciepła. Ciepło użytkowane do ogrzewania budynków wytwarzane jest w różnych źródłach. Według danych URE, produkcja energii cieplnej w 2019 roku w województwie łódzkim wynosiła 21 028 337,3 GJ. W naszym województwie nadal dominują paliwa węglowe, których udział w 2019 r. stanowił 87% paliw zużywanych w źródłach ciepła (średnia w Polsce - 71%). Najwięcej ciepła wytworzono z węgla kamiennego 15 542 343,4 GJ, węgla brunatnego 2 777 124,6 GJ oraz biomasy 2 171 603,9 GJ. Inne paliwa (olej opałowy lekki, gaz ziemny oraz inne odnawialne źródła energii) stanowiły niewielki procentowy udział w produkcji energii cieplnej w naszym województwie, a np. biogaz, odpady komunalne stałe, odpady przemysłowe praktycznie nie są wykorzystywane w ciepłownictwie. Średnia cena jednostkowa ciepła w województwie łódzkim w 2019 roku wynosiła 54,33 zł/GJ (średnia w Polsce 51,93 zł/GJ). Z uwagi na wysoką efektywność produkcji energii w Kompleksie Górniczo – Energetycznym Bełchatów, średnia cena jednostkowa ciepła w 2019 roku dla odbiorców w Bełchatowie była niższa i wynosiła 48,25 zł/GJ. Aktualnie podstawowym producentem ciepła w regionie bełchatowskim jest Elektrownia Bełchatów, która wytwarza je w kogeneracji z produkcją energii elektrycznej. Moc cieplna osiągalna elektrowni wynosi obecnie około 373 MWt. Wyprodukowana w elektrowni energia cieplna w postaci gorącej wody dostarczana jest	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				<p>do okolicznych odbiorców, w tym blisko 60-tysięcznego Bełchatowa, w którym około 90% gospodarstw domowych ogrzewanych jest ciepłem systemowym. Dla zabezpieczenia jedynie potrzeb miasta Bełchatowa należy wyprodukować ponad 1 000 tys. GJ ciepła rocznie a zapotrzebowana aktualnie moc cieplna wynosi od około 14MWt w okresie letnim do ponad 120 MWt zimą. Deklarowana obecnie przez Elektrownię Bełchatów moc wytwórcza dla miasta na poziomie 140 MWt przy uwzględnieniu mocy zamówionej przez odbiorców Bełchatowa oraz niejednoczesność poboru ciepła zabezpiecza potrzeby miasta w 100%. W związku z planowanym zakończeniem eksploatacji złóż węgla brunatnego w polach Bełchatów i Szczerców wyłączane będą kolejne źródła wytwórcze energii elektrycznej i cieplnej w Elektrowni Bełchatów. W wyniku transformacji Kompleksu Górniczo-Energetycznego Bełchatów udział węgla brunatnego w produkcji energii cieplnej spadnie do zera. Wolumen niezbędny do zabezpieczenia potrzeb ciepłowniczych miasta Bełchatowa będą musiały zastąpić źródła oparte o inne paliwa. Aktualnie Grupa PGE przygotowuje projekt: „Budowa Instalacji Termicznego Przetwarzania z Odzyskiem Energii - ITPOE Bełchatów”, który zlokalizowany będzie w sąsiedztwie Elektrowni Bełchatów. Budowa ITPOE Bełchatów ma zapewnić produkcję w skojarzeniu energii elektrycznej i ciepła poprzez odzysk energii z procesu termicznego przetwarzania odpadów komunalnych. Zakres projektu ITPOE obejmuje: budowę dwóch linii spalania odpadów o łącznej wydajności 180 tys. Mg/rok oraz instalacji wytwarzania energii elektrycznej i ciepła o mocy około 23MWe przy pracy w 100% kondensacji oraz o mocy około 40MWt/17MWe przy pracy w kogeneracji. W przypadku zakończenia realizacji projektu powodzeniem, możliwe będzie jedynie częściowe utrzymanie ciągłości dostaw ciepła do miasta Bełchatowa. Należy zwrócić uwagę, że ta inwestycja nie zabezpiecza w pełni dostaw ciepła dla odbiorców w otoczeniu elektrowni jak i dla potrzeb Bełchatowa. W związku z powyższym oraz rezygnacją z wydobycia węgla w złożu Złoczew konieczne będą analizy i przygotowanie projektu docelowego zabezpieczenia dostaw ciepła. Projekt ten powinien być skoordynowany czasowo z terminami wyłączeń jednostek ciepłowniczych w Elektrowni Bełchatów. Powodzenie tego projektu powinno zagwarantować dotychczasową pewność dostaw ciepła do miasta Bełchatowa oraz na terenie przemysłowym wokół KWB Bełchatów i Elektrowni Bełchatów.</p>	

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				Aby dokonać tak istotnych zmian w przebudowie źródeł energii cieplnej dla potrzeb miasta Bełchatowa niezbędne będą znaczne środki finansowe, w tym również na nieodzowne dostosowanie systemu dystrybucji ciepła. Sukces tego elementu procesu transformacji pozwoli na osiągnięcie zadowalających efektów w zakresie komfortu życia mieszkańców i poprawy jakości powietrza, w tym również niskiej emisji w regionie bełchatowskim. Biorąc pod uwagę powyższe, projektowanie i realizację budowy nowego źródła ciepła należy skoordynować z planami wygaszania źródeł ciepła w Elektrowni Bełchatów.	
62.	Polska Łódzkie 2050	8	<p>Obecny zapis Wszystkie ww. czynniki stwarzają ryzyko, że poziom akceptacji lokalnej społeczności dla zmian ukierunkowanych na transformację energetyczną, będzie niski</p> <p>Treść uwagi Zdanie do usunięcia lub zastąpienia: Wszystkie ww. czynniki wskazują, że lokalna społeczność pozostanie mocno krytyczna do proponowanych rozwiązań, o ile nie zostanie wdrożony rzetelny plan sprawiedliwej transformacji. Sytuacja ta nie jest więc ryzykiem, a wyzwaniem zmiany świadomości mieszkańców i przekonania ich do zmian.</p>	Od dłuższego czasu oraz po ostatnich decyzjach (Złoczew i daty wygaszania bloków), lokalna społeczność będzie zainteresowana wszelkimi propozycjami, choć z pewnością pozostanie krytyczna co do ich treści.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną skorygowane.
63.	Magdalena Bartecka, Polska Zielona Sieć	8	<p>Obecny zapis "Obecnie, głównym źródłem względnej zamożności podregionu piotrkowskiego jest kompleks górniczo-energetyczny „Bełchatów”, bez którego podregion należałby nie tylko do najbiedniejszych w woj. łódzkim, ale i w kraju."</p> <p>Treść uwagi Wykreślić "bez którego podregion należałby nie tylko do najbiedniejszych w woj. łódzkim, ale i w kraju"</p>	Nieprawdziwy związek przyczynowo-skutkowy. Stwierdzenie na tym poziomie niesprawdzalności powinno zostać wykreślone. Nie jesteśmy w stanie powiedzieć, jaki byłby status ekonomiczno-społeczny podregionu piotrkowskiego, gdyby nie było na jego terenie kompleksu górniczo-energetycznego Bełchatów. Monokultury gospodarcze, takie jak zagłębie bełchatowskie, czy konińskie często stają się zakładnikiem jednego zakładu, który owszem, pozytywnie wpływa na status ekonomiczny regionu, ale w tym samym czasie, powoduje inercję, bierność w dywersyfikowaniu źródeł swoich zasobów gospodarczych. To powoduje zapóźnienie w stosunku do innych regionów, które opierały swoją zamożność na różnych gałęziach gospodarki, w ten sposób będąc odpornymi na transformację wewnątrz jednego sektora.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną skorygowane
64.	Magdalena Bartecka, Polska Zielona Sieć	8	<p>Obecny zapis "W 2018 r. podregion piotrkowski wytworzył PKB w wysokości 30 212 mln zł., tj. 1,4% PKB Polski i 23,8% PKB woj. łódzkiego. Szacuje się, że powiat bełchatowski, w</p>	Do oszacowania zamożności regionu należy uwzględnić w PKB per capita koszty przywrócenia równowagi środowiskowej zdegradowanych terenów, wynikające z działalności kompleksu	Uwaga nieuwzględniona Brak możliwości oszacowania kosztów przywrócenia równowagi środowiskowej terenów zdegradowanych

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			którym znajduje się KEB, odpowiada za ok. połowę wartości PKB podr. piotrkowskiego, tj. ok. 12% PKB woj. łódzkiego. PKB per capita podr. piotrkowskiego wyniósł w 2018 r. 51 557 zł, czyli 100,3 % średniej województwa i 93,3% średniej krajowej i jedynie 66% średniej UE."	Bełchatów. Wówczas podana wartość będzie odzwierciedlała faktyczną wartość PKB przypadającą na jednego mieszkańca.	
65.	Alina Pogoda Polska Zielona Sieć	8	Obecny zapis brak cytowania Treść uwagi uwaga ogólna	Połowa zdań w punkcie odnoszącym się do skutków (2.1.) Odnosi się do wyzwań i potrzeb, które powinny się znaleźć w punkcie 2.2. Na przykład zdanie "wymusi to tworzenie zachęt i rozwiązań wspierających elektromobilność" powinno zostać przeniesione do punktu 'potrzeby' i przeformułowane na bardziej konkretne np. 'wypracowanie zachęt i rozwiązań wspierających elektromobilność'.	Uwaga nieuwzględniona Propozycja zmiany w punkcie 2.1. i 2.2. nie wpisuje się w przyjętą logikę dokumentu.
66.	Marta Anczewska, WWF Polska	8	Obecny zapis "Tym bardziej ważne jest zabezpieczenie odpowiednich środków finansowych na wsparcie nowoczesnych i kompleksowych przedsięwzięć inwestycyjnych oraz działań systemowych, które posiadają realny potencjał ograniczenia negatywnych skutków transformacji energetycznej, w tym potencjalnej pauperyzacji regionu w przypadku braku środków na sprawiedliwą transformację." Treść uwagi dodać pogrubiony tekst: "Tym bardziej ważne jest zabezpieczenie odpowiednich środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych na wsparcie nowoczesnych i kompleksowych przedsięwzięć inwestycyjnych oraz działań systemowych, które posiadają realny potencjał ograniczenia negatywnych skutków transformacji energetycznej, w tym potencjalnej pauperyzacji regionu w przypadku braku środków na sprawiedliwą transformację."	Jak wskazuje Komisja Europejska, ale także MFIPR, w celu zapewnienia skutecznej transformacji regionów węglowych muszą wykorzystane różnorodne źródła finansowania, także prywatne. W nawiązaniu do zasady "zanieczyszczający płaci" PGE GIEK, operujący na terenie od ponad 40 lat. zobowiązany jest do kontrybucji finansowej na rzecz transformacji, szczególnie w obszarach tj. przywracanie właściwych stosunków wodnych, rekultywacja czy zabezpieczenie wyrobisk.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną skorygowane.
67.	Marta Anczewska, WWF Polska	8	Obecny zapis "Lej depresji w rejonie odkrywek Bełchatów i Szczerców obejmuje swoim zasięgiem 482 km ² , a w 2025 r. wyniesie ok. 390 km ² . Stanowi on główne zagrożenie dla wód podziemnych na OT ¹⁵ . Zmiana stosunków wodnych w obliczu nasilających się zmian klimatycznych może potęgować zjawisko suszy."	Skutki wynikające ze zmiany stosunków wodnych wymuszonej przez oddziaływanie leja depresji odczuwalne są także poza terenem OT, na szerszym obszarze - należy doprecyzować na jakim. Proszę o podanie dokładnych danych. Fundacja WWF Polska zwraca też uwagę, że w dokumencie niewystarczająco opisane jest zjawisko suszy rolniczej, występującej na terenie województwa łódzkiego i dotyczącej też OT. Jak podaje raport "Togetair" wydany pod patronatem Ministerstwa Klimatu i Ministerstwa Funduszy i Rozwoju Regionalnego (https://raport.togetair.eu/czlowiek/polityka-regionalna/lodzkie-	Uwaga uwzględniona częściowo Zapisy zostaną uzupełnione na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Realizacja celów wyznaczonych w TPST m. in. zwiększenie lesistości, projekty w zakresie błękitno-zielonej infrastruktury, renaturyzacja terenów jak również inwestycje służące odbudowie stosunków

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				walczy-z-susza): "Północna i północno-zachodnia część województwa, jak również rejon Bełchatowa, borykają się z niedoborem wody w sezonie wegetacyjnym. Dlatego w województwie łódzkim znaczący jest udział terenów rolnych i leśnych silnie zagrożonych suszą rolniczą". Należy opisać skalę zjawiska dla OT, a także podać ilość gospodarstw rolnych, które były nią dotknięte w przeszłości.	wodnych będą w sposób istotny przeciwdziałały występowaniu skutków suszy rolniczej oraz będą służyły odbudowaniu optymalnych warunków wodno-gruntowych w rolniczej przestrzeni produkcyjnej.
68.	Marta Anczewska, WWF Polska	8	Obecny zapis "Przejsięcie na gospodarkę neutralną dla klimatu może wywołać szeroko zakrojone skutki gospodarcze, społeczne i terytorialne dla obszaru objętego procesem transformacji."	Zwracamy uwagę, że z dokumentu wynika, iż głównym powodem redukcji wydobycia węgla brunatnego przez PGE GIEK jest nieopłacalność operacji, związana z kosztami oraz, w dłuższej perspektywie, wysokimi cenami uprawnień do emisji, które sprawiają, że spalanie węgla brunatnego jest niekonkurencyjne. Spółka już od 2019 zmniejsza produkcję energii ze źródeł konwencjonalnych na rzecz gazu i OZE, jako element realizacji własnej strategii. Dodając do tego fakt utraty bilansowej wartości wybranych rzeczowych aktywów trwałych w segmencie energetyki konwencjonalnej i wynikające z tego odpisy, także dla kompleksu Bełchatów, które obniżyły wynik finansowy grupy w roku 2019, konieczne jest dodanie, że transformacja wynika z uwarunkowań biznesowych, nowej strategii PGE oraz przejścia na gospodarkę neutralną dla klimatu.	Uwaga nieuwzględniona Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie szczegółowych zapisów.
69.	Fundacja ClientEarth Prawnicy dla Ziemi	8-22	Obecny zapis „Ponadto w świetle planowanego utworzenia centrum rekreacyjno – turystyczno – kulturowego wraz z budową dwóch jezior na terenach pogórnich, skutkiem transformacji będzie wzmocnienie atrakcyjności przyrodniczej i turystycznej regionu , co pozwoli częściowo wypełnić lukę miejsc pracy (dzięki znacznemu potencjałowi w dziedzinie zatrudnienia) oraz stworzyć korzystne warunki dla wykreowania produktu turystycznego wykorzystującego zrekultywowane tereny górnicze.”; „Utworzenie centrum rekreacyjno-turystyczno-kulturowego wraz z budową dwóch jezior na terenach pogórnich (realizacja I etapu rekultywacji terenów pogórnich oraz przywrócenia im właściwości użytkowych i przyrodniczych)” „Wieloletnia eksploatacja węgla brunatnego spowodowała negatywne skutki środowiskowe - przekształcenia powierzchni ziemi, gleb, wód i krajobrazu.	Z przytoczonych fragmentów TPST WŁ wynika niepokojący rozdźwięk między diagnozą dotyczącą stanu stosunków wodnych a planowanymi działaniami rekultywacyjnymi. Z jednej strony mowa jest o planowanej rekultywacji terenów pogórnich w kierunku wodnym poprzez budowę dwóch jezior. Z drugiej zaś podkreśla się degradację zasobów wodnych na skutek działalności polegającej na wydobyciu węgla brunatnego. Powinno to skłonić do zastanowienia, czy budowa dwóch jezior wobec uszczuplenia zasobów wodnych wskutek leja depresji i odwodnienia okolicznych rzek jest wykonalna i korzystna środowiskowo czy też pogłębi problemy hydrologiczne województwa. W tym kontekście Fundacja postuluje, aby podstawowym kryterium - obok kryterium regeneracji ekosystemów, społecznego, kryterium atrakcyjności turystycznej -przywilejającym planom rekultywacji przy wykorzystaniu zasobów FST była rekultywacja w sposób najlepiej przyczyniający się do naturalnego pochłaniania CO ₂ , a zatem łagodzenia skutków zmiany klimatu. Należy nie tracić z pola widzenia okoliczności, że celem całości ram prawnych, współtworzonych przez Rozporządzenia FST, jest wywiązanie się	Uwaga uwzględniona częściowo Zapisy zostaną uzupełnione na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Szeroki zapis dotyczący rekultywacji terenów w kierunku wodno-leśnym powoduje iż w trakcie analiz projektowych zostanie wybrany najbardziej korzystny wariant zagospodarowania terenów, który w sposób istotny przyczyni się do asymilacji CO ₂ .

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			<p>Jest to największe wyrobisko w Polsce i jedno z największych w Europie. Budowa kopalni wiązała się ze znaczną wycinką lasów, wyłączeniem terenów z rolniczego użytkowania, przełożeniem koryt rzek Widawki i Krasówki, odwadnianiem odkrywki skutkującym powstaniem leja depresji. Lej depresji w rejonie odkrywek Bełchatów i Szczerców obejmuje swoim zasięgiem 482 km², a w 2025 r. wyniesie ok. 390 km². Stanowi on główne zagrożenie dla wód podziemnych na OT15. Zmiana stosunków wodnych w obliczu nasilających się zmian klimatycznych może potęgować zjawisko suszy.”</p> <p>„Wieloletnia eksploatacja węgla brunatnego spowodowała wielkoskalową degradację powierzchni ziemi, gleb, zasobów wodnych (lej depresji) i krajobrazu.”</p> <p>„Rekultywacja terenów pogórnich w kierunku leśnym oraz wodnym stworzy szansę wykreowania produktu turystycznego na skalę Europy.”</p> <p>„Kluczowe będą również działania służące wdrażaniu systemu racjonalnego gospodarowania wodą”</p> <p>Treść uwagi Rekultywacja w kierunku wodnym budzi poważne wątpliwości w świetle m.in. informacji przedstawionych w TPST Wł na temat sytuacji hydrologicznej na OT.</p>	<p>przez Unię z zobowiązań na rzecz realizacji Porozumienia Paryskiego przyjętego w ramach Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC), poprzez podjęcie starań w celu ograniczenia wzrostu temperatury globalnej do 1,5 °C powyżej poziomu przedindustrialnego (patrz motyw 1 Rozporządzenia FST)</p>	
70.	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Spółka z o. o. w Bełchatowie	9	<p>Obecny zapis Brak cytowania</p> <p>Treść uwagi Za zdaniem : „W perspektywie 2030 r. szacowana utrata miejsc pracy w sektorze wydobywczym (KWB) i energetycznym (ELB) związana z transformacją wyniesie ponad 3,2 tys. osób.” Dodać tekst jak w uwagach: W związku z planowanym zakończeniem eksploatacji węgla brunatnego wyłączane będą kolejne źródła wytwórcze energii elektrycznej i ciepła w Elektrowni Bełchatów. W wyniku transformacji Kompleksu Górniczo-Energetycznego Bełchatów udział węgla brunatnego w produkcji energii cieplnej spadnie do zera. Wystąpi problem zaopatrzenia w ciepło około 90% gospodarstw domowych w mieście Bełchatowie. Wolumen niezbędny do zabezpieczenia potrzeb ciepłowniczych miasta</p>	<p>Obecnie podstawę przemysłu energetycznego Polski stanowią konwencjonalne źródła energii. Tak więc transformacja systemu energetycznego ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia przez Polskę celów klimatycznych. Aktualnie system energetyczny jest zbudowany na łańcuchach wartości, które łączą ze sobą zasoby energii z określonymi sektorami ich wykorzystania. W przypadku regionu bełchatowskiego jest to węgiel brunatny wykorzystywany do produkcji energii elektrycznej i ciepła.</p> <p>Ciepło użytkowane do ogrzewania budynków wytwarzane jest w różnych źródłach. Według danych URE, produkcja energii cieplnej w 2019 roku w województwie łódzkim wynosiła 21 028 337,3 GJ. W naszym województwie nadal dominują paliwa węglowe, których udział w 2019 r. stanowił 87% paliw zużywanych w źródłach ciepła (średnia w Polsce - 71%). Najwięcej ciepła wytworzono z węgla kamiennego 15 542 343,4 GJ, węgla brunatnego 2 777 124,6 GJ oraz biomasy 2 171 603,9 GJ. Inne paliwa (olej opałowy lekki, gaz ziemny oraz inne odnawialne źródła energii) stanowiły niewielki procentowy</p>	<p>Uwaga uwzględniona częściowo Zapisy zostaną skorygowane na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.</p>

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			<p>Bełchatowa będą musiały zastąpić nowo wybudowane źródła energii cieplnej oparte o inne paliwa.</p>	<p>udział w produkcji energii cieplnej w naszym województwie, a np. biogaz, odpady komunalne stałe, odpady przemysłowe praktycznie nie są wykorzystywane w ciepłownictwie. Średnia cena jednoskładnikowa ciepła w województwie łódzkim w 2019 roku wynosiła 54,33 zł/GJ (średnia w Polsce 51,93 zł/GJ). Z uwagi na wysoką efektywność produkcji energii w Kompleksie Górniczo – Energetycznym Bełchatów, średnia cena jednoskładnikowa ciepła w 2019 roku dla odbiorców w Bełchatowie była niższa i wynosiła 48,25 zł/GJ. Aktualnie podstawowym producentem ciepła w regionie bełchatowskim jest Elektrownia Bełchatów, która wytwarza je w kogeneracji z produkcją energii elektrycznej. Moc cieplna osiągalna elektrowni wynosi obecnie około 373 MWt. Wyprodukowana w elektrowni energia cieplna w postaci gorącej wody dostarczana jest do okolicznych odbiorców, w tym blisko 60-tysięcznego Bełchatowa, w którym około 90% gospodarstw domowych ogrzewanych jest ciepłem systemowym. Dla zabezpieczenia jedynie potrzeb miasta Bełchatowa należy wyprodukować ponad 1 000 tys. GJ ciepła rocznie a zapotrzebowana aktualnie moc cieplna wynosi od około 14MWt w okresie letnim do ponad 120 MWt zimą. Deklarowana obecnie przez Elektrownię Bełchatów moc wytwórcza dla miasta na poziomie 140 MWt przy uwzględnieniu mocy zamówionej przez odbiorców Bełchatowa oraz niejednoczesność poboru ciepła zabezpiecza potrzeby miasta w 100%. W związku z planowanym zakończeniem eksploatacji złóż węgla brunatnego w polach Bełchatów i Szczerców wyłączane będą kolejne źródła wytwórcze energii elektrycznej i cieplnej w Elektrowni Bełchatów. W wyniku transformacji Kompleksu Górniczo-Energetycznego Bełchatów udział węgla brunatnego w produkcji energii cieplnej spadnie do zera. Wolumen niezbędny do zabezpieczenia potrzeb ciepłowniczych miasta Bełchatowa będą musiały zastąpić źródła oparte o inne paliwa. Aktualnie Grupa PGE przygotowuje projekt: „Budowa Instalacji Termicznego Przetwarzania z Odzyskiem Energii - ITPOE Bełchatów”, który zlokalizowany będzie w sąsiedztwie Elektrowni Bełchatów. Budowa ITPOE Bełchatów ma zapewnić produkcję w skojarzeniu energii elektrycznej i ciepła poprzez odzysk energii z procesu termicznego przetwarzania odpadów komunalnych. Zakres projektu ITPOE obejmuje: budowę dwóch linii spalania odpadów o łącznej wydajności 180 tys. Mg/rok oraz instalacji wytwarzania energii elektrycznej i ciepła o mocy około 23MWe przy pracy w 100% kondensacji oraz o mocy około 40MWt/17MWe przy pracy w kogeneracji. W przypadku</p>	

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				<p>zakończenia realizacji projektu powodzeniem, możliwe będzie jedynie częściowe utrzymanie ciągłości dostaw ciepła do miasta Bełchatowa. Należy zwrócić uwagę, że ta inwestycja nie zabezpiecza w pełni dostaw ciepła dla odbiorców w otoczeniu elektrowni jak i dla potrzeb Bełchatowa. W związku z powyższym oraz rezygnacją z wydobycia węgla w złożu Złoczew konieczne będą analizy i przygotowanie projektu docelowego zabezpieczenia dostaw ciepła. Projekt ten powinien być skoordynowany czasowo z terminami wyłączeń jednostek ciepłowniczych w Elektrowni Bełchatów. Powodzenie tego projektu powinno zagwarantować dotychczasową pewność dostaw ciepła do miasta Bełchatowa oraz na terenie przemysłowym wokół KWB Bełchatów i Elektrowni Bełchatów. Aby dokonać tak istotnych zmian w przebudowie źródeł energii cieplnej dla potrzeb miasta Bełchatowa niezbędne będą znaczne środki finansowe, w tym również na nieodzwrotne dostosowanie systemu dystrybucji ciepła. Sukces tego elementu procesu transformacji pozwoli na osiągnięcie zadowalających efektów w zakresie komfortu życia mieszkańców i poprawy jakości powietrza, w tym również niskiej emisji w regionie bełchatowskim. Biorąc pod uwagę powyższe, projektowanie i realizację budowy nowego źródła ciepła należy skoordynować z planami wygaszania źródeł ciepła w Elektrowni Bełchatów.</p>	
71.	Ośrodek Działań Ekologicznych "Źródła"	9	<p>Obecny zapis Ograniczenie wydobycia węgla i produkcji energii elektrycznej z tego surowca wpłynie na ograniczenie zakresu działalności i zatrudnienia w spółkach zależnych od PGE: Energoserwis Kleszczów, Bestgum Polska, Elbest Security, Mega Serwis, PTS Betrans, Elmen, Elbis, Elbest, Ramb i Epore</p> <p>Treść uwagi Brak analizy czy spółki zależne posiadają kompetencje do obsługi lub przestawienia się na obsługę innych firm, branż, sektorów.</p> <p>PST zawiera diagnozę sytuacji i prognozę skutków dekarbonizacji - często pokazanej w negatywnym tonie tj. trudnej sytuacji społ-gospodarczej. Jednocześnie nie pokazano korzyści procesu transformacji i długoterminowych efektów zmian. Ponadto nie wyeksponowano skutków pozostania przy ścieżce kontynuacji dotychczasowej drogi rozwoju.</p>		<p>Uwaga nieuwzględniona Charakter dokumentu nie pozwala na przedstawienie tak szczegółowych analiz dotyczących spółek zależnych. W TPST Wł wskazano szereg korzyści wynikających z procesu transformacji w rozdziale 2.2. w punkcie rezultaty.</p>

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
72.	Ośrodek Działań Ekologicznych "Źródła"	9	<p>Obecny zapis Zakładana transformacja w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu może się przyczynić do pogłębienia tej spadkowej tendencji.</p> <p>Treść uwagi Tak zapisana diagnoza nie bierze pod uwagę wielokrotnie zgłaszanych obiektywnych trendów w światowej gospodarce oraz samym procesie produkcji energii. Pozostawanie przy obecnym modelu działania prowadziłoby wprost do upadku społeczno-gospodarczego regionu, jedynie przesuniętego w czasie o dekadę.</p>		<p>Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną skorygowane.</p>
73.	Magdalena Bartecka, Polska Zielona Sieć, Marta Anczewska WWF	9	<p>Obecny zapis "Zakładana transformacja w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu może się przyczynić do pogłębienia tej spadkowej tendencji."</p>	<p>Błędna diagnoza oraz błędne wnioski wynikające z tej diagnozy. Problemem OT jest niski poziom przedsiębiorczości i nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw innych niż PGE GiEK. To brak zakładanej transformacji w kierunku neutralności klimatycznej będzie się przyczyniał do pogłębienia spadkowej tendencji, czyli dalszego spadku aktywności gospodarczej w regionie. Co więcej, brak dotychczasowych działań dywersyfikujących działalność gospodarczą jest odpowiedzialny za wspomniane spadki nakładów inwestycyjnych w podregionie piotrkowskim i powiecie bełchatowskim. Wg. raportu In strat, dzięki zadeklarowaniu przez woj łódzkie przystąpienia do realizacji celu neutralności klimatycznej w 2050 r region w perspektywie finansowej 2021-2027 będzie miał do dyspozycji bardzo dużą alokację funduszy łącznie około 45 miliardów PLN, które jeśli odpowiednio wykorzystane, mogą popchnąć region na nowe tory rozwojowe. Jest to 2,7 razy większa pula środków, niż ta dostępna dla regionu w latach 2014-2020 (s.10 rys1.1) "Zgodnie z szacunkami, w latach 2021-2027 Województwo Łódzkie będzie beneficjentem Funduszy Strukturalnych w wysokości porównywalnej z całkowitą wartością środków unijnych przeznaczonych na projekty na tym terenie od czasu akcesji do UE" Jednocześnie, nie wszystkie z tych funduszy będą mogły być wykorzystane na sprawiedliwą transformację i potrzebna będzie mobilizacja funduszy ze źródeł krajowych i prywatnych. W przypadku braku deklaracji przystąpienia do celu net-zero 2050, alokacja będzie o połowę mniejsza, zmniejszając szansę na pobudzenie aktywności gospodarczej w regionie. http://instrat.pl/wp-content/uploads/2020/08/Instrat-Policy-Paper-04-2020.pdf</p>	<p>Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną skorygowane.</p>

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
74.	Magdalena Bartecka, Polska Zielona Sieć	9	Obecny zapis "W perspektywie 2030 roku przewiduje się ograniczenie zatrudnienia do poziomu ok. 1,6 tys. osób. W przypadku szybszego odstawienia jednostek wytwórczych spadek ten będzie jeszcze bardziej wyraźny."	Prosimy o konkretne estymacje redukcji zatrudnienia w przypadku szybszego tempa wygaszania jednostek wytwórczych	Uwaga nieuwzględniona Brak danych dla oszacowania redukcji zatrudnienia w przypadku szybszego wygaszania jednostek wytwórczych.
75.	Marta Anczewska, WWF Polska	9	Obecny zapis "Szacuje się, że przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu może oznaczać dla OT zagrożenie utraty co najmniej 13,5 tys. miejsc pracy" Treść uwagi oraz przypis o treści "Szacunek oparty na założeniu, że do 2030 roku PGE przewiduje ograniczenie zatrudnienia o ok. 3,2 tys. osób, zakładając, że na każde miejsce w górnictwie przypadają 4 miejsca pracy w regionie, a na każde miejsce w elektrowni – 2 miejsca."	Należy podać podstawę wyliczeń. Temat okołogórnicznych miejsc pracy i oszacowanie wpływu transformacji na ich działalność jest bardzo poważnym tematem, który wymaga oparcia o faktyczne dane, w celu opracowania dobrze dopasowanej do potrzeb interwencji. Należy podać aktualną podstawę naukową do użytego mnożnika 1:4 dla górnictwa i 1:2 dla elektrowni. Badania przeprowadzone na Śląsku dla górnictwa węgla kamiennego przez Instytut Badań Strukturalnych nie potwierdzają prawidłowości mnożnika 1:4 (więcej: https://www.wwf.pl/aktualnosc/jak-gornictwo-kszaltuje-lokalny-rynek-pracy) Jeśli istnieją dedykowane, aktualne badania dla górnictwa węgla brunatnego powinny być cytowane w przypisie, w sposób umożliwiający dotarcie do źródła. W przeciwnym wypadku należy zdanie usunąć i wskazać, że wpływ na firmy okołogórniczne i ich stan zatrudnienia jest nieznanymi. Dodatkowo należy doprecyzować czy w kwocie 13,5 tys. miejsc pracy uwzględnione są przejścia na emerytury pracowników KEB oraz redukcje wynikające z ograniczenia energetyki konwencjonalnej zgodnie ze strategią PGE.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną skorygowane.
76.	Anna Meres Greenpeace Polska	3	Obecny zapis Dla zlokalizowanego na OT złoża węgla brunatnego Złoczew, uznawanego w Polityce Energetycznej Polski do 2040 r. (PEP 2040) za perspektywiczny zasób ze względu na strategiczny charakter, przewiduje się zabezpieczenie i uzależnienie eksploatacji od decyzji inwestorów, przy czym kluczową rolę odegrają ceny uprawnień do emisji CO ₂ , warunki środowiskowe i rozwój nowych technologii. Treść uwagi Należy usunąć słowo "zabezpieczenie"	Jak wskazano dalej w dokumencie, cyt. "w dzisiejszych warunkach ekonomicznych i w świetle dostępnych technologii, eksploatacja węgla z tego złoża byłaby trwale nierentowna, wobec czego PGE GiEK S.A., nie planuje wydobywać węgla brunatnego ze złoża Złoczew". Zatem należałoby wykreślić słowo „zabezpieczenie” ponieważ działanie to zablokuje na kolejne lata inwestycje i rozwój gmin na terenie których złoża Złoczew jest zlokalizowane.	Uwaga nieuwzględniona Zapis wynika z PEP 2040, konieczne jest jego wskazanie w celu zapewnienia komplementarności TPST Wł z dokumentami z poziomu krajowego. Dodatkowo potwierdzone przez MAP.

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
77.	Urząd Miasta Piotrkowa Trybunalskiego	10	<p>Obecny zapis Skutkiem dalszego zmniejszania, a także Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), które funkcjonują jeszcze nie we wszystkich gminach OT.</p> <p>Treść uwagi Skutkiem dalszego zmniejszania, a także Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), które funkcjonują jeszcze nie we wszystkich gminach OT.</p> <p>Zwiększenie znaczenia odzyskiwania energii z odpadów komunalnych z terenu OT.</p>	Należy rozważyć budowę zakładu utylizacji termicznej odpadów komunalnych.	<p>Uwaga nieuwzględniona Nie przewiduje się budowy zakładu utylizacji termicznej odpadów komunalnych w ramach mechanizmu sprawiedliwej transformacji. Powstanie nowych tego typu obiektów na terenie OT (5 instalacji) przewiduje się w będącym na etapie konsultacji społecznych projekcie „Planu gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2019 – 2025 z uwzględnieniem lat 2026 – 2031”.</p>
78.	Urząd Miasta Piotrkowa Trybunalskiego	10	<p>Obecny zapis Rozwój OZE, charakteryzujących się mniejszą stabilnością niż źródła konwencjonalne, wymagać też będzie działań wzmacniających stabilność systemu elektroenergetycznego, np. w formie magazynów energii.</p> <p>Treść uwagi Rozwój OZE, charakteryzujących się mniejszą stabilnością niż źródła konwencjonalne, wymagać też będzie działań wzmacniających stabilność systemu elektroenergetycznego, np. w formie magazynów energii, wraz z modernizacją i rozbudową sieci sprzyjającą produkcji energii elektrycznej w miejscu jej zużycia.</p>	Jeżeli stawiamy na OZE w OT to należy zmodernizować większość sieci i budować nowe wraz z budową nowych GPZ - etów	<p>Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach TPST Proponowany zapis ma swoje odzwierciedlenie na str. 12 „Zwiększona produkcja energii ze źródeł odnawialnych spowoduje konieczność jej magazynowania dla wzmocnienia stabilności systemu, wymusi też modernizację i przebudowę rozbudowanego obecnie systemu elektroenergetycznego poprzez wprowadzenie w nim inteligentnych rozwiązań i przystosowanie go do przyłączania nowych mocy wytwórczych z OZE”.</p>
79.	Gmina Rząśnia	10	<p>Obecny zapis Już dziś na OT działa 9 podstref ŁSSE22 oraz 4 strefy samorządowe.</p> <p>Treść uwagi Już dziś na OT działa 9 podstref ŁSSE22 oraz 5 stref samorządowych.</p>	Gmina Rząśnia zarządza Strefą Aktywizacji Gospodarczej, która jest młodą strefą i obejmuje ok. 10 ha gruntów. Działają na niej już 2 firmy, Kolejne są na etapie projektów. W związku z powyższymi proszę również o korektę odnośnika nr 23	<p>Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione.</p>
80.	Magdalena Bartecka, Polska Zielona Sieć, Marta Anczewska, WWF	10	<p>Obecny zapis „Poziom rozwoju przedsiębiorczości, mierzony liczbą podmiotów gospodarki narodowej na 10 tys. mieszkańców jest na OT znacznie niższy aniżeli w woj. łódzkim (OT 887 podm./10 tys.; woj. 1036). OT cechuje się również niską innowacyjnością. Udział podmiotów zaliczanych do podmiotów wysokiej techniki i średnio-wysokiej techniki w ogólnej liczbie podmiotów jest znacznie niższy, aniżeli analogiczny wskaźnik dla</p>	To są dane, które powinny służyć diagnozie niskiej aktywności gospodarczej na OT i określenia faktycznego poziomu zamożności. Cytowany fragment powinien znaleźć się w zestawieniu z fragmentem w punkcie 2.1 na stronie 8 dotyczącym wytwarzanego PKB per capita w powiecie bełchatowskim.	<p>Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną skorygowane.</p>

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			województwa łódzkiego. Na OT brak jest jednostek B+R, a nakłady na B+R na 1 mieszkańca w całym woj. są znacznie niższe niż średnio w kraju (woj. 553 zł, Polska 790 zł)."		
81.	Marta Anczewska, WWF Polska	10	Obecny zapis "Przejęcie na gospodarke neutralną dla klimatu spowoduje konieczność realizacji kompleksowych inwestycji w nowe źródła wytwarzania energii będące w stanie wypełnić lukę mocy energetycznej, która powstanie w związku ze stopniowym wygaszaniem produkcji opartej dotąd na węglu brunatnym."	Wskazujemy, że wprowadzony tu jest niewłaściwy związek skutkowo - przyczynowy. Luka węglowa wynika głównie z zapóźnień polskiej energetyki, końca czasu eksploatacji elektrowni, które po zakończeniu wsparcia z rynku mocy będą wygaszane. Przejęcie na gospodarke neutralną dla klimatu nie jest przyczyną. Luka wymagałaby dopełnienia także ze względów rynkowo - technologicznych.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną skorygowane.
82.	Klub Radnych Wojewódzkich Koalicja Obywatelska	11	Obecny zapis Pracownicy KEB, dzięki dotychczasowym wysokim dochodom pobudzają rynek dóbr konsumpcyjnych i usług. Dzięki funkcjonowaniu KEB, z którym związanych jest ok. 13,4 tys. osób, dodatkowe kilka tysięcy miejsc pracy w MŚP generowane jest w budownictwie, usługach, czy handlu co pozwala na zaspokajanie potrzeb inwestycyjnych gmin, a także potrzeb konsumpcyjnych oraz bytowych mieszkańców Bełchatowa i okolicznych gmin. Treść uwagi Po przedmiotowym stwierdzeniu należy dodać zdanie: Przedstawione w Planie rozwiązania dotyczące generowania nowych miejsc pracy są daleko niewystarczające wobec skali potencjalnego wpływu transformacji na lokalny rynek pracy.	Przedmiotowa zmiana jest niezbędna dla doprecyzowania Planu.	Uwaga nieuwzględniona Realizacja wskazanych w TPST operacji ma na celu wygenerowanie nowych miejsc pracy.
83.	Region Łódzki Platformy Obywatelskiej	11	Obecny zapis Pracownicy KEB, dzięki dotychczasowym wysokim dochodom pobudzają rynek dóbr konsumpcyjnych i usług. Dzięki funkcjonowaniu KEB, z którym związanych jest ok. 13,4 tys. osób, dodatkowe kilka tysięcy miejsc pracy w MŚP generowane jest w budownictwie, usługach, czy handlu co pozwala na zaspokajanie potrzeb inwestycyjnych gmin, a także potrzeb konsumpcyjnych oraz bytowych mieszkańców Bełchatowa i okolicznych gmin. Treść uwagi Po przedmiotowym stwierdzeniu należy dodać zdanie: Przedstawione w Planie rozwiązania dotyczące generowania nowych miejsc pracy są daleko	Przedmiotowa zmiana jest niezbędna dla doprecyzowania Planu.	Uwaga nieuwzględniona Realizacja wskazanych w TPST operacji ma na celu wygenerowanie nowych miejsc pracy.

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			niewystarczające wobec skali potencjalnego wpływu transformacji na lokalny rynek pracy.		
84.	Bełchatowsko Kleszczowski Park Przemysłowo Technologiczny Sp. z o.o.	11	Obecny zapis Dodatkowym, znaczącym problemem OT jest niska aktywność zawodowa kobiet wynikająca m.in. z dotychczasowej struktury gospodarczej OT (dominacja sektora wydobywczo-energetycznego, w którym udział pracujących kobiet nie przekracza 20%). Transformacja gospodarcza może dodatkowo negatywnie wpłynąć na sytuację zawodową kobiet oraz sytuację materialną rodzin, co stanowi kolejne wyzwanie stojące przed OT. Treść uwagi Dodatkowym, znaczącym problemem OT jest niska aktywność zawodowa kobiet wynikająca m.in. z dotychczasowej struktury gospodarczej OT (dominacja sektora wydobywczo-energetycznego, w którym udział pracujących kobiet nie przekracza 20%). Transformacja gospodarcza może dodatkowo negatywnie wpłynąć na sytuację zawodową kobiet oraz sytuację materialną rodzin, co stanowi kolejne wyzwanie stojące przed OT (na koniec 2020 roku najliczniejszą grupę bezrobotnych kobiet w powiecie bełchatowskim -33,2%- stanowią kobiety w wieku 25-34 lata).	Dysponując ogólnodostępnymi danymi z Powiatowego Urzędu Pracy, warto podać dane statystyczne z powiatu bełchatowskiego.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione.
85.	Gmina Rząśnia	11	Obecny zapis Bełchatów Treść uwagi Gminy z terenu górniczego	Zapisy tej części mówią głównie o skutkach społecznych w mieście Bełchatowie. Uważamy, że w podobnej lub większej skali dotkną one gminy z terenu górniczego choćby dlatego, że liczba ludności w tym obszarze jest zbliżona do liczby ludności w mieście Bełchatów.	Uwaga nieuwzględniona Podany fragment odnosi się do mieszkańców OT, w tym szczególnie Bełchatowa.
86.	Magdalena Bartecka, Polska Zielona Sieć	11	Obecny zapis "Zwiększ się stopa bezrobocia i poziom ubóstwa, a słabo zdwyersyfikowana gospodarka nie zapewni możliwości podjęcia satysfakcjonującej pracy zarówno dla kobiet, jak i dla mężczyzn, a w szczególności dla osób z wykształceniem wyższym."	Jakie są estymacje dot. możliwości nowego zatrudnienia w grupie osób posiadających wykształcenie podstawowe i średnie?	Uwaga nieuwzględniona Brak danych dla oszacowania na tym etapie możliwości nowego zatrudnienia w grupie osób posiadających wykształcenie podstawowe i średnie.
87.	Marta Anczewska, WWF Polska	11	Obecny zapis "Dzięki funkcjonowaniu KEB, z którym związanych jest ok. 13,4 tys. osób, dodatkowe kilka tysięcy miejsc pracy w MŚP generowane jest w budownictwie, usługach, czy handlu co pozwala na zaspokajanie potrzeb	Zwracamy także uwagę, że dane dotyczące zatrudnienia w dokumencie zaprezentowane są w sposób chaotyczny i utrudniający czytelnikowi przyswojenie danych, oraz w tym przypadku w sposób niespójny. Należy uporządkować dane i wyjaśnić jak przytoczona w	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną skorygowane.

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			inwestycyjnych gmin, a także potrzeb konsumpcyjnych oraz bytowych mieszkańców Bełchatowa i okolicznych gmin.”	tym miejscu liczba 13,4 tys os. koresponduje z danymi przytoczonymi w innych miejscach dokumentu.	
88.	Marta Anczewska, WWF Polska	11	Obecny zapis “Cześć osób skorzysta z naturalnych odejść na emeryturę, inne będą się musiały odnaleźć w zmienionych realiach rynku pracy.	Postulujemy zaprezentowanie w transparentny sposób liczby osób które odejdą na emeryturę w perspektywach 2025, 2030, 2036.	Uwaga nieuwzględniona Brak danych dla oszacowania liczby osób, które odejdą na emeryturę w perspektywach 2025, 2030, 2036.
89.	Departament Środowiska UMWŁ	12	Obecny zapis Jednym z kluczowych wyzwań OT jest niska jakość powietrza. Decydującą rolę w kształtowaniu emisji punktowej odgrywa Elektrownia Bełchatów (ponad 86% CO ₂ , ponad 80% SO _x , 75% NO _x w emisji punktowej województwa łódzkiego). Źródłem znaczącej emisji są także inne zakłady szczególnie uciążliwe – Cementownia „WARTA” S.A. w Działoszynie i energetyczne (w Piotrkowie Trybunalskim, Radomsku, Wieluniu). Jednocześnie na terenach zwartej zabudowy znaczący udział spalania paliw stałych w paleniskach domowych skutkuje powstawaniem smogu i przekroczeniami norm benzo(a)pirenu w pyłe PM ₁₀ , pyłu zawieszonego PM ₁₀ , stężenia ozonu (w 2019 r.). Łódzkie zajmowało 5 miejsce w Polsce pod względem zużycia węgla kamiennego w gospodarstwach domowych ogółem w kraju. Treść uwagi Proponuje się przereformowanie tekstu poprzez zmianę kolejności opisu emisji punktowej i emisji niskiej, jak również doprecyzowanie, że emisja punktowa nie jest główną przyczyną złej jakości powietrza. W konsekwencji zmiany wymagać będzie kolejność i numeracja przypisów. Poniżej propozycja treści. Jednym z kluczowych wyzwań OT jest niska jakość powietrza powodowana głównie przez niską emisję. Stanowi ją emisja z indywidualnych źródeł ogrzewania (palenisk domowych), w których spalane są głównie paliwa stałe. Jest to szczególnie dokuczliwe na obszarach o zwartej zabudowie, gdzie w okresie grzewczym może skutkować powstawaniem smogu i przekroczeniami norm benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM ₁₀ , pyłu zawieszonego PM ₁₀ . Łódzkie zajmowało 5 miejsce w	Obecne zestawienie niskiej jakości powietrza wskazanej w pierwszym zdaniu, z emisją z Elektrowni Bełchatów opisaną w drugim zdaniu powoduje powstanie wrażenia, że Elektrownia odpowiada za złą jakość powietrza. Wspomnienie w dalszej części o paleniskach domowych głównie w kontekście smogu (epizodów smogowych) nie zmienia wrażenia powstałego po przeczytaniu dwóch pierwszych zdań. Takie zestawienie może być odczytane jako poddawanie w wątpliwość dotychczasowych diagnoz przyczyn złej jakości powietrza zawartych m.in. w programach ochrony powietrza uchwalanych przez Sejmik Województwa Łódzkiego. Może także służyć do negowania zasadności działań zmierzających do poprawy jakości powietrza, takich jak Program Czyste Powietrze. Dlatego zasadna wydaje się nieznaczna korekta treści.	Uwaga uwzględniona częściowo Zapisy zostaną uzupełnione na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Nadal jednak w TPST WŁ zostanie położony wyraźny akcent na emisję punktową. Umniejszając rolę wpływu wielkości ładunków emitowanych substancji z elektrowni i innych zakładów na jakość powietrza w rozumieniu globalnym, a nie wyłącznie lokalnym, zmniejszamy wagę problemu, który stanowi ważną podstawę procesu transformacji.

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Polsce pod względem zużycia węgla kamiennego w gospodarstwach domowych ogółem w kraju. Dalece mniejszy niekorzystny wpływ na jakość powietrza, mimo znacznie większych ładunków emitowanych substancji, ma emisja punktowa, w której kształtowaniu decydującą rolę odgrywa Elektrownia Bełchatów (ponad 86% CO ₂ , ponad 80% SOX, 75% NOX w emisji punktowej województwa łódzkiego). Źródłem znaczącej emisji punktowej są także inne zakłady – Cementownia „WARTA” S.A. w Działoszynie i energetyczne (w Piotrkowie Trybunalskim, Radomsku, Wieluniu).		
90.	Ośrodek Działań Ekologicznych "Źródła"	12	Obecny zapis (2 miasta z OT Piotrków Tryb. i Radomsko należą do grupy najbardziej zanieczyszczonych miast w Europie) Treść uwagi Proces transformacji jest doskonałą okazją by w tych miastach powstały spójne polityki zeroemisyjne oraz nastawione na jakość życia. Z opisu w tej części opracowania jasno wynika, iż region wymaga kompleksowego podejścia celem obniżenia źródeł emisji w taki sposób by uruchomić procesy inwestycyjne i wzrost wskaźników ekonomicznych.		Uwaga o charakterze opinii
91.	Magdalena Bartecka, Polska Zielona Sieć, Marta Anczewska, WWF	12	Obecny zapis "Wykorzystywanie przez sektor komunalnobytowy do produkcji ciepła przede wszystkim węgla kamiennego i niska efektywność energetyczna budownictwa mieszkaniowego, spowodują konieczność wprowadzania proekologicznych rozwiązań w zakresie ciepłownictwa."	W tym akapicie należałoby napisać o termomodernizacji budynków mieszkalnych i wymianie źródeł ciepła na niskoemisyjne (np. pompy ciepła). A także przedstawić skalę potrzeb termomodernizacji na OT. Ile miejsc pracy może wygenerować ten obszar interwencji? Wg raportu Instrat, to właśnie termomodernizacja ma najwyższą efektywność alokacji środków z Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji. Wynika to z dużej generacji zatrudnienia na jednostkę zainwestowanego kapitału, a także ze znaczącego potencjału technicznego – dużej powierzchni budynków, które mogą zostać poddane procesowi termomodernizacji. http://instrat.pl/wp-content/uploads/2020/08/Instrat-Policy-Paper-04-2020.pdf Dodatkowo należy opisać jakie są cele redukcyjne w ciepłownictwie - kiedy zostanie wyłączone z niego używanie węgla, jakie jednostki zastąpią ciepłownie konwencjonalne?	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną skorygowane.

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
92.	Marta Anczewska, WWF Polska	12	Obecny zapis "Z uwagi na transformację energetyczną, konieczne będzie zmiana profilu kształcenia szkół zawodowych o profilu górniczym."	Postulujemy weryfikację i podania w dokumencie stanu faktycznego: ile szkół kierunków górniczych funkcjonuje obecnie, jakie są trendy na OT. Bazując na przykładzie śląskim można zaobserwować znaczący spadek oferty w tym zakresie, co wymusza sam rynek. Jak wskazuje raport Instytutu Badań Strukturalnych pt. WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE W PUNKCIE ZWROTNYM TRANSFORMACJI "W ostatnich pięciu latach połowa szkół zawodowych zrezygnowała z prowadzenia kierunku „technologia eksploatacji węgla”. Rezygnowano z tego kierunku przede wszystkim w szkołach w ośrodkach bez czynnej kopalni (np. Chorzów, Żory, Sosnowiec, Radzionków, Mysłowice). W konsekwencji w 2020 roku rekrutację otworzyło zaledwie 14 szkół".	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną skorygowane.
93.	Magdalena Bartecka, Polska Zielona Sieć, Marta Anczewska, WWF	12	Obecny zapis "Ograniczenie wydobycia węgla i przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu będzie wiązało się z rekultywacją terenów pogórnich i obszarów sąsiadujących z rejonem eksploatacji."	Rekultywacja jest obowiązkiem PGE i RDOŚ i nie wynika z ograniczenia wydobycia węgla, ani z przejścia na gospodarkę neutralną dla klimatu. Jest to wzięcie odpowiedzialności podmiotu gospodarczego za poczynione szkody środowiskowe zgodny z duchem zasady "zanieczyszczający płaci". Ograniczenie wydobycia może, co najwyżej przyspieszyć konieczne inwestycje w rekultywację.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione.
94.	Marta Anczewska, WWF Polska	12	Obecny zapis "Na taką sytuację może mieć wpływ m.in. praca w warunkach szkodliwych dla zdrowia, zanieczyszczenie środowiska (2 miasta z OT Piotrków Tryb. i Radomsko należą do grupy najbardziej zanieczyszczonych miast w Europie), a także niezadawalający dostęp i jakość usług ochrony zdrowia."	Należy wskazać jaki wymiar ma wspomniane zanieczyszczenie. Czy chodzi o zanieczyszczenia powietrze czy metalami ciężkimi? Potrzebny przypis oraz wskazanie źródła zanieczyszczeń.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione.
95.	Departament Środowiska UMWŁ	13	Obecny zapis Pozytywnym skutkiem transformacji, po wprowadzeniu zmian systemowych, będzie poprawa jakości powietrza, w tym szczególnie ograniczenie emisji CO ₂ i metali ciężkich (rtęci, kadmu, ołowiu czy arsenu). Treść uwagi W ostatnim zdaniu pierwszego akapitu na stronie 13 zawarte jest zbyt daleko idące uproszczenie, z którego wynika, że samo ograniczenie emisji CO ₂ przyczyni się do poprawy jakości powietrza. Proponuje się drobną korektę w tym zakresie, zgodnie z poniższą treścią. Pozytywnym skutkiem transformacji, po wprowadzeniu zmian systemowych, będzie poprawa jakości powietrza oraz	Emisja CO ₂ nie ma większego wpływu na jakość powietrza, ma za to wpływ na zmiany klimatyczne. Oczywiście ograniczenie emisji CO ₂ połączone z ograniczeniem emisji innych substancji przyczyni się do poprawy jakości powietrza, jednak będzie to skutkiem ograniczenia emisji tych innych substancji (m.in. pyły, tlenków azotu, metali ciężkich). Dlatego zasadna wydaje się nieznaczna korekta treści.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną skorygowane.

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			ograniczenie emisji CO ₂ i metali ciężkich (rtęci, kadmu, ołowiu czy arsenu).		
96.	Urząd Miasta Piotrkowa Trybunalskiego	13	Obecny zapis Ograniczenie wydobycia węgla i przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu ... na obszarze powydobywczym). Treść uwagi Ograniczenie wydobycia węgla i przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu ... na obszarze powydobywczym). – na obszarze transformacji (OT)	Nie tylko teren pokopalniany ale cały obszar transformacji. Lej depresyjny oddziałuje na większy obszar.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną skorygowane.
97.	Polska 2050 Łódzkie	11	Obecny zapis Środki z FST pozwolą na stworzenie nowych atrakcyjnych miejsc pracy. Treść uwagi Zaangażowanie ze strony rządu RP (również jako Sp. SP) wraz ze środkami z FST pozwolą na stworzenie nowych atrakcyjnych miejsc pracy.	KE nie może być jedynym finansującym zmiany w obrębie rejonu Bełchatowa tak jak i nie będzie jedynym odpowiedzialnym za efekty tego procesu. O ile Fundusz Odbudowy i unijny budżet dają niepowtarzalną szansę na przeprowadzenie sprawiedliwej transformacji energetycznej, to dostępność tych pieniędzy nie zdejmuje odpowiedzialności z rządu za ich sprawne wdrożenie i wsparcie ze środków krajowych.	Uwaga uwzględniona częściowo Zapisy zostaną skorygowane na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
98.	Alina Pogoda Polska Zielona Sieć	13	Obecny zapis "Wieloletnia eksploatacja węgla brunatnego spowodowała wielkoskalową degradację powierzchni ziemi, gleb, zasobów wodnych (lej depresji) i krajobrazu." Treść uwagi Dodać "... a w konsekwencji doprowadziła do zmniejszenia potencjału rolniczego i spadku różnorodności biologicznej w regionie."	Eksploatacja węgla i w związku tym degradacja gleby i zasobów wodnych niesie ze sobą konsekwencje związane z pogorszeniem potencjału rolniczego regionu i spadkiem różnorodności biologicznej. Konieczne jest zdiagnozowanie tych miejsc i wypracowanie rozwiązań, dzięki którym możliwe będzie odtworzenie stosunków wodnych, które będą kluczowe w kontekście rozwoju rolnictwa i poprawy różnorodności biologicznej.	Uwaga uwzględniona częściowo. Zapisy zostaną skorygowane na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Zmniejszenie potencjału rolniczego nie jest wyłącznie konsekwencją eksploatacji węgla brunatnego, a ze względu na wytyczne nie zawiera wieloaspektowej analizy dotyczącej rolnictwa. Wypracowane rozwiązania zostały wskazane w typach operacji, w celu 3.
99.	Magdalena Bartecka, Polska Zielona Sieć	13	Obecny zapis "Ponadto w świetle planowanego utworzenia centrum rekreacyjno – turystyczno – kulturowego wraz z budową dwóch jezior na terenach pogórnich, skutkiem transformacji będzie wzmocnienie atrakcyjności przyrodniczej i turystycznej regionu, co pozwoli częściowo wypełnić lukę miejsc pracy"	Prosimy o oszacowanie liczby miejsc pracy w tym sektorze.	Uwaga nieuwzględniona Oszacowanie liczby miejsc pracy nie jest na tym etapie możliwe.
100.	Alina Pogoda Polska Zielona Sieć	14	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Ramki z rezultatami	W ramce z rezultatami napisane są cele i wyzwania, które brzmią dokładnie tak samo jak w punkcie poświęconym skutkom. W tym punkcie konieczne jest napisanie potrzeb odpowiadającym na pytanie: Co jest potrzebne do tego, aby osiągnąć cel np. tworzenie nowych miejsc pracy w sektorach niezwiązanych z paliwami kopalnymi? Na pewno będzie konieczne zachęcenie do tego	Uwaga nieuwzględniona Propozycja zmiany zapisu niezgodna z przyjętą logiką tworzenia dokumentu.

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				pracodawców, wsparcie ich - wobec tego w jaki sposób i ile to będzie kosztowało? Jeśli nie ma takich szacunków i danych, wówczas potrzebą jest policzenie tego, wsparcie w opracowaniu takich analiz, wymyśleniu programu wspierającego sieciowanie pracodawców z byłymi górnikami.	
101.	Krzysztof T. Borkowski - Łoża Łódzka BCC	14	<p>Obecny zapis Brak cytowania</p> <p>Treść uwagi Uzupełnienie o inne innowacyjne obszary aktywności gospodarczej Technologia 5G</p> <ul style="list-style-type: none"> Projektowanie aplikacji wykorzystujących technologię 5G Prace badawczo-wdrożeniowe Produkcja systemów i urządzeń Serwisowanie systemów i urządzeń wykorzystujących technologię 5G <p>Wodór</p> <ul style="list-style-type: none"> Wytwarzanie z wykorzystaniem OZE Magazynowanie wodoru Wykorzystanie gospodarcze (produkcja urządzeń, serwisowanie) 	<p>Uzupełnienie o proponowane obszary może istotnie zwiększyć atrakcyjność regionu, jak również ograniczyć tworzenie nowej monospecjalizacji – energia odnawialna Możliwość wykorzystanie potencjału regionalnego i łódzkiego środowiska akademickiego Technologia 5G Wybrane obszary zastosowania: przemysł, gospodarka komunalna, transport, edukacja, kultura, wolny czas Uzasadnienie: 1.Funkcjonowanie w środowisku 5G to rewolucja techniczna, o jeszcze większych możliwościach niż przesyłanie obrazów przez sieci telefonii komórkowej</p>	<p>Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną skorygowane na odpowiednim poziomie ogólności.</p>
102.	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Spółka z o. o. w Bełchatowie	14	<p>Obecny zapis Brak cytowania</p> <p>Treść uwagi W podrozdziale „Rezultaty”: dodać nowe zdanie: - Odbudowa sektora wytwarzania ciepła w oparciu o źródła OZE, utrzymanie dostępu mieszkańców OT do ciepła systemowego;</p>	<p>Obecnie podstawę przemysłu energetycznego Polski stanowią konwencjonalne źródła energii. Tak więc transformacja systemu energetycznego ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia przez Polskę celów klimatycznych. Aktualnie system energetyczny jest zbudowany na łańcuchach wartości, które łączą ze sobą zasoby energii z określonymi sektorami ich wykorzystania. W przypadku regionu bełchatowskiego jest to węgiel brunatny wykorzystywany do produkcji energii elektrycznej i ciepła. Ciepło użytkowane do ogrzewania budynków wytwarzane jest w różnych źródłach. Według danych URE, produkcja energii cieplnej w 2019 roku w województwie łódzkim wynosiła 21 028 337,3 GJ. W naszym województwie nadal dominują paliwa węglowe, których udział w 2019 r. stanowił 87% paliw zużywanych w źródłach ciepła (średnia w Polsce - 71%). Najwięcej ciepła wytworzono z węgla kamiennego 15 542 343,4 GJ, węgla brunatnego 2 777 124,6 GJ oraz biomasy 2 171 603,9 GJ. Inne paliwa (olej opałowy lekki, gaz ziemny oraz inne odnawialne źródła energii) stanowiły niewielki procentowy udział w produkcji energii cieplnej w naszym województwie, a np.</p>	<p>Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną skorygowane w brzmieniu oddającym sens uwagi w celu 3.</p>

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				<p>biogaz, odpady komunalne stałe, odpady przemysłowe praktycznie nie są wykorzystywane w ciepłownictwie. Średnia cena jednoskładnikowa ciepła w województwie łódzkim w 2019 roku wynosiła 54,33 zł/GJ (średnia w Polsce 51,93 zł/GJ). Z uwagi na wysoką efektywność produkcji energii w Kompleksie Górniczo – Energetycznym Bełchatów, średnia cena jednoskładnikowa ciepła w 2019 roku dla odbiorców w Bełchatowie była niższa i wynosiła 48,25 zł/GJ.</p> <p>Aktualnie podstawowym producentem ciepła w regionie bełchatowskim jest Elektrownia Bełchatów, która wytwarza je w kogeneracji z produkcją energii elektrycznej. Moc cieplna osiągalna elektrowni wynosi obecnie około 373 MWt. Wyprodukowana w elektrowni energia cieplna w postaci gorącej wody dostarczana jest do okolicznych odbiorców, w tym blisko 60-tysięcznego Bełchatowa, w którym około 90% gospodarstw domowych ogrzewanych jest ciepłem systemowym. Dla zabezpieczenia jedynie potrzeb miasta Bełchatowa należy wyprodukować ponad 1 000 tys. GJ ciepła rocznie a zapotrzebowana aktualnie moc cieplna wynosi od około 14MWt w okresie letnim do ponad 120 MWt zimą.</p> <p>Deklarowana obecnie przez Elektrownię Bełchatów moc wytwórcza dla miasta na poziomie 140 MWt przy uwzględnieniu mocy zamówionej przez odbiorców Bełchatowa oraz niejednoczesność poboru ciepła zabezpiecza potrzeby miasta w 100%.</p> <p>W związku z planowanym zakończeniem eksploatacji złóż węgla brunatnego w polach Bełchatów i Szczerców wyłączane będą kolejne źródła wytwórcze energii elektrycznej i cieplnej w Elektrowni Bełchatów. W wyniku transformacji Kompleksu Górniczo-Energetycznego Bełchatów udział węgla brunatnego w produkcji energii cieplnej spadnie do zera. Wolumen niezbędny do zabezpieczenia potrzeb ciepłowniczych miasta Bełchatowa będą musiały zastąpić źródła oparte o inne paliwa.</p> <p>Aktualnie Grupa PGE przygotowuje projekt: „Budowa Instalacji Termicznego Przetwarzania z Odzyskiem Energii - ITPOE Bełchatów”, który zlokalizowany będzie w sąsiedztwie Elektrowni Bełchatów. Budowa ITPOE Bełchatów ma zapewnić produkcję w skojarzeniu energii elektrycznej i ciepła poprzez odzysk energii z procesu termicznego przetwarzania odpadów komunalnych. Zakres projektu ITPOE obejmie: budowę dwóch linii spalania odpadów o łącznej wydajności 180 tys. Mg/rok oraz instalacji wytwarzania energii elektrycznej i ciepła o mocy około 23MWe przy pracy w 100%</p>	

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				<p>kondensacji oraz o mocy około 40MWt/17MWe przy pracy w kogeneracji. W przypadku zakończenia realizacji projektu powodzeniem, możliwe będzie jedynie częściowe utrzymanie ciągłości dostaw ciepła do miasta Bełchatowa. Należy zwrócić uwagę, że ta inwestycja nie zabezpiecza w pełni dostaw ciepła dla odbiorców w otoczeniu elektrowni jak i dla potrzeb Bełchatowa.</p> <p>W związku z powyższym oraz rezygnacją z wydobycia węgla w złożu Złoczew konieczne będą analizy i przygotowanie projektu docelowego zabezpieczenia dostaw ciepła. Projekt ten powinien być skoordynowany czasowo z terminami wyłączeń jednostek ciepłowniczych w Elektrowni Bełchatów. Powodzenie tego projektu powinno zagwarantować dotychczasową pewność dostaw ciepła do miasta Bełchatowa oraz na terenie przemysłowym wokół KWB Bełchatów i Elektrowni Bełchatów.</p> <p>Aby dokonać tak istotnych zmian w przebudowie źródeł energii cieplnej dla potrzeb miasta Bełchatowa niezbędne będą znaczne środki finansowe, w tym również na nieodzowne dostosowanie systemu dystrybucji ciepła. Sukces tego elementu procesu transformacji pozwoli na osiągnięcie zadowalających efektów w zakresie komfortu życia mieszkańców i poprawy jakości powietrza, w tym również niskiej emisji w regionie bełchatowskim. Biorąc pod uwagę powyższe, projektowanie i realizację budowy nowego źródła ciepła należy skoordynować z planami wygaszania źródeł ciepła w Elektrowni Bełchatów.</p>	
103.	Bełchatowsko Kleszczowski Park Przemysłowo Technologiczny Sp. z o.o.	14	<p>Obecny zapis Istotny będzie rozwój stref inwestycyjnych i przyciągnięcie do OT inwestorów krajowych i zagranicznych, tworzących nowe miejsca pracy.</p> <p>Treść uwagi Istotny będzie rozwój stref inwestycyjnych i przyciągnięcie do OT inwestorów krajowych i zagranicznych, tworzących nowe miejsca pracy. Rozwój stref inwestycyjnych i przyciągnięcie do OT będzie możliwy dzięki dodatkowym atutom, zachętom, wsparciu społeczno-ekonomicznemu dostępnemu tylko na terenach OT.</p>	Ściągnięcie inwestorów krajowych czy zagranicznych będzie utrudnione, jeśli OT nie będzie dysponował dodatkowymi zachętami, niedostępnymi poza OT.	Uwaga uwzględniona częściowo Uzupełnienie zapisów w odniesieniu do dodatkowych zachęt bez jednoznacznego wskazywania, że będą dostępne tylko na OT. Poza OT będą mogły być realizowane z innych środków.
104.	Bełchatowsko Kleszczowski Park Przemysłowo Technologiczny Sp. z o.o.	14	<p>Obecny zapis Nowe miejsca pracy związane będą m.in. z rozwojem przemysłów i usług z zakresu OZE, a także rozwojem budownictwa pasywnego.</p> <p>Treść uwagi</p>	Barometr zawodów 2021 powiatu bełchatowskiego wskazuje również inne deficyty.	Uwaga uwzględniona częściowo Uzupełnienie zawodów, jednak bez wskazywania wszystkich wynikających z Barometru zawodów 2021, ze względu na

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Nowe miejsca pracy związane będą m.in. z rozwojem przemysłów i usług z zakresu OZE, a także rozwojem budownictwa pasywnego, logistyki, cukiernictwem czy ratownictwem medycznym.		dłuższy horyzont czasowy TPST i możliwe zmiany w tym zakresie.
105.	Bełchatowsko Kleszczowski Park Przemysłowo Technologiczny Sp. z o.o.	14	Obecny zapis Konieczne będą również działania skierowane do przedsiębiorstw działających na OT, których celem będzie modernizacja i wzrost poziomu innowacyjności, w tym poprzez rozwój sfery B+R i współpracy z sektorem przedsiębiorstw oraz transformacji cyfrowej, obejmującej wdrażanie innowacyjnych rozwiązań (robotyka, automatyka, Internet rzeczy), unowocześniania procesów produkcyjnych i dystrybucyjnych, umożliwiających zieloną transformację gospodarki. Treść uwagi Konieczne będą również dotatkowe, niedostępne poza OT działania skierowane do przedsiębiorstw działających na OT, których celem będzie modernizacja i wzrost poziomu innowacyjności, w tym poprzez rozwój sfery B+R i współpracy z sektorem przedsiębiorstw oraz transformacji cyfrowej, obejmującej wdrażanie innowacyjnych rozwiązań (robotyka, automatyka, Internet rzeczy), unowocześniania procesów produkcyjnych i dystrybucyjnych, umożliwiających zieloną transformację gospodarki.	Dotatkowe wsparcie na OT, niedostępne poza OT, zachęcające m.in. do innowacyjności, czy B+R zwiększa szanse na rozwój innowacji w OT. Dzięki temu zarówno firmy znajdujące się na OT, jak i firmy z kraju i zagranicy, widząc dotatkowe wsparcie na OT, będą dużo bardziej zainteresowane inwestycjami, właśnie na OT.	Uwaga nieuwzględniona Działania skierowane do przedsiębiorstw na modernizację i wzrost poziomu innowacyjności będą mogły być realizowane również poza OT, jednak z innych niż FST środków.
106.	Polska 2050 Łódzkie	14	Obecny zapis ... skutkiem transformacji będzie wzmocnienie atrakcyjności przyrodniczej i turystycznej regionu, co pozwoli częściowo wypełnić lukę miejsc pracy (dzięki znacznemu potencjałowi w dziedzinie zatrudnienia) oraz stworzyć korzystne warunki dla wykreowania produktu turystycznego wykorzystującego zrekultywowane tereny górnicze. W przypadku złoża węgla brunatnego „Złoczew” problemem jest trwające od wielu lat wyłączenie obszaru z procesów inwestycyjnych i mieszkaniowych. Transformacja w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu pozwoli na zachowanie potencjału przyrodniczego tego terenu oraz wymusi wypracowanie nowego modelu rozwoju na tym obszarze.	Enklawa ekologiczna (w jak najszerszym rozumieniu tj. energia, czyste powietrze, transport, produkty rolnicze itd.) umożliwi zastosowanie produktów wysokomarżowych bo nowych a pierwsza faza zainteresowania turystycznego pozwoli na utrzymywanie wysokich zysków (czyli miejsca pracy, przedsiębiorczość, podatki i rozwój). Z czasem i zasadami ekonomii wzrośnie oferta to i spadną ceny ale pozostanie zbudowana marka i to na terenie zdegradowanym.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			<p>Treść uwagi</p> <p>... skutkiem transformacji będzie wzmocnienie atrakcyjności przyrodniczej i turystycznej regionu, co pozwoli częściowo wypełnić lukę miejsc pracy (dzięki znacznemu potencjałowi w dziedzinie zatrudnienia) oraz stworzyć korzystne warunki dla wykreowania produktu turystycznego wykorzystującego zrekultywowane tereny górnicze. W przypadku złoża węgla brunatnego „Złoczew” problemem jest trwające od wielu lat wyłączenie obszaru z procesów inwestycyjnych i mieszkaniowych. Transformacja w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu pozwoli na zachowanie potencjału przyrodniczego tego terenu oraz wymusi wypracowanie nowego modelu rozwoju na tym obszarze. Podjęte zostaną działania w celu ustanowienia na części obszaru enklawy ekologicznej z oczywistym zamiarem jej powiększenia.</p>		
107.	Polska Łódzkie 2050	14	<p>Obecny zapis</p> <p>Rekultywacja terenów pogórnich w kierunku leśnym oraz wodnym stworzy szansę wykreowania produktu turystycznego na skalę Europy.</p> <p>Treść uwagi</p> <p>Rekultywacja terenów pogórnich w kierunku leśnym oraz wodnym stworzy szansę wykreowania produktu turystycznego na skalę Europy. Kierunek ten zostanie wsparty proekologicznymi kierunkami studiów na łódzkich uczelniach oraz nowymi kierunkami w lokalnych szkołach średnich.</p>	<p>Uzasadnienie jak powyżej oraz nowa potrzeba dla łódzkich uczelni - w kolejnych latach Bełchatów jako rosnący rynek, zaofertuje wymagane miejsca pracy. Temat kształcenia przewija się w kilku miejscach w dokumencie, ale w większości skupia się na przebranzowieniu osób pracujących teraz w zawodach okołogórnich, a niewiele jest o przyszłych pokoleniach. Zwłaszcza w kontekście spodziewanego odpływu młodych ludzi z regionu warto przedstawić im jakąś ciekawą ofertę na wysokim poziomie już na etapie szkoły średniej. W szkołach w Bełchatowie wciąż kształcą się techników górnictwa, chociaż wiadomo, że wkrótce nie będzie dla nich pracy. W aktualnej ofercie szkół bełchatowskich i pojawia się kierunek technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej, ale to wciąż mało. Żadna szkoła nie oferuje np. kierunku technik ochrony środowiska, a przyszłe zalesianie i rekultywację terenów po górniczych trzeba będzie wykonać czymiś rękami i głowami. Zgodnie z dalszym zapisem na str.21. Cyt. „...działania na rzecz edukacji ekologicznej i podnoszenia świadomości społecznej w zakresie procesów transformacji i jej pozytywnych skutków lokalnych i globalnych.”</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p> <p>Zapisy zostaną uzupełnione.</p>
108.	Magdalena Bartecka, Polska Zielona Sieć	14	<p>Obecny zapis</p> <p>Szczególny nacisk będzie położony na tworzenie firm związanych z zieloną niskoemisyjną gospodarką, cyfryzacją oraz przemysłami kreatywnymi i czasu wolnego.</p>	<p>Koncepcja przemysłów kreatywnych wraz z koncepcją klasy kreatywnej stworzona 12 lat temu przez amerykańskiego socjologa i ekonomistę Richarda Floridę, jako panaceum na problemy społeczeństw postindustrialnych zupełnie się nie sprawdziła. Okazuje się na podstawie przeprowadzonych badań, że potencjał tworzenia</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W OT każda forma dywersyfikacji gospodarczej może mieć znaczenie. Dostępne są konkretne przykłady zarówno z Polski, jak i zagraniczne, które wykorzystają</p>

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			<p>Treść uwagi Wykreślić: przemysłami kreatywnymi i czasu wolnego.</p>	<p>miejsc pracy w tzw. przemysłach kreatywnych w miastach poprzemysłowych jest bardzo niski. https://nck.pl/szkolenia-i-rozwoi/projekty/kultura-sie-liczy-/blog/dziesiec-lat-po-floridzie-jeszcze-raz-o-miastach-kreatywnych</p>	<p>pogórnicy potencjał miejsca w tych sektorach. Kopalnia odkrywkowa Bełchatów znajduje się w ogólnopolskim banku lokacji filmowych Polskiej Komisji Filmowej (Film Commission Poland), co świadczy o jej potencjale dla rozwoju przemysłów kreatywnych. Przemysły te są pojmowane bardzo szeroko i powiązane z sektorem kultury (https://bon.edu.pl/media/book/pdf/Przemysly_kreatywne_i_ich-JG.pdf).</p>
109.	Marta Anczewska, WWF Polska	14	<p>Obecny zapis "Rekultywacja terenów pogórnicych w kierunku leśnym oraz wodnym stworzy szansę wykreowania produktu turystycznego na skalę Europy."</p> <p>Treść uwagi oraz przypis o treści "Jedną z największych odkrywkowych kopalni w Europie, docelowo planowany kompleks wypoczynkowy: Góra Kamieński, Góra Szczerców, 2 zbiorniki z infrastrukturą turystyczną."</p>	<p>Czy to stwierdzenie jest poparte realną oceną potencjału tego kompleksu turystycznego? Wnosząc po doświadczeniach z innych regionów poodrywkowych zalane wyrobiska zazwyczaj są atrakcją turystyczną na skalę lokalną, ale nie przyciągają ruchu turystycznego krajowego czy międzynarodowego. Czym poparta jest ta teza?</p> <p>Dodatkowo zwracamy uwagę na fakt, że zalanie odkrywek wodami z rzeki Widawki jest niemożliwe gdyż nie ma ona wystarczających zasobów, a wykorzystanie wody z Warty musi być skoordynowane z planowanych zalewaniem odkrywek GK ZEPAK w na terenie Wielkopolski Wschodniej. Należy potwierdzić w dokumencie wykonalność inwestycji pod kątem dostępności zasobów wodnych.</p> <p>W celu zaprezentowanie pełnej skali wyzwania w perspektywie roku 2030, TPST powinien zawierać informacje na temat planowanych terminów zakończenia rekultywacji, szczególnie w kierunku wodnym oraz jaki postęp zostanie osiągnięty w perspektywie roku 2030.</p>	<p>Uwaga uwzględniona częściowo Znane są przykłady produktów turystycznych stworzonych na bazie potencjału pogórnicych, które uznaje się za atrakcje co najmniej na skalę ogólnopolską (np. Kopalnia Złota w Złotym Stoku). Dużo zależy również od skutecznej strategii marketingowej. Ponadto rekultywacja (zwłaszcza w kierunku wodnym) jest procesem długoterminowym, wykraczającym poza horyzont czasowy TPST Wł. Na podstawie informacji uzyskanych od PGE GiEK S.A. Oddział Bełchatów (grudzień 2020 r.) według ramowego harmonogramu prac związanych z rekultywacją Pól „Bełchatów” oraz „Szczerców”, napełnianie wyrobisk końcowych wodą zaplanowano w okresie 2051-2069 r. Napełnianie zbiorników powinno zakończyć się w roku 2069. W przypadku aktualizacji planów wydobywczych terminy te mogą ulec zmianie. Zakładane w TPST Wł działania w tym zakresie będą podzielone realizowane etapami.</p>
110.	Polska Łódzkie 2050	15	<p>Obecny zapis Dla pracowników zatrudnionych w górnictwie i branżach pokrewnych kluczowe będzie zapewnienie usług doradczych w zakresie wyboru nowego zawodu czy też planowania nowego zatrudnienia jak i osiągnięcia nowych</p>	<p>Zastosowany zapis jest podejściem sztamkowym i standardowym. Enklawa ekologiczna jest pomysłem innowacyjnym, który pociągnie za sobą pozostałe branże i zapewni minimum w pierwszym okresie wysokie marże zysku. Wspólny cel jakim będzie enklawa ekologiczna bardzo zintegruje lokalną społeczność, z uwagi na wspólnotę</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Enklawa ekologiczna budzi wątpliwości i podstawa prawna Termin enklawy ekologicznej, przy tak zaproponowanym innowacyjnym podejściu,</p>

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			<p>umiejętności zawodowych (reorientacja zawodowa). Priorytetowe znaczenie będzie miała aktywizacja zawodowa osób niepracujących, w tym szczególnie kobiet.</p> <p>Treść uwagi Dla pracowników zatrudnionych w górnictwie i branżach pokrewnych kluczowe będzie zapewnienie stabilnego celu zawodowego z kilkunastoletnią perspektywą i osiągnięcia nowych umiejętności zawodowych (reorientacja zawodowa, np. w kierunku montażu i obsługi OZE). Priorytetowe znaczenie będzie miała aktywizacja zawodowa osób niepracujących, w tym szczególnie kobiet. Już obecnie należy uświadamić możliwości powstania enklawy ekologicznej w jak najszerszej skali. Konieczne będą też inwestycje rekultywujące tereny po górnictwie, które mogą mieć pozytywny wpływ na rozwój turystyki w regionie, a wraz z nim - na stworzenie nowych miejsc pracy.</p>	<p>interesów, te same możliwości i te same działania. Osiągniemy aktywność społeczną i akceptację dla procesu transformacji.</p>	<p>trudno osadzić w obowiązującej formule prawnej.</p>
111.	Krzysztof T. Borkowski - Łoża Łódzka BCC	15	<p>Obecny zapis Brak cytowania</p> <p>Treść uwagi W celu drugim brakuje włączenia silver economy do założeń programu. Propozycja zmian - Wprowadzenie silver economy.</p>	<p>Rozwój szeroko rozumianych usług i produkcji skierowanych na potrzeby osób starszych mogłoby realizować zarówno większe włączenie mieszkańców, przedsiębiorczość wśród osób dojrzałych, wspomaganie utrzymania osób dojrzałych na rynku pracy w imię zdrowego i aktywnego starzenia się.</p>	<p>Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione.</p>
112.	Alina Pogoda Polska Zielona Sieć	15	<p>Obecny zapis "Dla osiągnięcia celu istotne będą działania służące zwiększaniu świadomości mieszkańców OT w zakresie konieczności transformacji i akceptacji dla zachodzących procesów oraz działania aktywizujące i integrujące lokalną społeczność, w tym poprzez rozwój NGO."</p>	<p>Należy doprecyzować, co to znaczy 'rozwój NGO'.</p>	<p>Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione.</p>
113.	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Spółka z o. o. w Bełchatowie	16	<p>Obecny zapis Brak cytowania</p> <p>Treść uwagi Za zdaniem: „Wprowadzane będą innowacyjne rozwiązania, jak technologie wodorowe.” Dodać tekst: W związku z rezygnacją z wydobycia węgla konieczne będzie przygotowanie projektu docelowego zabezpieczenia dostaw ciepła dla miasta Bełchatowa. Projekt ten powinien być skoordynowany czasowo z terminami wyłączeń jednostek ciepłowniczych w</p>	<p>Obecnie podstawę przemysłu energetycznego Polski stanowią konwencjonalne źródła energii. Tak więc transformacja systemu energetycznego ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia przez Polskę celów klimatycznych. Aktualnie system energetyczny jest zbudowany na łańcuchach wartości, które łączą ze sobą zasoby energii z określonymi sektorami ich wykorzystania. W przypadku regionu bełchatowskiego jest to węgiel brunatny wykorzystywany do produkcji energii elektrycznej i ciepła. Ciepło użytkowane do ogrzewania budynków wytwarzane jest w różnych źródłach. Według danych URE, produkcja energii cieplnej w</p>	<p>Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.</p>

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			<p>Elektrowni Bełchatów. Powodzenie tego projektu powinno zagwarantować dotychczasową pewność dostaw ciepła do miasta Bełchatowa oraz odbiorców na terenie przemysłowym wokół KWB Bełchatów i Elektrowni Bełchatów.</p>	<p>2019 roku w województwie łódzkim wynosiła 21 028 337,3 GJ. W naszym województwie nadal dominują paliwa węglowe, których udział w 2019 r. stanowił 87% paliw zużywanych w źródłach ciepła (średnia w Polsce - 71%). Najwięcej ciepła wytworzono z węgla kamiennego 15 542 343,4 GJ, węgla brunatnego 2 777 124,6 GJ oraz biomasy 2 171 603,9 GJ. Inne paliwa (olej opałowy lekki, gaz ziemny oraz inne odnawialne źródła energii) stanowiły niewielki procentowy udział w produkcji energii cieplnej w naszym województwie, a np. biogaz, odpady komunalne stałe, odpady przemysłowe praktycznie nie są wykorzystywane w ciepłownictwie. Średnia cena jednostnikowa ciepła w województwie łódzkim w 2019 roku wynosiła 54,33 zł/GJ (średnia w Polsce 51,93 zł/GJ). Z uwagi na wysoką efektywność produkcji energii w Kompleksie Górniczo – Energetycznym Bełchatów, średnia cena jednostnikowa ciepła w 2019 roku dla odbiorców w Bełchatowie była niższa i wynosiła 48,25 zł/GJ.</p> <p>Aktualnie podstawowym producentem ciepła w regionie bełchatowskim jest Elektrownia Bełchatów, która wytwarza je w kogeneracji z produkcją energii elektrycznej. Moc cieplna osiągalna elektrowni wynosi obecnie około 373 MWt. Wyprodukowana w elektrowni energia cieplna w postaci gorącej wody dostarczana jest do okolicznych odbiorców, w tym blisko 60-tysięcznego Bełchatowa, w którym około 90% gospodarstw domowych ogrzewanych jest ciepłem systemowym. Dla zabezpieczenia jedynie potrzeb miasta Bełchatowa należy wyprodukować ponad 1 000 tys. GJ ciepła rocznie a zapotrzebowana aktualnie moc cieplna wynosi od około 14MWt w okresie letnim do ponad 120 MWt zimą.</p> <p>Deklarowana obecnie przez Elektrownię Bełchatów moc wytwórcza dla miasta na poziomie 140 MWt przy uwzględnieniu mocy zamówionej przez odbiorców Bełchatowa oraz niejednoczesność poboru ciepła zabezpiecza potrzeby miasta w 100%.</p> <p>W związku z planowanym zakończeniem eksploatacji złóż węgla brunatnego w polach Bełchatów i Szczerców wyłączane będą kolejne źródła wytwórcze energii elektrycznej i cieplnej w Elektrowni Bełchatów. W wyniku transformacji Kompleksu Górniczo-Energetycznego Bełchatów udział węgla brunatnego w produkcji energii cieplnej spadnie do zera. Wolumen niezbędny do zabezpieczenia potrzeb ciepłowniczych miasta Bełchatowa będą musiały zastąpić źródła oparte o inne paliwa.</p>	

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				<p>Aktualnie Grupa PGE przygotowuje projekt: „Budowa Instalacji Termicznego Przetwarzania z Odzyskiem Energii - ITPOE Bełchatów”, który zlokalizowany będzie w sąsiedztwie Elektrowni Bełchatów. Budowa ITPOE Bełchatów ma zapewnić produkcję w skojarzeniu energii elektrycznej i ciepła poprzez odzysk energii z procesu termicznego przetwarzania odpadów komunalnych. Zakres projektu ITPOE obejmie: budowę dwóch linii spalania odpadów o łącznej wydajności 180 tys. Mg/rok oraz instalacji wytwarzania energii elektrycznej i ciepła o mocy około 23MWe przy pracy w 100% kondensacji oraz o mocy około 40MWt/17MWe przy pracy w kogeneracji. W przypadku zakończenia realizacji projektu powodzeniem, możliwe będzie jedynie częściowe utrzymanie ciągłości dostaw ciepła do miasta Bełchatowa. Należy zwrócić uwagę, że ta inwestycja nie zabezpiecza w pełni dostaw ciepła dla odbiorców w otoczeniu elektrowni jak i dla potrzeb Bełchatowa.</p> <p>W związku z powyższym oraz rezygnacją z wydobycia węgla w złożu Złoczew konieczne będą analizy i przygotowanie projektu docelowego zabezpieczenia dostaw ciepła. Projekt ten powinien być skoordynowany czasowo z terminami wyłączeń jednostek ciepłowniczych w Elektrowni Bełchatów. Powodzenie tego projektu powinno zagwarantować dotychczasową pewność dostaw ciepła do miasta Bełchatowa oraz na terenie przemysłowym wokół KWB Bełchatów i Elektrowni Bełchatów.</p> <p>Aby dokonać tak istotnych zmian w przebudowie źródeł energii cieplnej dla potrzeb miasta Bełchatowa niezbędne będą znaczne środki finansowe, w tym również na nieodzowne dostosowanie systemu dystrybucji ciepła. Sukces tego elementu procesu transformacji pozwoli na osiągnięcie zadowalających efektów w zakresie komfortu życia mieszkańców i poprawy jakości powietrza, w tym również niskiej emisji w regionie bełchatowskim. Biorąc pod uwagę powyższe, projektowanie i realizację budowy nowego źródła ciepła należy skoordynować z planami wygaszania źródeł ciepła w Elektrowni Bełchatów.</p>	
114.	Krzysztof T. Borkowski - Łoża Łódzka BCC	16	<p>Obecny zapis Istotną rolę w tych procesach odegra GK PGE, która planuje w OT inwestycje proekologiczne związane m.in. z rozwojem OZE.</p> <p>Treść uwagi</p>	<p>Nie należy marginalizować udziału w rozwoju OZE firm z MSP. Aktualnie w województwie łódzkim więcej energii z OZE jest produkowana przez MSP. Ponadto należy zwrócić uwagę, że planowany jest rozwój energetyki rozproszonej/obywatelskiej/prosumenckiej a ten obszar będzie możliwy do rozwinięcia głównie dzięki zaangażowaniu firm z obszaru MSP</p>	<p>Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione.</p>

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Istotna rolę w tych procesach odegrają firmy w tym z grupy MSP oraz firm z udziałem Skarbu Państwa jak GK PGE		
115	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Spółka z o. o. w Bełchatowie	16	<p>Obecny zapis Brak cytowania</p> <p>Treść uwagi W rubryce Rezultaty: Za zdaniem: „Nowoczesna, dostępna i neutralna dla klimatu energetyka,„ Dodać zdanie: - Zapewnienie dostępu do ciepła ze źródeł nisko emisyjnych, ograniczenie smogu;</p>	<p>Obecnie podstawę przemysłu energetycznego Polski stanowią konwencjonalne źródła energii. Tak więc transformacja systemu energetycznego ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia przez Polskę celów klimatycznych. Aktualnie system energetyczny jest zbudowany na łańcuchach wartości, które łączą ze sobą zasoby energii z określonymi sektorami ich wykorzystania. W przypadku regionu bełchatowskiego jest to węgiel brunatny wykorzystywany do produkcji energii elektrycznej i ciepła.</p> <p>Ciepło użytkowane do ogrzewania budynków wytwarzane jest w różnych źródłach. Według danych URE, produkcja energii cieplnej w 2019 roku w województwie łódzkim wynosiła 21 028 337,3 GJ. W naszym województwie nadal dominują paliwa węglowe, których udział w 2019 r. stanowił 87% paliw zużywanych w źródłach ciepła (średnia w Polsce - 71%). Najwięcej ciepła wytworzono z węgla kamiennego 15 542 343,4 GJ, węgla brunatnego 2 777 124,6 GJ oraz biomasy 2 171 603,9 GJ. Inne paliwa (olej opałowy lekki, gaz ziemny oraz inne odnawialne źródła energii) stanowiły niewielki procentowy udział w produkcji energii cieplnej w naszym województwie, a np. biogaz, odpady komunalne stałe, odpady przemysłowe praktycznie nie są wykorzystywane w ciepłownictwie. Średnia cena jednostkowa ciepła w województwie łódzkim w 2019 roku wynosiła 54,33 zł/GJ (średnia w Polsce 51,93 zł/GJ). Z uwagi na wysoką efektywność produkcji energii w Kompleksie Górniczo – Energetycznym Bełchatów, średnia cena jednostkowa ciepła w 2019 roku dla odbiorców w Bełchatowie była niższa i wynosiła 48,25 zł/GJ.</p> <p>Aktualnie podstawowym producentem ciepła w regionie bełchatowskim jest Elektrownia Bełchatów, która wytwarza je w kogeneracji z produkcją energii elektrycznej. Moc cieplna osiągalna elektrowni wynosi obecnie około 373 MWt. Wyprodukowana w elektrowni energia cieplna w postaci gorącej wody dostarczana jest do okolicznych odbiorców, w tym blisko 60-tysięcznego Bełchatowa, w którym około 90% gospodarstw domowych ogrzewanych jest ciepłem systemowym. Dla zabezpieczenia jedynie potrzeb miasta Bełchatowa należy wyprodukować ponad 1 000 tys. GJ ciepła rocznie a zapotrzebowana aktualnie moc cieplna wynosi od około 14MWt w okresie letnim do ponad 120 MWt zimą.</p>	<p>Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach TPST „sprawna infrastruktura energetyczna i systemy ciepłownicze; wysoka jakość powietrza zapewniająca wysoki komfort życia lokalnej społeczności”.</p>

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				<p>Deklarowana obecnie przez Elektrownię Bełchatów moc wytwórcza dla miasta na poziomie 140 MWt przy uwzględnieniu mocy zamówionej przez odbiorców Bełchatowa oraz niejednoczesność poboru ciepła zabezpiecza potrzeby miasta w 100%.</p> <p>W związku z planowanym zakończeniem eksploatacji złóż węgla brunatnego w polach Bełchatów i Szczerców wyłączane będą kolejne źródła wytwórcze energii elektrycznej i ciepłej w Elektrowni Bełchatów. W wyniku transformacji Kompleksu Górniczo-Energetycznego Bełchatów udział węgla brunatnego w produkcji energii ciepłej spadnie do zera. Wolumen niezbędny do zabezpieczenia potrzeb cieplowniczych miasta Bełchatowa będą musiały zastąpić źródła oparte o inne paliwa.</p> <p>Aktualnie Grupa PGE przygotowuje projekt: „Budowa Instalacji Termicznego Przetwarzania z Odzyskiem Energii - ITPOE Bełchatów”, który zlokalizowany będzie w sąsiedztwie Elektrowni Bełchatów. Budowa ITPOE Bełchatów ma zapewnić produkcję w skojarzeniu energii elektrycznej i ciepła poprzez odzysk energii z procesu termicznego przetwarzania odpadów komunalnych. Zakres projektu ITPOE obejmuje: budowę dwóch linii spalania odpadów o łącznej wydajności 180 tys. Mg/rok oraz instalacji wytwarzania energii elektrycznej i ciepła o mocy około 23MWe przy pracy w 100% kondensacji oraz o mocy około 40MWt/17MWe przy pracy w kogeneracji. W przypadku zakończenia realizacji projektu powodzeniem, możliwe będzie jedynie częściowe utrzymanie ciągłości dostaw ciepła do miasta Bełchatowa. Należy zwrócić uwagę, że ta inwestycja nie zabezpiecza w pełni dostaw ciepła dla odbiorców w otoczeniu elektrowni jak i dla potrzeb Bełchatowa.</p> <p>W związku z powyższym oraz rezygnacją z wydobycia węgla w złożu Złoczew konieczne będą analizy i przygotowanie projektu docelowego zabezpieczenia dostaw ciepła. Projekt ten powinien być skoordynowany czasowo z terminami wyłączeń jednostek cieplowniczych w Elektrowni Bełchatów. Powodzenie tego projektu powinno zagwarantować dotychczasową pewność dostaw ciepła do miasta Bełchatowa oraz na terenie przemysłowym wokół KWB Bełchatów i Elektrowni Bełchatów.</p> <p>Aby dokonać tak istotnych zmian w przebudowie źródeł energii ciepłej dla potrzeb miasta Bełchatowa niezbędne będą znaczne środki finansowe, w tym również na nieodzowne dostosowanie systemu dystrybucji ciepła. Sukces tego elementu procesu transformacji pozwoli na osiągnięcie zadowalających efektów w</p>	

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				zakresie komfortu życia mieszkańców i poprawy jakości powietrza, w tym również niskiej emisji w regionie bełchatowskim. Biorąc pod uwagę powyższe, projektowanie i realizację budowy nowego źródła ciepła należy skoordynować z planami wygaszania źródeł ciepła w Elektrowni Bełchatów.	
116.	Magdalena Bartecka, Polska Zielona Sieć	16	Obecny zapis Wyzwania: "Racionalne wykorzystanie złóż surowców naturalnych i rekultywacja terenów pogórnicych".	Potrzebne wyjaśnienia, o jakie złoża chodzi i o jakie wykorzystanie?	Uwaga nieuwzględniona Wyzwania formułowane są w sposób ogólny i nie pozwalają na wprowadzanie zapisów o takim stopniu szczegółowości. Na OT, poza węglem brunatnym występują również inne złoża surowców naturalnych – wody termalne, surowce skalne.
117.	Magdalena Bartecka, Polska Zielona Sieć	16	Obecny zapis "Wprowadzane będą innowacyjne rozwiązania, jak technologie wodorowe."	Potrzebne wskazanie, jakie to są technologie i jakie jest źródło pochodzenia wodoru	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione.
118.	Magdalena Bartecka, Polska Zielona Sieć	16	Obecny zapis "Wdrażane będą innowacyjne rozwiązania w zakresie ciepłownictwa, neutralne pod względem emisji dwutlenku węgla, w tym paliwa syntetyczne uzyskiwane z OZE."	Prosimy o wymienienie konkretnych rozwiązań w zakresie ciepłownictwa	Uwaga nieuwzględniona Charakter dokumentu nie pozwala na zbyt szczegółowe zapisy.
119.	Marta Anczewska, WWF Polska	16	Obecny zapis "Modernizacja sieci elektroenergetycznych spowodują zmniejszenie ich awaryjności, a także strat energii na przesył, a tym samym pozwolą na oszczędności w źródłach wytwarzania energii poprzez możliwość wytwarzania mniejszej jej ilości przy takim samym zapotrzebowaniu. Wprowadzane będą innowacyjne rozwiązania, jak technologie wodorowe.	Modernizacja sieci elektroenergetycznych nie wchodzi w zakres Funduszu Sprawiedliwej Transformacji. Należy wskazać z jakich innych źródeł będzie finansowana, ze szczególnym uwzględnieniem PGE jako dystrybutora energii.	Uwaga nieuwzględniona Modernizacja sieci elektroenergetycznych realizowana będzie jako operacja komplementarna do działań objętych wsparciem z FST, w zakresie: „modernizacji systemu elektroenergetycznego w kierunku inteligentnych rozwiązań, dalszego przyłączania OZE i magazynowania energii”. TPST pokazuje całościowy proces transformacji.
120.	Marta Anczewska, WWF Polska	16	Obecny zapis "Kluczowe dla osiągnięcia celu będą działania związane z rekultywacją terenów pogórnicych, dążeniem do przywrócenia równowagi ekologicznej, rekultywacją i remediacją zdegradowanych ekosystemów oraz racjonalnym gospodarowaniem złożami surowców mineralnych."	Pojęcie wymaga doprecyzowania - o jakie złoża chodzi? Należy też określić poziom zagrożenia dla wód pitnych związanych z uwalnianiem się metali ciężkich do zasobów wodnych, na terenach poodkrywkowych.	Uwaga nieuwzględniona Charakter ogólny dokumentu nie pozwala na wprowadzanie zapisów o takim stopniu szczegółowości. Na OT, poza węglem brunatnym występują również inne złoża surowców naturalnych – wody termalne, surowce skalne.
121.	Marta Anczewska, WWF Polska	16	Obecny zapis "Stabilne ekosystemy (o wysokiej równowadze biologicznej) odporne na zmiany klimatu i suszę oraz	Celem UE, ale także Polski jest zwiększanie różnorodności biologicznej, jak wskazano w "Strategia na rzecz bioróżnorodności 2030" stanowiącej zasadniczy element Europejskiego Zielonego Ładu. Postulujemy zmianę pojęcia.	Uwaga uwzględniona częściowo Zapisy zostaną uzupełnione.

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			posiadające potencjał do świadczenia usług ekosystemowych;		
122.	Fundacja ClientEarth Prawnicy dla Ziemi	17	<p>Obecny zapis</p> <p>Rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie procesu zmiany miksu energetycznego w Polsce, w kierunku niskoemisyjnym; • Nowoczesna, dostępna i neutralna dla klimatu energetyka; • Rozwijanie energetyki z OZE m. in. dzięki rozwojowi magazynów energii; • Dywersyfikacja dostaw energii elektrycznej i ciepła; • Sprawna infrastruktura energetyczna i systemy ciepłownicze; • Efektywne energetycznie budownictwo; • Zrehabilitowane tereny pogórnice i przemysłowe, wykorzystywane na cele rozwojowe lokalnych samorządów; • Stabilne ekosystemy (o wysokiej równowadze biologicznej) odporne na zmiany klimatu i susze oraz posiadające potencjał do świadczenia usług ekosystemowych; • Zmniejszenie zużycia wody na potrzeby produkcji energii i poprawa stanu gospodarki wodno-ściekowej; • atrakcyjna przestrzeń dla rozwoju turystyki, rekreacji i wypoczynku, bazująca na zrehabilitowanych terenach pogórnicych i wydobywczych; • Wysoka jakość powietrza zapewniająca wysoki komfort życia lokalnej społeczności; • Sprawny system transportowy; • Rozwinięty, zrównoważony nisko- i zeroemisyjny transport publiczny. <p>Treść uwagi</p> <p>Wypunktowane rezultaty powinny być zapisane w formie SMART (specyficzne, mierzalne, osiągalne, istotne i określone w czasie)</p>	Rezultaty podkreślone na stronie 17 planu są wskazane w sposób zbyt ogólny. W dużej mierze jako rezultaty podane zostały działania, nie zaś konkretne, mierzalne, oraz wymierne efekty działań (a przecież tym powinny być rezultaty). Podane rezultaty nie zawierają wskaźników realizacji, terminów, wpływu ich osiągnięcia na stan gospodarki, społeczeństwa ani środowiska. Nie jest wobec tego możliwe ani (i) określenie stanu wyjściowego, (ii) ani ocena planowanych działań i sposobu ewaluacji ich realizacji, (iii) ani ocena skutków osiągnięcia rezultatów.	Uwaga nieuwzględniona Proponowane zapisy są zbyt szczegółowe i niezgodne ze wzorem rozporządzenia FST.
123.	Alina Pogoda Polska Zielona Sieć	17	<p>Obecny zapis</p> <p>ramka z rezultatami dot. przestrzeni i środowiska</p> <p>Treść uwagi</p>	To są oczywiście cele, ale w punkcie tym należy skupić się na potrzebach. W związku z tym sugeruję napisanie, czego potrzebuje miasto/ wieś, żeby się zaadaptować do zmian klimatu? Może na	Uwaga nieuwzględniona TPST WŁ zawiera szereg zapisów w zakresie adaptacji zmian klimatu, która jest

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			<p>Należy dodać:</p> <ul style="list-style-type: none"> • adaptacja miast do zmian klimatu, mniejsza ilość powierzchni nieprzepuszczalnych; • działania z zakresu retencji i mikroretencji 	<p>początku będą potrzebne warsztaty dla urzędników i decydentów, żeby doszkolić się z metod adaptacji przestrzeni miejskich i wiejskich do zmian klimatu. W związku z tym to byłoby potrzebą. To samo z zakresu retencji i mikroretencji. Kolejną potrzebą wydaje się stworzenie planu z zakresu adaptacji miast oraz odtwarzania retencji i wycena tych działań.</p>	<p>rezultatem wynikającym z całego procesu transformacji, w tym realizacji zapisów celu operacyjnego 3.</p> <p>Fragment, do którego odnosi się uwaga jest formułowany w formie osiągniętych efektów, a niepodejmowanych działań, które zostały wskazane w typach operacji. Wnioskowane zagadnienie znajduje już odzwierciedlenie w rezultatach TPST WŁ: „Stabilne ekosystemy (o wysokiej równowadze biologicznej) odporne na zmiany klimatu i suszę oraz posiadające potencjał do świadczenia usług ekosystemowych”.</p> <p>Retencja wskazywana jako typ operacji jest pojęciem szerokim i obejmuje wszystkie obecnie stosowane typy retencji m.in. retencje korytowa, krajobrazową, małą retencje itp., dlatego też wskazywanie jej rodzajów (np. mikroretencji) jest zawężaniem interwencji i z punktu widzenia aplikowania o środki może prowadzić do niepożądanych ograniczeń finansowania innych jej rodzajów. Zapis taki może również stanowić ograniczenie w pozyskiwaniu środków w przypadku pojawienia się nowych kategorii retencji w dokumentach strategicznych Komisji Europejskiej.</p>
124.	Alina Pogoda Polska Zielona Sieć	17	<p>Obecny zapis “Wsparcie procesu zmiany miksu energetycznego w Polsce, w kierunku niskoemisyjnym;”</p> <p>Treść uwagi zmienić na ‘zeroemisyjnym’</p>	<p>Nie ma sensu wydawanie pieniędzy na półśrodki, ponieważ docelowy mikś energetyczny jest zeroemisyjny. Inwestycje np. gazowe ciągu 10 lat również będą musiały wycofywane i wówczas nie będzie można liczyć na “Degasification Fund”</p>	<p>Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną zmienione.</p>
125.	Alina Pogoda Polska Zielona Sieć	17	<p>Obecny zapis Rozwijanie energetyki z OZE m. in. dzięki rozwojowi magazynów energii</p> <p>Treść uwagi dodać</p> <ul style="list-style-type: none"> • wspieranie prosumentów • rozwój spółdzielni energetycznych 		<p>Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione.</p>

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
126.	Alina Pogoda Polska Zielona Sieć	17	Obecny zapis brak cytowania Treść uwagi uwaga ogólna	KPEiK został przygotowany w 2019 roku i biorąc pod uwagę zmiany na poziomie europejskim w 2020 roku w kontekście polityki klimatycznej, dokument ten już nie jest aktualny. Komisja Europejska oceniła m.in. cel udziału OZE w miksie energetycznym Polski w 2030 roku na poziomie 23% jako mało ambitny. W temacie ograniczenia emisji CO ₂ także warto zwrócić uwagę, że plan był przygotowywany na bazie celu na poziomie 40 procent do 2030 roku. W 2020 roku w Parlamencie Europejskim przegłosowano podniesienie celu redukcji emisji do 2030 roku z 40 procent do co najmniej 55 procent w odniesieniu do poziomu z 1990 roku. W PEP 2040 założono natomiast redukcję emisji gazów cieplarnianych do 2030 roku o 30% w stosunku do roku bazowego 1990, co również nie jest zgodne ze zwiększonymi ambicjami UE. Plany te, na tle wydarzeń z 2020 roku, będą więc wymagały aktualizacji. Zgodnie z dotychczasowym unijnym prawem, cele dotyczące udziału OZE oraz zwiększenia efektywności energetycznej mają zostać poddane przeglądowi w roku 2023. Wówczas będzie można je tylko podnieść, ale nie obniżyć. Tak więc KPEiK w 2023 ulegnie aktualizacji. W związku z tym mając na uwadze konieczność aktualizacji dokumentów strategicznych z zakresu polityki klimatyczno-energetycznej TPST powinno wyznaczać sobie cele ambitniejsze niż cele w zdezaktualizowanych KPEiK i PEP 2040.	Uwaga nieuwzględniona Opracowywany TPST musi być zgodny z dokumentami szczebla krajowego, a w przypadku zmiany dokumentów krajowych TPST może być aktualizowany.
127.	Magdalena Bartecka, Polska Zielona Sieć	17	Obecny zapis "2.3 Spójność z innymi istotnymi krajowymi, regionalnymi lub terytorialnymi strategiami i planami"	Powinien powstać oddzielny punkt dot. spójności z planami unijnymi, a szczególnie z aktualnym celem redukcji emisji CO ₂ na poziomie 55% do 2030 r. w stosunku do roku bazowego 1990. Cele w dokumentach krajowych PEP40 czy KPEiK będą musiały być zaktualizowane i dostosowane do nowych unijnych.	Uwaga nieuwzględniona Tytuł rozdziału jest zgodny z rozporządzeniem i nie zawiera dokumentów unijnych.
128.	Fundacja ClientEarth Prawnicy dla Ziemi	17/19	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Postuluje się oceniać spójność ustaleń TPST Wł z celami Unii Europejskiej, a nie z daleko od nich obiegającymi celami krajowymi.	Odnoszenie się do celów klimatycznych wynikających z krajowych planów i strategii przyjętych na szczeblu centralnym jest w przypadku Polski podejściem niewłaściwym. Polskie cele klimatyczne w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych, udziału OZE i efektywności energetycznej odbiegają od celów unijnych w sposób tak daleki, że są nieprzydatne jako wzorzec porównania lub oceny spójności. Jak przewiduje art. 11 ust. 2 lit. e) w obecnym brzmieniu terytorialny plan sprawiedliwej transformacji powinien zawierać ocenę spójności z innymi odpowiednimi krajowymi, regionalnymi lub terytorialnymi strategiami i planami. Wobec braku „odpowiednich” strategii i planów, czyli planów spójnych z prawnymi ramami ochrony klimatu, należy wprost odnosić się do celów unijnych, a przede wszystkim celu redukcji emisji gazów cieplarnianych o 55% do roku	Uwaga nieuwzględniona Rozporządzenie FST wyraźnie wskazuje jedynie dokumenty krajowe i regionalne. Odniesienie się do celów Unii Europejskiej znajduje się w rozdziale 1.1.

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				2030 r. względem roku 1990 i celu neutralności klimatycznej do roku 2050. Jako unaocznienie nieadekwatności celów zawartych w krajowych planach i strategiach niech służy chociażby: 1) fakt niezłożenia przez Polskę oświadczenia w zakresie osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. (jedyne kraj UE, który nie zadeklarował osiągnięcia tego celu); 2) znacząca rozbieżność między celem UE na 2030 r. w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych względem roku 1990 a celem krajowym, wynosząca 25% (55% do 2030 jako cel UE - wcześniej 40% - i 30% do 2030 jako cel Polski).	
129.	Polska 2050 Łódzkie	18	Obecny zapis w Strategii rozwoju województwa łódzkiego 2030, w którym OT górnictwo-energetycznej został wskazany jako Obszar Strategicznej Interwencji - Obszar Nowej Energii. Treść uwagi w Strategii rozwoju województwa łódzkiego 2030, w którym OT górnictwo- energetycznej został wskazany jako Obszar Strategicznej Interwencji - Obszar Nowoczesnej Energetyki w Województwie	Wpis omyłkowy - W SRWŁ 2030 nie ma Obszaru Nowej Energii.	Uwaga nieuwzględniona Zapis w TPST jest zgodny z zapisem w SRWŁ 2030.
130.	Alina Pogoda Polska Zielona Sieć Marta Anczewska WWF Polska	18	Obecny zapis "Założenia Planu przyczynią się do bezpieczeństwa energetycznego, przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszenia oddziaływania sektora energii na środowisko, a także przy optymalnym wykorzystaniu własnych zasobów energetycznych, czego konsekwencją będzie nie większy niż 56% udział węgla w wytwarzaniu energii elektrycznej w roku 2030; udział OZE w końcowym zużyciu energii wyniesie co najmniej 23%; emisja GHG zostanie ograniczona o 30% w stosunku do 1990 r.; zużycie energii pierwotnej zostanie zmniejszone	Należy zmienić te cele na bardziej dostosowane do unijnej polityki klimatycznej, czyli: udział węgla w energetyce 13%*, udział OZE 40%, redukcja emisji GHG o 55%. * http://inostat.pl/odejście-od-węgla/ Dodatkowo wskazujemy, że opieranie energetyki na własnych zasobach energetycznych, obecnie na węglu, jest przyczyną nieosiągnięcia przez Polskę redukcji emisji gazów cieplarnianych (jako kraj w roku 2020 zanotowaliśmy +3 p.p. przyrostu w odniesieniu do roku 2005).	Uwaga nieuwzględniona Opracowywany TPST musi być zgodny z dokumentami szczebla krajowego, a w przypadku zmiany dokumentów krajowych TPST może być aktualizowany. TPST WŁ stawia sobie ambitne cele w tym zakresie.
131.	Magdalena Bartecka, Polska Zielona Sieć, Marta Anczewska WWF	18	Obecny zapis "Założenia Planu przyczynią się do bezpieczeństwa energetycznego, przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszenia oddziaływania sektora energii na środowisko, a także przy optymalnym wykorzystaniu własnych zasobów energetycznych, czego konsekwencją będzie nie większy	Prosimy o wyjaśnienie, co to znaczy wykorzystanie własnych zasobów energetycznych, jakie to są zasoby i o jakie wykorzystanie chodzi? Dziś Elektrownia Bełchatów jest jedną z głównych przyczyn tego, że emisje GHG w Polsce nie maleją od wielu lat i związku z tym pogłębia się zmiana klimatu.	Uwaga nieuwzględniona Przytoczony fragment jest cytatem z dokumentu krajowego PEP 2040.

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			niż 56% udział węgla w wytwarzaniu energii elektrycznej w roku 2030;”		
132.	Gmina Kleszczów	19	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Propozycja nowego zapisu do istniejących operacji. Powstanie Ośrodka Przygotowań Paraolimpijskich Olimpijskich	W celu przeciwdziałania spowolnieniu gospodarczemu na terenie objętym obszarem górniczym oraz mając na celu spadek wpływów do budżetu gmin z tytułu podatków i opłat wnoszonych z tytułu obecności branży górniczo-energetycznej, proponuje się wprowadzenie dodatkowej operacji z FST, która ma na celu nadanie nowych funkcji terenom objętym OT, jako kontynuacji rozwoju usług sportowo-rekreacyjnych w sąsiedztwie zaplecza sportowego SOLPARK Kleszczów.	Uwaga uwzględniona częściowo Zapisy zostaną uzupełnione na odpowiednim poziomie ogólności (w typach operacji 3 celu operacyjnego). Konkretnie wskazywanie projektu będzie możliwe dopiero na etapie programowania.
133.	Gmina Kleszczów	19	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Propozycja nowego zapisu do istniejących operacji. Poprawa dostępności kolejowej dla terenów pogórnich poprzez rozbudowę połączeń kolejowych z Bogumiłowa w Gminie Kleszczów do Wielunia. Projekt zakłada dostosowanie infrastruktury do nowych wymagań w kierunku zero i niskoemisyjnego transportu.	Trwają prace nad modernizacją linii kolejowej nr 24 od Piotrkowa Trybunalskiego do Bełchatowa z wydłużeniem do Bogumiłowa. Proponowana operacja ma na celu kontynuowanie rozbudowy infrastruktury kolejowej jako elementu poprawy dostępności kolejowej, istotnej do rozwoju gospodarczego regionu.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach TPST W ramach opisu działań komplementarnych w stosunku do tych objętych wsparciem z TPST.
134.	Gmina Kleszczów	19	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Propozycja nowego zapisu do istniejących operacji. Modernizacja infrastruktury (drogowej, wod-kan, energetycznej) na terenie zaplecza kopalniano-energetycznego w celu dostosowania infrastruktury do wymogów gospodarki nisko i zeroemisyjnej.	Dywersyfikacja gospodarcza terenu zaplecza kopalniano-energetycznego w Rogowcu będzie wymagała modernizacji infrastruktury drogowej, wod-kan, energetycznej zgodnej z oczekiwaniami nowych dziedzin gospodarki.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach TPST W ramach opisu działań komplementarnych w stosunku do tych objętych wsparciem z TPST.
135.	Gmina Kleszczów	19	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Propozycja nowego zapisu do istniejących operacji. Nadanie nowych funkcji terenom górniczym poprzez budowę drogi przez zwałowisko wewnętrzne Pola Bełchatów.	Proponowana droga w przyszłości miałaby zastąpić obecną drogę w pobliżu wysadu solnego Debina, którą kopalnia węgla brunatnego planuje zlikwidować w związku z planowaną działalnością górniczą. Przedsięwzięcie poprawi aktywność gospodarzą dla potencjalnego ruchu turystycznego oraz umożliwi nadanie nowej funkcji gospodarczych terenom pogórnich. W szczególności umożliwi dostęp do wschodniego i kluczowego – północno-wschodniego brzegu planowanego zbiornika wodnego.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach TPST W ramach opisu działań komplementarnych w stosunku do tych objętych wsparciem z TPST.
136.	Regionalne Centrum Polityki Społecznej	19	Obecny zapis Działania na OT górniczo-energetycznej będą istotnie przyczyniać się do osiągnięcia celów Strategii: [...] Obywatelskiego społeczeństwa równych szans [...] Treść uwagi	Strategia Wojewódzka w zakresie Polityki Społecznej stanowi integralną część Strategii Rozwoju Województwa dotyczącą i rozwijającą cele odniesione do sfery społecznej na podstawie ustawy z 12.03.2004r. o pomocy społecznej (art. 21). W związku z	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione.

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Działania na OT górnictwo-energetycznej będą istotnie przyczyniać się do osiągnięcia celów Strategii: [...] Obywatelskiego społeczeństwa równych szans [...] Propozycja wstawienia przypisu w następującym brzmieniu: »działania służące realizacji celu zostały rozwinięte w odrębnym dokumencie« "Wojewódzkiej Strategii w zakresie Polityki Społecznej 2030" (projekt), w tym uwzględniające wyzwania i interwencje ujęte w obszarze „SPOŁECZEŃSTWO W TRANSFORMACJI”	powyższym w podrozdziale 2.3 w którym wymieniane są istotne regionalne strategie, dokument ten powinien być wskazany.	
137.	Ośrodek Działań Ekologicznych "Źródła"	19	<p>Obecny zapis Budowa nowego modelu innowacyjnej gospodarki, o zdywersyfikowanej strukturze, opartej na nowoczesnych technologiach, w tym Gospodarki o Obiegu Zamkniętym, będzie wymagała rozwoju sektora MŚP, modernizacji technologicznej istniejących przedsiębiorstw, podejmowania współpracy firm ze sferą B+R oraz przyciągania nowych inwestorów, w tym na rzecz rozwoju regionalnych inteligentnych specjalizacji.</p> <p>Treść uwagi Jak zostanie podniesiona kultura innowacji w regionie, który dotychczas ma bardzo niskie doświadczenia w tej sferze? Brakuje wśród wykazanych sektorów i branż bardziej adekwatnych w tym regionie, np. zachęcenie firm usług wspólnych (BPO), GOZ (recykling instalacji solarnych, wiatrowych), akwakultura w przypadku wypełnienia wyrobiska wodą, produkcja nawozów organicznych oraz żywności ekologicznej, zarządzanie gospodarką leśną w aspekcie bioróżnorodności. Ale generalnie region powinien specjalizować się w innowacjach dotyczących produkcji energii w skali mikro, średniej i makro wpisującej się w trend produkcji energii na potrzeby lokalnej społeczności (szczególnie w przypadku dominacji terenów wiejskich). Wyzwaniem jest też stworzenie kompletnej strategii rozwoju Bełchatowa w kierunku smart city (zrównoważonego, eko-miasta). Taki kierunek powinno się też wyznaczyć dla terenów wiejskich OT. Obecnie w Polsce brakuje wzorcowych rozwiązań w tej sferze.</p>		Uwaga uwzględniona częściowo Zapisy zostaną uzupełnione na poziomie ogólności.
138.	Alina Pogoda	19	Obecny zapis	Należy napisać w jaki sposób będą przyciągani nowi inwestorzy i co jest potrzebne do tego, aby ich przyciągnąć. Aktualnie rozwiązania w	Uwaga nieuwzględniona

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
	Polska Zielona Sieć		“Budowa nowego modelu innowacyjnej gospodarki, o zdywersyfikowanej strukturze, opartej na nowoczesnych technologiach, w tym Gospodarki o Obiegu Zamkniętym, będzie wymagała rozwoju sektora MŚP, modernizacji technologicznej istniejących przedsiębiorstw, podejmowania współpracy firm ze sferą B+R oraz przyciągania nowych inwestorów, w tym na rzecz rozwoju regionalnych inteligentnych specjalizacji.”	dokumencie są przedstawione w sposób bardzo ogólny. Słowo wsparcie nic nie znaczy, konieczne są konkrety. Dzięki temu będzie również łatwiej wycenić planowane działania i znaleźć na nie sposób finansowania.	Charakter dokumentu nie pozwala na tak szczegółowe zapisy.
139.	Gmina Rząśnia	19-20	Obecny zapis Tiret 2: nadanie nowych funkcji gospodarczych terenom zdegradowanym w tym wykorzystanie terenów i obiektów kompleksu górniczo-energetycznego Treść uwagi Tiret 2: nadanie nowych funkcji gospodarczych terenom faktycznie zdegradowanym poprzez ich rekultywację w szczególności poprzez wykorzystanie terenów i obiektów kompleksu górniczo-energetycznego i zwałowiska zewnętrznego.	Uważamy, że dokument powinien kierować główny strumień pomocy do gmin bezpośrednio dotkniętych negatywnymi skutkami transformacji tj. terenami ujętymi jako teren górniczy na mapie na stronie 5. To te tereny najbardziej cierpią wskutek transformacji i one powinny skupiać znaczną część pomocy.	Uwaga nieuwzględniona Przy wskazywaniu terytoriów najbardziej dotkniętych negatywnymi skutkami sprawiedliwej transformacji nie można koncentrować się wyłącznie na uciążliwościach wynikających z położenia danej gminy w zasięgu terenu górniczego, dlatego należy stosować kompleksowe podejście. Zwałowisko zewnętrzne stanowi element terenu zdegradowanego. Dodawanie słowa „faktycznie” jest w tym wypadku nieuzasadnione.
140.	Gmina Rząśnia	19-20	Obecny zapis Tiret 14: wspieranie działalności gospodarczej związanej z rozwojem sektora turystycznego oraz przemysłów kreatywnych i czasu wolnego, w tym na terenach pogórnich. Treść uwagi Tiret 14: wspieranie działalności gospodarczej związanej z rozwojem sektora turystycznego oraz przemysłów kreatywnych i czasu wolnego, w szczególności na terenach pogórnich.	Uważamy, że dokument powinien kierować główny strumień pomocy do gmin bezpośrednio dotkniętych negatywnymi skutkami transformacji tj. terenami ujętymi jako teren górniczy na mapie na stronie 5. To te tereny najbardziej cierpią wskutek transformacji i one powinny skupiać znaczną część pomocy.	Uwaga uwzględniona
141.	Polska Łódzkie 2050	20	Obecny zapis Wspieranie działalności gospodarczej zajmującej się produkcją ogniw do samochodów elektrycznych oraz budowaniem stacji ładowania; Treść uwagi Wspieranie działalności gospodarczej zajmującej się neutralną środowiskowo i klimatycznie produkcją ogniw do samochodów elektrycznych (poza obszarem enklawy ekologicznej) oraz budowaniem stacji ładowania;	Budowa ogniw do samochodów elektrycznych może być działalnością sprzyjającą sprawiedliwej transformacji, o ile fabryki będą neutralne środowiskowo i klimatycznie. Jeśli ośrodek ten miałby dostęp do zielonej energii byłby szansą na stworzenie pierwszej w Polsce fabryki zielonych ogniw.	Uwaga nieuwzględniona Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie szczegółowych zapisów.

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
142.	Krzysztof T. Borkowski - Łoża Łódzka BCC	21	Obecny zapis Kompleksowe wsparcie w zakresie: doradztwa zawodowego, pośrednictwa pracy i organizacji szkoleń zawodowych dla pracowników odchodzących z pracy w sektorze wydobywczo-energetycznym i osób poszukujących pracy, uzyskania nowych kwalifikacji, m.in. z zakresu energetyki odnawialnej, sektora GOZ, przemysłów czasu wolnego, jak również w zawodach przyszłości, jak analityk big data, biotechnolog czy inżynier elektrotechnologii; Treść uwagi Czy przewiduje się w tym celu tworzenie partnerstw z uczelniami zlokalizowanymi na terenie województwa?		Uwaga uwzględniona
143.	Krzysztof T. Borkowski - Łoża Łódzka BCC	21	Obecny zapis Utworzenie silnego ośrodka naukowo-dydaktycznego oraz centrum rozwoju kompetencji i kwalifikacji; Treść uwagi W oparciu o jakie podmioty? Jakie środowiska?		Uwaga nieuwzględniona Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie szczegółowych zapisów.
144.	Gmina Osjaków	21	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Proponuje się dodanie operacji: modernizacja infrastruktury sportowej i rekreacyjnej jako alternatywa poprawy zdrowia fizycznego i psychicznego	Dla prawidłowego rozwoju wszelkich form aktywności ruchowej społeczeństwa niezbędnym jest zapewnienie w najbliższym jego otoczeniu warunków dla potrzeb realizacji aktywności ruchowej. Aktywność fizyczna powinna być nieodłącznym elementem życia człowieka. Bezpośredni dostęp do dobrej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej przyczyni się do aktywnego spędzania czasu wolnego, do promocji zdrowia. Aktywne spędzanie czasu wolnego pozytywnie wpłynie na kondycję i zdrowie człowieka i będzie stanowić pewnego rodzaju profilaktykę zdrowotną. Operacja to wpisuje się w realizację celu 2 poprzez aktywizację zawodową osób zagrożonych ubóstwem, poprawą dostępu do usług, w tym społecznych i zdrowotnych (zapis str. 21).	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w ramach działań komplementarnych do wsparcia poza FST (synergia i komplementarność...).
145.	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Spółka z o. o. w Bełchatowie	22	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi W rubryce: „Rodzaje planowanych operacji...”. Za zdaniem: Wytwarzanie, magazynowanie energii elektrycznej z OZE” dodać zdanie: - budowa w miejsce węgla nisko emisyjnych źródeł wytwarzania ciepła, zwiększanie dostępu ciepła systemowego dla odbiorców;	Obecnie podstawę przemysłu energetycznego Polski stanowią konwencjonalne źródła energii. Tak więc transformacja systemu energetycznego ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia przez Polskę celów klimatycznych. Aktualnie system energetyczny jest zbudowany na łańcuchach wartości, które łączą ze sobą zasoby energii z określonymi sektorami ich wykorzystania. W przypadku regionu bełchatowskiego jest to węgiel brunatny wykorzystywany do produkcji energii elektrycznej i ciepła. Ciepło użytkowane do ogrzewania budynków wytwarzane jest w różnych źródłach. Według danych URE, produkcja energii cieplnej w	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach TPST W ramach opisu działań komplementarnych w stosunku do tych objętych wsparciem z TPST.

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				<p>2019 roku w województwie łódzkim wynosiła 21 028 337,3 GJ. W naszym województwie nadal dominują paliwa węglowe, których udział w 2019 r. stanowił 87% paliw zużywanych w źródłach ciepła (średnia w Polsce - 71%). Najwięcej ciepła wytworzono z węgla kamiennego 15 542 343,4 GJ, węgla brunatnego 2 777 124,6 GJ oraz biomasy 2 171 603,9 GJ. Inne paliwa (olej opałowy lekki, gaz ziemny oraz inne odnawialne źródła energii) stanowiły niewielki procentowy udział w produkcji energii cieplnej w naszym województwie, a np. biogaz, odpady komunalne stałe, odpady przemysłowe praktycznie nie są wykorzystywane w ciepłownictwie. Średnia cena jednoskładnikowa ciepła w województwie łódzkim w 2019 roku wynosiła 54,33 zł/GJ (średnia w Polsce 51,93 zł/GJ). Z uwagi na wysoką efektywność produkcji energii w Kompleksie Górniczo – Energetycznym Bełchatów, średnia cena jednoskładnikowa ciepła w 2019 roku dla odbiorców w Bełchatowie była niższa i wynosiła 48,25 zł/GJ.</p> <p>Aktualnie podstawowym producentem ciepła w regionie bełchatowskim jest Elektrownia Bełchatów, która wytwarza je w kogeneracji z produkcją energii elektrycznej. Moc cieplna osiągalna elektrowni wynosi obecnie około 373 MWt. Wyprodukowana w elektrowni energia cieplna w postaci gorącej wody dostarczana jest do okolicznych odbiorców, w tym blisko 60-tysięcznego Bełchatowa, w którym około 90% gospodarstw domowych ogrzewanych jest ciepłem systemowym. Dla zabezpieczenia jedynie potrzeb miasta Bełchatowa należy wyprodukować ponad 1 000 tys. GJ ciepła rocznie a zapotrzebowana aktualnie moc cieplna wynosi od około 14MWt w okresie letnim do ponad 120 MWt zimą.</p> <p>Deklarowana obecnie przez Elektrownię Bełchatów moc wytwórcza dla miasta na poziomie 140 MWt przy uwzględnieniu mocy zamówionej przez odbiorców Bełchatowa oraz niejednoczesność poboru ciepła zabezpiecza potrzeby miasta w 100%.</p> <p>W związku z planowanym zakończeniem eksploatacji złóż węgla brunatnego w polach Bełchatów i Szczerców wyłączane będą kolejne źródła wytwórcze energii elektrycznej i cieplnej w Elektrowni Bełchatów. W wyniku transformacji Kompleksu Górniczo-Energetycznego Bełchatów udział węgla brunatnego w produkcji energii cieplnej spadnie do zera. Wolumen niezbędny do zabezpieczenia potrzeb ciepłowniczych miasta Bełchatowa będą musiały zastąpić źródła oparte o inne paliwa.</p>	

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				<p>Aktualnie Grupa PGE przygotowuje projekt: „Budowa Instalacji Termicznego Przetwarzania z Odzyskiem Energii - ITPOE Bełchatów”, który zlokalizowany będzie w sąsiedztwie Elektrowni Bełchatów. Budowa ITPOE Bełchatów ma zapewnić produkcję w skojarzeniu energii elektrycznej i ciepła poprzez odzysk energii z procesu termicznego przetwarzania odpadów komunalnych. Zakres projektu ITPOE obejmie: budowę dwóch linii spalania odpadów o łącznej wydajności 180 tys. Mg/rok oraz instalacji wytwarzania energii elektrycznej i ciepła o mocy około 23MWe przy pracy w 100% kondensacji oraz o mocy około 40MWt/17MWe przy pracy w kogeneracji. W przypadku zakończenia realizacji projektu powodzeniem, możliwe będzie jedynie częściowe utrzymanie ciągłości dostaw ciepła do miasta Bełchatowa. Należy zwrócić uwagę, że ta inwestycja nie zabezpiecza w pełni dostaw ciepła dla odbiorców w otoczeniu elektrowni jak i dla potrzeb Bełchatowa.</p> <p>W związku z powyższym oraz rezygnacją z wydobycia węgla w złożu Złoczew konieczne będą analizy i przygotowanie projektu docelowego zabezpieczenia dostaw ciepła. Projekt ten powinien być skoordynowany czasowo z terminami wyłączeń jednostek ciepłowniczych w Elektrowni Bełchatów. Powodzenie tego projektu powinno zagwarantować dotychczasową pewność dostaw ciepła do miasta Bełchatowa oraz na terenie przemysłowym wokół KWB Bełchatów i Elektrowni Bełchatów.</p> <p>Aby dokonać tak istotnych zmian w przebudowie źródeł energii cieplnej dla potrzeb miasta Bełchatowa niezbędne będą znaczne środki finansowe, w tym również na nieodzowne dostosowanie systemu dystrybucji ciepła. Sukces tego elementu procesu transformacji pozwoli na osiągnięcie zadowalających efektów w zakresie komfortu życia mieszkańców i poprawy jakości powietrza, w tym również niskiej emisji w regionie bełchatowskim. Biorąc pod uwagę powyższe, projektowanie i realizację budowy nowego źródła ciepła należy skoordynować z planami wygaszania źródeł ciepła w Elektrowni Bełchatów.</p>	
146.	Gmina Osjaków	22	<p>Obecny zapis Brak cytowania</p> <p>Treść uwagi Proponuje się dodanie operacji: wsparcie OZE z wykorzystaniem energii wody (progi piętrzące, elektrownie wodne)</p>	<p>Gmina Osjaków posiada opracowania pn. „Ekspertyza określająca możliwości i sposoby zapobiegania dalszej degradacji ekosystemu wodnego rzeki Warty oraz przyległych terenów na odcinku od km 560+000 w miejscowości Osjaków do km 575+200 w miejscowości Kajdas”. Z opracowania tego jednoznacznie wynika, że zniszczone progi wodne powodują szybki spływ wód, brak jej retencji korytowej. Opracowanie dotyczące stopnia degradacji środowiska wodnego</p>	<p>Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach TPST W rodzajach operacji FST, cel operacyjny 3. wytwarzanie, magazynowanie energii z OZE.</p>

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				<p>można odnieść do całego odcinka rzeki Warty od granic województwa do zbiornika Jeziorsko. Ponadto w opracowaniu przedstawiono możliwość energetycznego zagospodarowania rzeki poprzez budowę elektrowni wodnej z możliwością produkcji rocznej ponad 1 500 000 kWh na jednym piętrze. Tylko na terenie Gminy Osjaków zlokalizowane były trzy progi piętrzące w miejscowościach: Osjaków, Kajdas i Drobnice.</p> <p>W przeszłości dzięki tym piętrzeniom funkcjonowały młyny i elektrownie. Wobec tego, piętrzenie może przynieść podwójną korzyść dla środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ograniczenie degradacji środowiska, - produkcję energii z ekologicznego źródła i ograniczenie emisji zanieczyszczeń. 	
147.	Urząd Miasta Piotrkowa Trybunalskiego	22	<p>Obecny zapis Zapewnienie dostępności transportowej i cyfrowej dla potrzeb mieszkańców i nowej struktury gospodarczej OT.</p> <p>Treść uwagi Zapewnienie dostępności transportowej i cyfrowej dla potrzeb mieszkańców i nowej struktury gospodarczej OT.</p> <p>Budowa obwodnic na drogach krajowych dla obszarów zurbanizowanych.</p>	Bardzo istotne znaczenie dla działalności gospodarczej oraz zmniejszenia zanieczyszczenia w centrach miast.	<p>Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach TPST Budowa obwodnic nie będzie finansowana z FST. Proponowany zapis ma swoje odzwierciedlenie na str. 23 w zakresie: „poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym budowa obejść miast”.</p>
148.	Urząd Miasta Piotrkowa Trybunalskiego	22	<p>Obecny zapis Wspieranie rozwiązań innowacyjnych, w tym dalszy rozwój technologii w zakresie OZE (fotowoltaika, technologie wodorowe, energetyka wiatrowa);</p> <p>Treść uwagi wspieranie rozwiązań innowacyjnych, w tym dalszy rozwój technologii w zakresie OZE (fotowoltaika, technologie wodorowe, energetyka wiatrowa, geotermia);</p>	Geotermia to również OZE, wnoszę o dodanie.	<p>Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną skorygowane.</p>
149.	Marta Anczewska, WWF Polska	22	<p>Obecny zapis “wspieranie procesu remediacji gleb oraz ograniczanie rozprzestrzeniania się ich zanieczyszczeń;”</p>	Należy opisać szerzej wpływ na gleby w pierwszej części dokumentu.	<p>Uwaga nieuwzględniona Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie szczegółowych zapisów.</p>
150.	Marta Anczewska, WWF Polska	22	<p>Obecny zapis “inwestycje służące odbudowie zasobów wodnych i zmniejszaniu skutków suszy, w tym działania na rzecz: ograniczenia skutków niedoboru wody spowodowanego oddziaływaniem leja depresji od odkrywki Bełchatów-Szczerców, rekultywacja wyrobisk w kierunku wodno-leśnym, budowa urządzeń wodnych przeciwdziałających</p>	Dokument wymaga doprecyzowania o jakie urządzenia chodzi. Ad. odtwarzanie sieci hydrograficznej i renaturyzacja przekształconych cieków - WWF Polska z zadowoleniem przyjmuje ten kierunek działania jako skuteczne narzędzie walki z suszą, ale także z utratą różnorodności biologicznej. Należy maksymalizować wykorzystanie tego typu interwencji.	<p>Uwaga nieuwzględniona Doprecyzowanie katalogu inwestycji może stać się ograniczeniem na etapie realizacyjnym. Powinien on mieć charakter jak najbardziej otwarty. Definicja urządzeń wodnych (tj. urządzenia lub budowle służące do kształtowania</p>

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			negatywnym skutkom działalności górniczej, rozwój systemów gospodarowania wodami opadowymi, ze szczególnym uwzględnieniem retencji i nowoczesnej kanalizacji deszczowej i powtórnego wykorzystania wód w miejscu ich powstawania, inwestycje pozwalające na wykorzystanie wód powstających z odwadniania złoża; odtwarzanie sieci hydrograficznej i renaturyzacja przekształconych cieków;		zasobów wodnych lub korzystania z tych zasobów) dostępna jest w Prawie wodnym i stanowi pełen katalog możliwych urządzeń i obiektów związanych z gospodarką wodną.
151.	Urząd Gminy Sulmierzyce	23	<p>Obecny zapis Do rozstrzygnięcia na późniejszym etapie, po określeniu demarkacji pomiędzy Krajowym Planem Sprawiedliwej Transformacji i Terytorialnymi Planami Sprawiedliwej Transformacji w zakresie operacji zgłoszonych przez Spółki Skarbu Państwa.</p> <p>Operacje zgłoszone przez PGE:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa farm wiatrowych (zmniejszenie emisji CO₂ o ok. 190 tys. ton rocznie; etaty: 50 na etapie budowy, 10 na etapie eksploatacji); • Budowa farm fotowoltaicznych (zmniejszenie emisji CO₂ o ok. 450 tys. ton rocznie; etaty: 50 na etapie budowy, 10 na etapie eksploatacji), • Rozbudowa linii produkcyjnej kruszyw i kamienia wapiennego (produkcja: kruszyw i materiałów budowlanych oraz nawozów, w oparciu o wydobywane minerały i zgromadzone UPS); • Budowa Centralnego Hubu Multimodalnego transportu drogowo-kolejowego z infrastrukturą magazynową wysokiego składowania (zwiększenie możliwości logistycznych strefy przemysłowej). • Utworzenie centrum rekreacyjno-turystyczno-kulturowego wraz z budową dwóch jezior na terenach pogórnich (realizacja I etapu rekultywacji terenów pogórnich oraz przywrócenia im właściwości użytkowych i przyrodniczych), • Budowa centrum technologicznego dla rynku OZE wraz z usługami towarzyszącymi, • Budowa magazynów energii (zmniejszenie emisji CO₂ o 20 tys. ton rocznie; etaty: 50 na etapie budowy, 10 na etapie eksploatacji), 	<p>W obecnym dokumencie nieuzasadnione zawężenie i wskazanie projektów/operacji tylko jednego podmiotu – PGE. Zakres niektórych przedstawionych projektów/operacji możliwy jest do realizacji także przez inne podmioty m.in. samorządy lokalne, przedsiębiorców z sektora MŚP, ngo's, których również bezpośrednio będzie dotyczyć proces sprawiedliwej transformacji.</p> <p>Problem ustalenia linii demarkacyjnej między poziomem krajowym a regionalnym dotyczy wszystkich zgłoszonych na etapie konsultacji projektów/operacji, zatem umieszczając projekty/operacje PGE należy umieścić projekty/operacje pozostałych interesariuszy społecznych i gospodarczych włączonych przez Władze Samorządu Województwa w proces konsultacji.</p> <p>Jeżeli projekty/operacje umieszczone w projekcie TPST Wł zostały wybrane na podstawie kryteriów – kryteria te w celu zachowania transparentności i równości procesu konsultacji dla wszystkich podmiotów powinny być podane do wiadomości na etapie prowadzonych konsultacji.</p> <p>W związku z powyższym wnioskuję o wskazanie w dokumencie projektów zgłoszonych przez Gminę Sulmierzyce oraz pozostałych interesariuszy, ALBO nie wymieniwanie w dokumencie poszczególnych projektów/operacji żadnego z interesariuszy i pozostawienie jedynie obecnych zapisów dotyczących CELÓW OPERACYJNYCH I RODZAJÓW PLANOWANYCH OPERACJI W RAMACH CELU OPERACYJNEGO.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Imienny wykaz projektów podawany jest tylko dla podmiotów innych niż MŚP, do których zalicza się PGE. Projekty zgłaszane przez jst mają swoje odzwierciedlenie w typach operacji wskazanych w ramach punktu 2.4.</p>

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			<ul style="list-style-type: none"> • Program "wirtualna elektrownia" – wykorzystanie kompetencji IT (etaty: ok. 60). <p>Treść uwagi Do rozstrzygnięcia na późniejszym etapie, po określeniu demarkacji pomiędzy Krajowym Planem Sprawiedliwej Transformacji i Terytorialnymi Planami Sprawiedliwej Transformacji w zakresie operacji zgłoszonych przez jednostki samorządu terytorialnego, Spółki Skarbu Państwa oraz pozostałe podmioty, m.in. przedsiębiorcy, ngo's.</p> <p>Operacje zgłoszone przez jednostki samorządu terytorialnego: (...) Gmina Sulmierzyce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przebranżowienie kadr lokalnej gospodarki • Zmiana przeznaczenia terenów w tym rozwój cyfryzacji i łączności cyfrowej – w celu nadania nowych funkcji społecznych i gospodarczych • Instalacje i infrastruktura dotycząca OZE • Rekultywacja zdegradowanych terenów i przywracanie/nadanie nowych funkcji • Budowa instalacji do termicznego przekształcania odpadów <p>(...) Operacje zgłoszone przez PGE:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa farm wiatrowych • Budowa farm fotowoltaicznych • Rozbudowa linii produkcyjnej kruszyw i kamienia wapiennego • Budowa Centralnego Hubu Multimodalnego • Utworzenie centrum rekreacyjno-turystyczno-kulturowego wraz z budową dwóch jezior na terenach pogórnich • Budowa centrum technologicznego dla rynku OZE wraz z usługami towarzyszącymi, • Budowa magazynów energii • Program "wirtualna elektrownia" <p>LUB</p>		

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			usunąć zapisy wskazujące na konkretne operacje/projekty zgłoszone tylko przez jednego z interesariuszy		
152.	Polska 2050 Łódzkie	23	Obecny zapis rozwoju sektora usług rehabilitacyjnych i zdrowotnych, w tym wykorzystujących potencjał wód geotermalnych; Treść uwagi rozwoju sektora usług rehabilitacyjnych i zdrowotnych, w tym wykorzystujących potencjał wód geotermalnych (po uprzednim zbadaniu możliwości temperaturowych i głębokościowych)	Nie ma potwierdzonych możliwości wykorzystania źródeł geotermalnych z tego terenu.	Uwaga nieuwzględniona Wg Bilansu zasobów złóż kopalin w Polsce (stan na 31.12.2019 r.). Państwowy Instytut Geologiczny, wody termalne występują w Kleszczowie (złoże Kleszczów GT-1).
153.	Alina Pogoda Polska Zielona Sieć	23	Obecny zapis Wsparcie na rzecz inwestycji produkcyjnych przedsiębiorstw innych niż MŚP	Wkwas inwestycji PGE nie kwalifikuje się do wsparcia z FST, ponieważ inwestycje te tworzą niezwykle mało stałych miejsc pracy. Największa wykazana liczba etatów to 60, które prawdopodobnie zgarną najbardziej wykwalifikowani i wykształceni pracownicy branży IT. Liczba stworzonych nowych miejsc pracy w wykazanych inwestycjach jest niewspółmierna do możliwości PGE oraz do aktualnej liczby jej pracowników. Inwestycje te powinny być finansowane na warunkach rynkowych m.in. dzięki kredytom.	Uwaga do analiz na dalszym etapie Brak przesądzeń co do ostatecznego kształtu Umowy Partnerstwa i linii demarkacji między KPST i TPST Regionalnymi.
154.	Klub Radnych Wojewódzkich Koalicja Obywatelska	24	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Dotychczasowe wskaźniki wymagają uzupełnienia. Powinien zostać wprowadzony wskaźnik: Liczba miejsc pracy utrzymanych po zamknięciu KEB Bełchatów	Skupienie się wyłącznie na tworzeniu nowych miejsc pracy jest błędem metodologicznym.	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z ustaleniami z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej w TPST nie wykazuje się wskaźników wynikających z rozporządzenia FST, tym samym nie określa się ich wartości, a województwo łódzkie nie wyróżnia specyficznych wskaźników. Wskaźniki monitorowania znajdują się w dokumencie operacyjnym.
155.	Region Łódzki Platformy Obywatelskiej	24	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Dotychczasowe wskaźniki wymagają uzupełnienia. Powinien zostać wprowadzony wskaźnik: Liczba miejsc pracy utrzymanych po zamknięciu KEB Bełchatów	Skupienie się wyłącznie na tworzeniu nowych miejsc pracy jest błędem metodologicznym.	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z ustaleniami z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej w TPST nie wykazuje się wskaźników wynikających z rozporządzenia FST, tym samym nie określa się ich wartości, a województwo łódzkie nie wyróżnia specyficznych wskaźników. Wskaźniki monitorowania znajdują się w dokumencie operacyjnym.
156.	Artur Matiaszczyk – Przewodniczący	24	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi		Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z ustaleniami z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej w TPST nie

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
	Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Łódzkiego		<p>Wszystkie wymienione działania należy doprecyzować, określić konkretne wskaźniki liczbowo - jakościowe, czas analizy. Warto doprecyzować określenia: skuteczność, efektywność, spójność, trafność i trwałość. W naszej opinii należy także dookreślić sformułowanie wskaźniki produktu i rezultatu przypisane do 3 celów strategicznych. Uważamy, iż konkretna i rzetelna analiza skuteczności poparta danymi i weryfikowana na podstawie jasnych kryteriów, jest podstawą sukcesu wdrożenia TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO. Rozumiemy, iż opiniowany dokument jest w fazie opracowywania dlatego w/w obszar, może być częściowo niedoprecyzowany, uważamy jednak, iż problematyka monitoringu i ewaluacji powinna zostać opisana w specjalnym, dodatkowym załączniku do TPSTWŁ. Warto też określić instytucje i podmioty odpowiedzialne za monitoring wdrażania planu na wszystkich etapach, wydaje się także, iż proces wdrażania, monitoringu i ewaluacji powinien posiadać stosowny budżet. Społeczna kontrola tak kompleksowego planu transformacji będzie daleko niewystarczająca.</p>		wykazuje się wskaźników wynikających z rozporządzenia FST, tym samym nie określa się ich wartości, a województwo łódzkie nie wyróżnia specyficznych wskaźników. Wskaźniki monitorowania znajdują się w dokumencie operacyjnym.
3. MECHANIZMY ZARZĄDZANIA					
157.	Fundacja ClientEarth Prawnicy dla Ziemi	24/25	<p>Obecny zapis Brak cytowania</p> <p>Treść uwagi Niekompletny dobór wskaźników produktu lub rezultatu oraz brak ustanowienia celów pośrednich i końcowych w oparciu o te wskaźniki.</p>	<p>Jednym z najważniejszych elementów TPST WŁ powinno być ustanowienie adekwatnych wskaźników pozwalających na monitorowanie postępów w dążeniu do gospodarki neutralnej klimatycznie oraz efektywności wykorzystania środków z FST. Oprócz tego należy wyznaczyć odpowiednie cele w oparciu o wybrane wskaźniki.</p> <p>Przedłożenie do konsultacji TPSP bez wskazania celów pośrednich i końcowych skutkuje niepoddaniem kontroli społecznej najistotniejszej części dokumentu, która przekształcałaby dokument o charakterze opisowym i ogólnie wyznaczającym kierunek transformacji w konkretny plan, którego stan realizacji jest możliwy do kontroli.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z ustaleniami z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej w TPST nie wykazuje się wskaźników wynikających z rozporządzenia FST, tym samym nie określa się ich wartości, a województwo łódzkie nie wyróżnia specyficznych wskaźników. Wskaźniki monitorowania znajdują się w dokumencie operacyjnym.</p>
158.	Starostwo Powiatowe w Bełchatowie	25	<p>Obecny zapis Cel operacyjne 3: Przestrzeń o wysokiej jakości środowiska przyrodniczego oraz krajobrazu, gwarantujące adaptację do zmian klimatu oraz charakteryzujące się dobrą dostępnością komunikacyjną.</p>	Niewskazanie współczynników migracji nie da nam pełnego obrazu całego przedsięwzięcia.	<p>Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z ustaleniami z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej w TPST nie wykazuje się wskaźników wynikających z rozporządzenia FST, tym samym nie określa</p>

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Treść uwagi Brak wskazania współczynników migracji (odpływająca, przepływająca).		się ich wartości, a województwo łódzkie nie wyróżnia specyficznych wskaźników. Wskaźniki monitorowania znajdują się w dokumencie operacyjnym.
159.	Ośrodek Działań Ekologicznych "Źródła"	25	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Należałoby dodać działania podnoszące ilość aktywnych organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania wyzwań transformacji.	Brak powiązań z zapisami na s. 20 Plan nie wykorzystuje momentu transformacji do zbudowania trwałych podstaw dla tworzenia wspólnoty lokalnej/regionalnej. O kapitale społecznym w dokumencie właściwie nic nie ma. Brakuje myślenia o tym jak zintegrować różne grupy społeczne - mieszkańców, biznes, org. społeczne wokół ważnych spraw dla regionu/gmin. Akcent powinien być położony na to co zrobić, żeby zatrzymać młodych ludzi i kształtować więź i poczucie tożsamości z regionem	Uwaga uwzględniona częściowo Zapisy zostaną uzupełnione na odpowiednim poziomie ogólności.
160.	Urząd Gminy Sulmierzyce	25/26	Obecny zapis We wrześniu 2020 roku Zarząd Wł powołał Zespół ds. transformacji terenów górniczych Wł jako organ opiniodawczo-konsultacyjny w procesie przygotowania projektu TPST pod przewodnictwem Marszałka Wł oraz Wicemarszałków Wł. Do udziału w pracach Zespołu włączono: przedstawicieli władz powiatowych z delimitowanego obszaru (powiat bełchatowski, łaski, pączęczański, radomszczański, sieradzki) oraz władz miejskich i gminnych z tego obszaru (m. Bełchatów, m. Kamieńsk, Złoczew, gmina Bełchatów, Kiełczygłów, Kleszczów, Kluki, Konopnica, Rusiec, Rząśnia, Sulmierzyce, Szczerców, Widawa), Politechniki Łódzkiej, przedstawicieli związków zawodowych (NSZZ Solidarność Region Ziemia Łódzka, Międzyzakładowy Związek Zawodowy „ODKRYWKA” KWB Bełchatów). (...) W styczniu 2021 r. Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego Wł powołała Zespół problemowy WRDS ds. transformacji regionu bełchatowskiego, w skład którego weszli przedstawiciele strony społecznej procesu transformacji – związki zawodowe, związki pracodawców, a także przedstawiciele UMWł i przedstawiciele Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi. (...) Treść uwagi Należy utworzyć jeden Zespół składający się z przedstawicieli Zespołu ds. transformacji terenów górniczych powołany 09.2020 oraz Zespołu	W obecnym układzie wymienione organy uczestniczące w procesie tworzenia i opiniowania TPST Wł nie mają zachowanej w swoich odrębnych strukturach równomiernej reprezentacji wszystkich zainteresowanych stron m.in. sektora samorządowego w szczególności samorządów lokalnych, których będzie dotyczył proces transformacji – w Zespole problemowym WRDS ds. transformacji regionu bełchatowskiego brak odpowiednio licznej reprezentacji samorządów lokalnych https://www.lodzkie.pl/zespol-problemowy-ds-transformacji-regionu-belchatowskiego Zapewnienie równomiernych reprezentacji wszystkich zainteresowanych stron pozwoli już na wcześniejszym etapie prac wypracować bardziej kompromisowe rozwiązania odpowiadające na potrzeby wszystkich zainteresowanych interesariuszy.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach TPST Przewidziane powołanie Forum zapewni równomierną reprezentację wszystkich zainteresowanych stron.

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			problemowego WRDS ds. transformacji regionu bełchatowskiego powołanego w 01.2021 ALBO Zapewnić równomierne reprezentacje zainteresowanych stron w obu zespołach		
161.	Ośrodek Działań Ekologicznych "Źródła"	25/26	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Uruchomione procesy i zespoły, choć niewątpliwie niezbędne, nie uruchomiły na niezbędnym poziomie procesów partycypacyjnych, współtworzenia klimatu do zmian i wypracowywania akceptowalnych i budujących wiarę w perspektywy do godziwego życia również po przejściu przez proces transformacji. Komunikacja była jednokierunkowa, w atmosferze wyraźnego zdystansowania i przyglądania się nieuniknionym zmianom. W całym procesie brakuje obecnie instytucji „okrągłego stołu” celem konsultacji i uruchomienia lokalnego kapitału społecznego, który do dzisiaj nie ujawnił się w wystarczającym wymiarze.		Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach TPST Jako instytucję okrągłego stołu wskazano Forum ds. TPST. Ponadto należy zauważyć, że procesy budowania świadomości są długotrwałe.
162.	Ośrodek Działań Ekologicznych "Źródła"	25/26	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Z przedstawionego opisu oraz schematu wynika, że proces będzie scentralizowany. Rolę Instytucji Zarządzającej będzie pełnić MFiPR, a rolę Instytucji Pośredniczącej – UMWŁ. Warto rozważyć powołanie bardziej elastycznej jednostki wdrażającej proces ze zdolności dywersyfikowania przychodów z wielu źródeł. Dobrym rozwiązaniem wydaje się to zastosowane w Wielkopolsce Wschodniej z Pełnomocnikiem Marszałka oraz lokalną agencją rozwoju regionalnego. Bardzo zdawkowo potraktowana jest część dotycząca mechanizmów zarządzania w kontekście obligatoryjności tego elementu PST. Rzuci się w oczy w szczególności marginalne potraktowanie kwestii wielosektorowości w procesie tworzenia i wdrażania dokumentów, w tym ograniczony aspekt partycypacji mieszkańców (jedynie wskazane konsultacje w czerwcu 2021).		Uwaga o charakterze opinii

KONSULTACJE PROJEKTU TERYTORIALNEGO PLANU SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 08-21.06.2021 R.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
163.	Urząd Gminy Sulmierzyce	27/28	<p>Obecny zapis (...) Komitet Monitorujący powstanie na poziomie centralnym przy MFiPR. Tym samym MFiPR będzie odpowiedzialne za koordynację programu na poziomie krajowym oraz za jego monitorowanie, natomiast UMWŁ będzie odpowiedzialne za wdrażanie TPST. Zgodnie z przyjętym modelem zarządzania FST, region łódzki otrzyma środki z FST w ramach dedykowanej koperty regionalnej jak również działań z innych programów i II i III filara MST.</p> <p><i>Ta część ulegnie potwierdzeniu po dokonaniu przez Rząd i Komisję Europejską wyboru docelowego modelu zarządzania.</i></p> <p>Treść uwagi (...) Komitet Monitorujący powstanie na poziomie centralnym przy MFiPR. Tym samym MFiPR będzie odpowiedzialne za koordynację programu na poziomie krajowym oraz za jego monitorowanie, natomiast UMWŁ będzie odpowiedzialne za wdrażanie TPST. Zgodnie z przyjętym modelem zarządzania FST, region łódzki otrzyma środki z FST w ramach dedykowanej koperty regionalnej jak również działań z innych programów i II i III filara MST.</p> <p>W ramach systemu zarządzania i wdrażania FST zarówno na poziomie centralnym, a w szczególności regionalnym, samorząd województwa łódzkiego zapewni istotny udział przedstawicieli władz samorządowych szczebla lokalnego (powiatowego, miejskiego i gminnego) z obszarów włączonych w proces sprawiedliwej transformacji.</p>	<p>Należy zapewnić istotną reprezentację władz samorządowych szczebla lokalnego (powiatowego, miejskiego i gminnego), które będą bezpośrednio odczuwać skutki transformacji na swoich terenach.</p>	<p>Uwaga uwzględniona częściowo Zapisy zostaną uzupełnione w odniesieniu do poziomu regionalnego.</p>